

ผลของการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) ที่มีต่อ
ทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่อ่านไม่ได้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
Effect of Concentrated Language Encounters Adapted (CLEA) Model of Teaching
on Thai Reading Skill of Illiterate Grade 5 Students

ฮามินะ โช๊ะสะตา

Haminah Sosata

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of
Master of Education in Curriculum and Instruction

Prince of Songkla University

2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชื่อวิทยานิพนธ์	ผลของการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบ ประยุกต์ (CLEA) ที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่อ่านไม่ได้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ผู้เขียน	นางสาวฮามีนะ โชะสะตา
สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

คณะกรรมการสอบ

.....

(ดร.ธีระยุทธ รัชชะ)

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรพงศ์ แก่นอินทร์)

.....กรรมการ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(ดร.ธีระยุทธ รัชชะ)

.....

(ดร.ณรงค์ศักดิ์ ครอบคอบ)

.....กรรมการ

(ดร.ณรงค์ศักดิ์ ครอบคอบ)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนันต์ ทิพย์รัตน์)

บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

.....

(ศาสตราจารย์ ดร.ดำรงศักดิ์ ฟ้ารุ่งแสง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ขอรับรองว่า ผลงานวิจัยชิ้นนี้มาจากการศึกษาวิจัยของนักศึกษาเอง และได้แสดงความขอบคุณบุคคล
ที่มีส่วนช่วยเหลือแล้ว

ลงชื่อ.....

(ดร.ธีระยุทธ รัชชะ)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ลงชื่อ.....

(นางสาวฮามินะ โช๊ะสะตา)

นักศึกษา

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้ไม่เคยเป็นส่วนหนึ่งในการอนุมัติปริญญาในระดับใดมาก่อน
และไม่ได้ถูกใช้ในการยื่นขออนุมัติปริญญาในขณะนี้

ลงชื่อ.....

(นางสาวฮามีนะ โช๊ะสะตา)

นักศึกษา

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ชื่อวิทยานิพนธ์	ผลของการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบ ประยุกต์ (CLEA) ที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่อ่านไม่ได้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ผู้เขียน	นางสาวอำมรินทร์ โชะยะตา
สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา	2560

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) 2) เปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) 3) ศึกษาความคงทนด้านทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) 4) เปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านต้นหยง อำเภอยะหา จังหวัดยะลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2558 ที่มีทักษะการอ่านภาษาไทยอยู่ในระดับอ่านไม่ได้ จำนวน 16 คน ได้จากวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) 2) แบบวัดทักษะการอ่านภาษาไทย และ 3) แบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ดำเนินการทดลองแบบกลุ่มเดียว วัดหลายครั้งแบบอนุกรมเวลา (One group time series design) วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติ Wilcoxon Signed – Rank Test

ผลการวิจัยพบว่า

- 1) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) มีระดับทักษะการอ่านภาษาไทยหลังเรียน อยู่ในระดับพอใช้
- 2) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) มีทักษะการอ่านภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- 3) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) จะมีความคงทนของทักษะการอ่านภาษาไทย ซึ่งพิจารณาจากคะแนนหลังเรียนครั้งที่ 2 ที่สูงกว่าคะแนนหลังเรียนครั้งที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- 4) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) มีเจตคติต่อวิชาภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Prince of Songkla University
Pattani Campus

Thesis Title	Effect of Concentrated Language Encounters Adapted (CLEA) Model of Teaching on Thai Reading Skill of Illiterate Grade 5 Students
Author	Miss Haminah Sosata
Major Program	Curriculum and Instruction
Academic Year	2017

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) study the level of Thai reading skill after learning by concentrated language encounters adapted (CLEA) teaching model 2) compare Thai reading skill before and after learning by concentrated language encounters adapted (CLEA) 3) study the retention of Thai reading skill of grade 5 students learning by concentrated language encounters adapted (CLEA) 4) compare the attitude of the students towards Thai subject before and after learning by concentrated language encounters adapted (CLEA). The target group of this research, selected by purposive sampling, comprised of 16 Grade 5 illegible students of Bantanyong school, Yaha District, Yala Province under jurisdiction of the office of Yala Primary Educational Service Area 2. The research carried out in the first semester of the 2015 academic year with the One group time series design. The research instruments consisted of 1) lesson plans of using concentrated language encounters adapted (CLEA) teaching model 2) a Thai reading skill test 3) a questionnaire on attitude towards Thai subject. The collected data were analyzed by means, standard deviations, and Wilcoxon Signed – Rank Test.

The results were shown as follows:

1) The students' Thai reading skill level in a post-test was in the fair level after learning by concentrated language encounters adapted (CLEA)

2) The students' Thai reading skill in a post-test was significantly higher than in a pre-test after learning by concentrated language encounters adapted (CLEA) at .01.

3) The students' retention of Thai reading skill after learning by concentrated language encounters adapted (CLEA) between the first and the second post-test scores were significant difference at .01, indicating that students had retention of on Thai reading skill.

4) Students' attitude towards Thai subject in a post-test was significantly higher than in a pre-test after learning by concentrated language encounters adapted (CLEA) at .01.

Prince of Songkla University
Pattani Campus

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถแห่งเอกองค์อัลลอฮ์ และด้วยความอนุเคราะห์ที่ให้คำแนะนำ ชี้แนะ ช่วยเหลือสิ่งต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนความกรุณาอย่างยิ่งจาก ดร.ธีระยุทธ รัชชะ และดร.ณรงค์ศักดิ์ รอบคอบ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ธีรพงศ์ แก่นอินทร์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนันต์ ทิพย์รัตน์ ที่ได้ให้ความกรุณาเป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และได้ตรวจทาน ให้แนวคิด คำแนะนำเพิ่มเติม ที่เป็นประโยชน์จนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรพงศ์ แก่นอินทร์ ดร.มัทธิ แวดราแม อาจารย์ วัฒนะ พรหมเพชร ผอ.พิชัย คงศรี และคุณครูรัชดา แซ่โศ้ว ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจเครื่องมือในการวิจัย โดยให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะต่างๆ ในการตรวจเครื่องมือวิจัยทำให้วิทยานิพนธ์มีความถูกต้องสมบูรณ์

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะครูโรงเรียนบ้านต้นหยง และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิจัยในครั้งนี้อย่างยิ่ง

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอน้อมถวายมวลการสรรเสริญแด่เอกองค์อัลลอฮ์ ผู้ทรงประทานพลังกาย พลังใจ และสติปัญญา จนทำให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินวิทยานิพนธ์นี้จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ฮามีนะ โซ๊ะสะตา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(5)
ABSTRACT.....	(7)
กิตติกรรมประกาศ.....	(9)
สารบัญ.....	(10)
รายการตาราง.....	(13)
รายการภาพประกอบ.....	(14)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา.....	1
2. คำถามวิจัย.....	4
3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
4. สมมติฐานการวิจัย.....	4
5. ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย.....	5
6. ขอบเขตและวิธีดำเนินการวิจัย.....	5
7. นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
8. กรอบแนวคิดการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับทักษะการอ่านภาษาไทย.....	11
1.1 การอ่านภาษาไทย.....	11
1.1.1 ความหมายของการอ่าน.....	11
1.1.2 กระบวนการของการอ่าน.....	13
1.1.3 ปัญหาสำคัญที่มีผลต่อการอ่าน.....	13
1.2 ทักษะการอ่านภาษาไทย.....	14
1.2.1 คำจำกัดความทักษะการอ่าน.....	14
1.2.2 ทฤษฎีการสอนทักษะการอ่าน.....	14
1.2.3 หลักการสอนทักษะการอ่าน.....	15
1.2.4 การวัดทักษะการอ่านภาษาไทย.....	18

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
2. ความคงทนในการเรียนรู้.....	19
2.1 ความหมายของความคงทนในการเรียนรู้.....	20
2.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคงทน.....	20
2.3 การวัดความคงทนในการเรียนรู้.....	22
3. เจตคติต่อภาษาไทย.....	23
3.1 ความหมายของเจตคติ.....	23
3.2 องค์ประกอบของเจตคติ.....	24
3.3 การเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการอ่านภาษาไทย.....	26
3.4 การสร้างเครื่องมือวัดเจตคติ.....	27
4. รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA).....	28
4.1 รูปแบบการสอน.....	29
4.1.1 ความหมายของรูปแบบการสอน.....	29
4.1.2 ประเภทของรูปแบบการสอน.....	30
4.1.3 องค์ประกอบของรูปแบบการสอน.....	30
4.2 การสังเคราะห์รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA).....	31
4.2.1 ทฤษฎี.....	31
4.2.2 วัตถุประสงค์.....	44
4.2.3 ขั้นตอนสอน.....	45
4.2.4 ขั้นตอนสอนรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA).....	48
4.2.5 การวัดและประเมินผล.....	49
4.2.6 บทบาทของครูและนักเรียน.....	50
4.3 ข้อจำกัดของรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA).....	52
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	53
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	54
1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย.....	54
2. แบบแผนการวิจัย.....	55
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	56

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	57
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	64
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
4. ผลการวิจัย.....	66
1. ตอนที่ 1 ผลการศึกษาระดับทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนก่อนและหลัง ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA).....	66
2. ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนก่อนและหลัง ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA).....	68
3. ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความคงทนทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับ การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA).....	69
4. ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนก่อนและหลัง ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA).....	69
5. สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	73
1. สรุปผลการวิจัย.....	74
2. อภิปรายผลการวิจัย.....	74
3. ข้อเสนอแนะ.....	79
บรรณานุกรม.....	80
ภาคผนวก.....	83
ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	85
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้.....	87
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	114
ภาคผนวก ง คุณภาพของแบบวัด.....	119
ประวัติผู้เขียน.....	122

รายการตาราง

ตาราง	หน้า
1. แสดงการเปรียบเทียบขั้นตอนการสอนของรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษา(มปภ) รูปแบบที่ 1 กับรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)	49
2. แสดงบทบาทครูกับนักเรียน ในการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA).....	51
3. แบบแผนการวิจัย.....	55
4. เกณฑ์การประเมินทักษะการอ่านภาษาไทย.....	56
5. แสดงระดับทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนก่อน และหลังได้รับการจัดการเรียน รู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 (คะแนนเต็ม 45 คะแนน).....	67
6. ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาไทยก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตาม รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) โดยใช้สถิติ Wilcoxon Signed – Rank Test.....	68
7. ผลการศึกษาความคงทนทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียน ที่ได้รับการจัดการ เรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) หลังเรียน ครั้งที่ 1 และหลังเรียนครั้งที่ 2 โดยใช้ สถิติ Wilcoxon Signed – Rank Test.....	69
8. ระดับเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตาม รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)	70
9. ผลการศึกษาเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียน ก่อนและหลังได้รับการจัดการ เรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) โดยใช้ สถิติ Wilcoxon Signed – Rank Test.....	72

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1. แสดงกรอบแนวคิดการวิจัยของการใช้รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) ที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาไทย ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.....	8
2. แสดงขั้นตอนในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบมุ่งประสบการณ์ ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA).....	60

Prince of Songkla University
Pattani Campus

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการสื่อสารที่สร้างความเข้าใจเป็นพื้นฐานในการแสวงหาความรู้ และให้สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความพร้อมความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ อีกทั้งให้มีการอนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่ตลอดไป เราคนไทยผู้เป็นเจ้าของภาษาควรภาคภูมิใจที่ชาติไทยใช้ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ ดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ที่ทรงพระราชทานไว้ว่า “เรานี้โชคดีที่มีภาษาของตนเองแต่โบราณกาลจึงสมควรอย่างยิ่งที่จะรักษาไว้” (สมาคมภาษาและหนังสือ แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์, 2547) ในส่วนของ (กองวิจัยทางการศึกษา, 2545) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาษาไทยว่าการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มีใจความสำคัญว่า การสอนวิชาภาษาไทยเป็นการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด มีวิจารณญาณ และมีทักษะในการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้ที่มีความสามารถอ่านภาษาไทยออกจึงมีชีวิตที่ได้เปรียบและสมบูรณ์แบบในการติดต่อ สื่อสาร ทั้งเรื่องส่วนตัว ส่วนรวมอย่างได้ผลดีกว่าผู้ที่อ่านหนังสือไม่ออกและเขียนไม่ได้ (กองทัพเรือพลศึกษา, 2542)

ที่ผ่านมาการจัดการศึกษาใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประสบกับปัญหาความแตกต่างทางวัฒนธรรม และปัญหาที่เกิดจากผลกระทบของความไม่สงบในพื้นที่ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการจัดการศึกษาโดยภาพรวมและผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพของนักเรียน โดยเฉพาะการอ่านภาษาไทยไม่ออก ส่งผลต่อเนื่องถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำกว่าพื้นที่อื่นๆของประเทศไทยมาโดยตลอด จากข้อมูลผลการสอบ NT ปี 2549 ซึ่งว่าเด็กใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีคะแนนผลสัมฤทธิ์เฉลี่ยในกลุ่มวิชาหลักเพียงร้อยละ 30 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของจังหวัดอื่นๆ ในภาคใต้และค่าเฉลี่ยของประเทศ และผลการทดสอบระดับชาติ (O – NET) ยังพบว่าโรงเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่ (มากกว่าร้อยละ 90) จะอยู่ในอันดับหลังถึงหลังสุด อีกทั้งผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาต่างๆที่ประเมินโดย สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) พบว่า

สถานศึกษาทุกประเภทในพื้นที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานอยู่มาก (ประเสริฐ แก้วเพ็ชร, 2550) และผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานปี 2551 ของสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการพบว่าค่าร้อยละของการอ่านภาษาไทยไม่ออกของนักเรียนในจังหวัดชายแดนใต้ อยู่ในระดับที่สูงมาก คือ ร้อยละ 25 (ณัฐฐา กิณะพันธ์, 2556)

โรงเรียนบ้านตันหยงเป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษาเปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 2 นักเรียนทั้งหมดในโรงเรียนนับถือศาสนาอิสลาม ใช้ภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาหลักในการสื่อสาร นักเรียนไม่ได้ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาหลักในการสื่อสาร จึงเป็นปัญหาในการเรียนการสอนภาษาไทยเป็นอย่างมาก นอกจากนักเรียนไม่ได้ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาหลักในการสื่อสารแล้ว นักเรียนยังขาดทักษะในการอ่านภาษาไทย ซึ่งสาเหตุหลักคือนักเรียนอ่านหนังสือไม่ได้ อ่านหนังสือไม่คล่อง อ่านสะกดคำไม่เป็นแล้วยังพบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2556 กล่าวคือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 74.03 (โรงเรียนบ้านตันหยง, 2557) และในปีการศึกษา 2557 กล่าวคือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 79.22 (โรงเรียนบ้านตันหยง, 2558) ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด คือร้อยละ 87 มีปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์คือ ปัญหาที่นักเรียนอ่านภาษาไทยไม่ออกนั่นเอง จากการประเมินความสามารถการอ่านของผู้เรียนประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ผลการประเมินปรากฏว่า นักเรียนโรงเรียนบ้านตันหยง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีนักเรียนที่ประเมินได้ระดับอ่านไม่ได้ จำนวน 16 คน จากจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทั้งหมด 57 คน คิดเป็นร้อยละ 28.07 (โรงเรียนบ้านตันหยง, 2558) จากการสรุปรายงานการประเมินในครั้งนี้ถือว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จะกลายเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในปีการศึกษา 2558 ที่อ่านไม่ได้ อยู่ในระดับสูง จึงต้องรีบดำเนินการสอนซ่อมเสริมการอ่านอย่างเร่งด่วน

ดังนั้นผู้วิจัย ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบเป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จึงคิดหาวิธีการแก้ปัญหาให้กับนักเรียนทั้ง 16 คน ให้อ่านภาษาไทยออก โดยใช้ระยะเวลาในการสอนไม่นานแต่ได้ผลเร็ว อีกทั้งต้องสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยด้วย ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสอน และรูปแบบการสอนในหลายๆรูปแบบเพื่อการสอนซ่อมเสริมการอ่าน ในการนี้ผู้วิจัยได้ศึกษารูปแบบ การสอน Concentrated Language Encounters (CLE) หรือมีชื่อเป็นภาษาไทยคือการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (มปภ) ซึ่งเป็นรูปแบบการสอนที่ใช้วิธีการทางหลักภาษาเน้นการอ่าน กิจกรรมสนุก มีรูปแบบให้เลือกใช้ 3 รูปแบบ ที่กำหนดตามลักษณะการนำไปใช้กับผู้เรียนในแต่ละระดับความสามารถทางภาษา จึงมีความสนใจและเชื่อว่ารูปแบบการสอนนี้จะช่วยพัฒนาการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีการพัฒนาความสามารถการอ่านภาษาไทยได้โดยเร็ว การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (มปภ) มีข้อดีที่น่าสนใจ เหมาะแก่การนำไปใช้แก้ปัญหาความสามารถในการอ่านภาษาไทยและเพื่อการวิจัยในครั้งนี้

อย่างไรก็ตามจากการศึกษางานวิจัยรูปแบบการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (มปภ) ก็มีข้อจำกัดอยู่หลายข้อที่เป็นอุปสรรคทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่ประสบผลสำเร็จด้วยเช่นกัน เช่น (วันทนี สารุกันนธ์, 2541) ได้กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคของครูที่ใช้รูปแบบการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (มปภ) ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คือ 1. ครูไม่มีเวลาเตรียมแผนการสอน 2. ครูมีปัญหการจัดกิจกรรมการสอนในชั้นที่ 5 3. ครูมีปัญหาเรื่องจัดทำแบบฝึกเสริมทักษะ 4. ครูมีปัญหาสรางเครื่องมือวัดผลให้ครอบคลุมทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียน (สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ, 2546) ได้กล่าวถึงข้อจำกัดของรูปแบบการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (มปภ) ไว้ดังนี้ 1. ผู้สอนต้องมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบมุ่งประสบการณ์ภาษาและเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้อย่างถ่องแท้จึงจะจัดการเรียนได้บรรลุตามเป้าหมาย 2. ผู้สอนต้องเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนอย่างทั่วถึง 3. ผู้สอนต้องสอนให้ครบทุกขั้นตอนและห้ามข้ามขั้นตอนการสอนเด็ดขาด 4. ผู้สอนต้องเตรียมสื่อและกิจกรรม 5. หนังสือประกอบการเรียนรู้ผู้สอนจำเป็นต้องคัดสรรเรื่องที่น่าสนใจ มีเรื่องให้เรียนรู้จำนวนคำให้มาก เพื่อจะทำให้ให้นักเรียนสนใจและไม่เบื่อหน่ายได้ (เสาวลักษณ์ รัตนวิเศษ, 2550) ได้เสนอแนะไว้ว่า 1. ผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาทฤษฎีหลักการ วิธีการและกลวิธีการสอนโดยละเอียด 2. ผู้สอนไม่ควรข้ามขั้นตอนการสอนโดยเด็ดขาด 3. ผู้สอนไม่ควรคำนึงถึงหนังสือชุดเก่า แต่พยายามผสมผสานการสอนตามความคิดและประสบการณ์ของผู้สอน กิจกรรมในขั้นตอนที่ 5 ต้องเลือกกิจกรรมที่ผู้สอนแน่ใจว่าทำได้ 4. การสอนขั้นตอนแรกๆผู้สอนต้องอดทน ต้องให้ความช่วยเหลือผู้เรียนดำเนินการสอนอย่างค่อยเป็นค่อยไป และความรักความเมตตา ความเอาใจใส่ของผู้สอนต่อผู้เรียนจะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุผลสำเร็จในการเรียนรู้

จากการศึกษาข้อดี ปัญหา ข้อจำกัด และข้อเสนอแนะของรูปแบบการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (มปภ) ผู้วิจัยจึงได้ประยุกต์รูปแบบการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (มปภ) รูปแบบที่ 1 ที่มีอยู่ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อแก้ปัญหาทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียน ด้วยการประยุกต์ขั้นตอนการสอนที่มีอยู่เดิม ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมายในงานวิจัยในครั้งนี้ จึงเป็นที่มาของรูปแบบการสอน Concentrated Language Encounters Adapted (CLEA) หรือเรียกเป็นชื่อภาษาไทยว่ารูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) และเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบกับเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน ผู้วิจัยใช้วิธีการสอนซ่อมเสริมในชั่วโมงส่งเสริมการอ่าน เริ่มตั้งแต่เวลา 08.00 น. ถึงเวลา 09.00 น. ของทุกวันเป็นเวลา 6 สัปดาห์

คำถามการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบ ประยุกต์ (CLEA) จะมีทักษะการอ่านภาษาไทยหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้หรือไม่
2. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบ ประยุกต์ (CLEA) จะมีความคงทนของทักษะการอ่านภาษาไทยหรือไม่
3. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบ ประยุกต์ (CLEA) ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ จะมีระดับเจตคติต่อวิชาภาษาไทยอยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตาม รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการ เรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)
3. เพื่อศึกษาความคงทนของทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียน ที่ได้รับการจัดการ เรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)
4. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการ เรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบ ประยุกต์ (CLEA) จะมีทักษะการอ่านภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบ ประยุกต์ (CLEA) หลังเรียนจะมีความคงทนของทักษะการอ่านภาษาไทย
3. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบ ประยุกต์ (CLEA) หลังเรียนจะมีเจตคติต่อวิชาภาษาไทยสูงกว่าก่อนเรียน

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

1. นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยอย่างรวดเร็วจากการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)
2. นักเรียนจะได้รับประสบการณ์ตรงในการใช้ภาษาทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนอย่างต่อเนื่อง
3. เป็นแนวทางให้ครูสามารถนำความรู้ที่ได้จากการวิจัยไปเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระภาษาไทยสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาด้านทักษะการอ่านภาษาไทย
4. เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะของนักเรียน ในด้านทักษะการฟัง ทักษะการพูด และทักษะการเขียนต่อไป

ขอบเขตและวิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนโรงเรียนบ้านต้นหยง อำเภอยะหา จังหวัดยะลาที่กำลังศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีทักษะการอ่านภาษาไทยอยู่ในระดับอ่านไม่ได้ จากการประเมินผลการอ่านออกเขียนได้ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 16 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น คือ

รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)

2.2 ตัวแปรตาม คือ

2.2.1 ทักษะการอ่านภาษาไทย

2.2.2 ความคงทนของทักษะการอ่านภาษาไทย

2.2.3 เจตคติต่อวิชาภาษาไทย

3. เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ประกอบด้วย

1. สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน
2. สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

มีชื่อหน่วยการเรียนรู้เรื่อง คนซีเหินยวกับทองคำ ซึ่งประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ย่อย 5 แผน จำนวน 30 ชั่วโมง (6 สัปดาห์) ดังต่อไปนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ ชั้นตอนที่ 1 : ฟังนิทานหรรษา (จำนวน 5 ชั่วโมง)
2. แผนการจัดการเรียนรู้ ชั้นตอนที่ 2 : เล่านิทานย้อนกลับ (จำนวน 2 ชั่วโมง)
3. แผนการจัดการเรียนรู้ ชั้นตอนที่ 3 : อ่านแจกลูกสะกดคำ (จำนวน 15 ชั่วโมง)
4. แผนการจัดการเรียนรู้ ชั้นตอนที่ 4 : รวมพลังแต่งนิทาน (จำนวน 5 ชั่วโมง)
5. แผนการจัดการเรียนรู้ ชั้นตอนที่ 5 : แสดงบทบาทสมมุติ (จำนวน 3 ชั่วโมง)

แผนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว ใช้นิทานอีสปเป็นสื่อการสอน เพราะเป็นนิทานที่อยู่ใกล้ตัวนักเรียนและมีเนื้อเรื่องที่สั้น ทำให้นักเรียนมีความสนใจ ซึ่งสามารถส่งเสริมและพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนโดยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)

นิยามศัพท์เฉพาะ

นิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัยครั้งนี้มีดังนี้

1. รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (Concentrated Language Encounters Adapted) หมายถึง รูปแบบการสอนที่เกิดจากการสังเคราะห์รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษา (มปร) ด้วยการประยุกต์ขั้นตอนการสอนใหม่ ที่เน้นการสอนอ่าน เพื่อให้เหมาะกับผู้เรียนที่ยังอ่านภาษาไทยไม่ได้ และมีประสบการณ์ในการใช้ภาษาไทยน้อย ซึ่งมีขั้นตอนการสอน 5 ขั้นตอนที่ประยุกต์ได้ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 : ฟังนิทานหรือเรื่อง จดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายรวมของเรื่อง พัฒนาความคิดรวบยอด เกี่ยวกับความหมายต่างๆ ของคำในเรื่องอย่างง่ายและถูกต้อง

ขั้นตอนที่ 2 : เล่าเรื่องย้อนกลับ จดมุ่งหมายเพื่อฝึกการระลึกเรื่องที่ฟังจากการอ่านได้ และเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายในรายละเอียดของเรื่องได้

ขั้นตอนที่ 3 : อ่านแจกลูกสะกดคำ จดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่านภาษาไทย เริ่มต้นด้วยการฝึกอ่านแจกลูกสะกดคำ ฝึกอ่านคำ และสุดท้ายฝึกอ่านประโยคในภาษาไทย

ขั้นตอนที่ 4 : รวмпหลังแต่งนิทาน จดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนฝึกแต่งประโยค ด้วยการนำคำที่ได้จากนิทานในขั้นตอนที่ 1 มาแต่งเรื่องใหม่ตามจินตนาการของผู้เรียน

ขั้นตอนที่ 5 : แสดงบทบาทสมมติ จดมุ่งหมาย เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะการสนทนาและกล้าแสดงออก

2. ทักษะการอ่านภาษาไทย หมายถึง ความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาไทยเป็นคำ และความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาไทยเป็นประโยคได้อย่างถูกต้อง ตามหลักการอ่านในภาษาไทย จากการประเมินด้วยแบบวัดการอ่านจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. ความคงทนของทักษะการอ่านภาษาไทย หมายถึง ความสามารถทางการอ่านภาษาไทยที่ยังคงอยู่ และสามารถนำความรู้ออกมาได้หรือการระลึกได้หลังจากสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) ซึ่งทิ้งช่วงไปเป็นเวลา 2 สัปดาห์ โดยเปรียบเทียบคะแนนความแตกต่างระหว่างคะแนนทักษะการอ่านภาษาไทยหลังสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้กับคะแนนทักษะการอ่านภาษาไทยหลังจากทิ้งช่วงไป 2 สัปดาห์

4. เจตคติต่อวิชาภาษาไทย หมายถึง การแสดงออกทางความรู้สึก การแสดงความคิดเห็นของผู้เรียน ถึงคุณค่าที่มีต่อวิชาภาษาไทย โดยอาจเป็นไปในทางบวกหรือทางลบ จากการใช้มาตรวัดเจตคติ (Attitude Scale) แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert)

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการประมวลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่อ่านภาษาไทยไม่ได้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการสอนรูปแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังภาพ

ภาพประกอบ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัยผลของการใช้รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) ที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่อ่านไม่ได้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องผลของการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบ
ประยุกต์ (CLEA) ที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาไทยนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้ศึกษา
เอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นกรอบแนวทางในการศึกษาดังนี้

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับทักษะการอ่านภาษาไทย
  - 1.1 การอ่านภาษาไทย
    - 1.1.1 ความหมายของการอ่าน
    - 1.1.2 กระบวนการของการอ่าน
    - 1.1.3 ปัญหาสำคัญที่มีผลต่อการอ่าน
  - 1.2 ทักษะการอ่านภาษาไทย
    - 1.2.1 คำจำกัดความทักษะการอ่าน
    - 1.2.2 ทฤษฎีการสอนทักษะการอ่าน
    - 1.2.3 หลักการสอนทักษะการอ่าน
    - 1.2.4 แนวทางเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการอ่าน
    - 1.2.5 การวัดทักษะการอ่านภาษาไทย
2. ความคงทนในการเรียนรู้
  - 2.1 ความหมายของความคงทนในการเรียนรู้
  - 2.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคงทน
  - 2.3 การวัดความคงทนในการเรียนรู้
3. เจตคติต่อภาษาไทย
  - 3.1 ความหมายของเจตคติ
  - 3.2 องค์ประกอบของเจตคติ
  - 3.3 การเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการอ่านภาษาไทย
  - 3.4 การสร้างเครื่องมือวัดเจตคติ

4. รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)
  - 4.1 รูปแบบการสอน
    - 4.1.1 ความหมายของรูปแบบการสอน
    - 4.1.2 ประเภทของรูปแบบการสอน
    - 4.1.3 องค์ประกอบของรูปแบบการสอน
  - 4.2 การสังเคราะห์รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)
    - 4.2.1 ทฤษฎี
    - 4.2.2 จุดประสงค์
    - 4.2.3 ขั้นตอนสอน
    - 4.2.4 การวัดและประเมินผล
    - 4.2.5 บทบาทของครูและนักเรียน
  - 4.3 ข้อจำกัดของรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การอ่านเป็นทักษะสำคัญในการเรียนภาษา เป็นกระบวนการที่ต้องฝึกฝน อย่างเป็นระบบ เพราะการอ่านเป็นทักษะที่สามารถฝึกได้ การฝึกมากทำให้มีความสามารถในการอ่านนั้นเพิ่มมากขึ้น ตามระดับของการอ่าน การอ่านออกหรือการอ่านได้ เป็นการอ่านตามตัวอักษร และตัวสะกดการันต์ เท่านั้น แต่อาจออกเสียงไม่ถูกต้อง หรือผู้อ่านอาจจะไม่เข้าใจข้อความที่อ่าน ถึงแม้จะเข้าใจก็อาจจะเข้าใจไม่ดีพอ หรืออาจจะเข้าใจผิดก่อให้เกิดความเสียหายกับผู้อ่านเองได้ ส่วนการอ่านเป็น คือการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพหรือมีความสามารถในการอ่านได้ถูกต้อง การอ่านได้คล่อง รวดเร็วเข้าใจ เรื่องที่อ่าน จับใจความสำคัญ ตอบคำถามได้ อ่านแล้วตีความได้ สามารถวิเคราะห์วิจารณ์ได้มีสมาธิ และอ่านแล้วรู้จักจดบันทึกสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ , 2542) จากที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยคิดหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาคำอ่านที่เกิดขึ้นกับนักเรียน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีระดับการอ่าน ในระดับอื่นๆต่อไป

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับทักษะการอ่านภาษาไทย

สำหรับทักษะการอ่านภาษาไทยผู้วิจัยขอเสนอความหมายของการอ่าน กระบวนการของการอ่าน ปัญหาสำคัญที่มีผลต่อการอ่าน ทฤษฎีการสอนทักษะการอ่าน และแนวทางเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทย

1.1 การอ่านภาษาไทย

1.1.1 ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน เนื่องจากการอ่านเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการแสวงหาความรู้ซึ่งมีมากมายในรูปแบบต่างๆ (วัฒนาพรและสมพิศ, 2540) อีกทั้งยังมีบทบาทและมีความจำเป็นต่อชีวิตความเป็นอยู่ของคนเรา บุคคลใดมีความสามารถในการอ่าน ย่อมสามารถเข้าใจสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้องสามารถนำความรู้ที่ได้มาใช้ให้เกิดประโยชน์กับตนเอง ความสำคัญของการอ่านนั้น มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2542) การอ่านหมายถึง “ว่าตามตัวหนังสือ” ถ้าออกเสียงด้วยเรียกว่าอ่านออกเสียง ถ้าไม่ต้องอ่านออกเสียงเรียกว่า อ่านในใจ สังเกตหรือพิจารณาดูเพื่อให้เข้าใจ เช่นอ่านสีหน้า อ่านริมฝีปาก

ดนยา วงศ์ธนะชัย (2542) กล่าวถึงความหมายของการอ่านว่า การอ่าน คือ กระบวนการที่เกี่ยวข้องทั้งร่างกาย คือ การมองเห็นตัวอักษร และทางสมอง คือ การเข้าใจความหมายของตัวอักษรและการแปลความตัวอักษรนั้น

กรมวิชาการ (2544) ให้ความหมายของการอ่านว่า คือความคิดที่สามารถเข้าใจใน เรื่องที่อ่านได้ดี ย่อมนำไปสู่ความคิดที่ดี เพราะผู้อ่านจะได้ทราบแนวคิดต่าง ๆ จากเรื่อง ที่อ่านเกิด ความรู้จากเรื่อง ที่อ่านเกิดความรู้จากเรื่อง ที่อ่านแล้วนำมาแยกแยะตีความหมายก่อนที่จะเกิดเป็น ความคิดของตนเอง

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2546) ได้กล่าวถึงความหมายของการอ่าน หมายถึง การแปลความหมายของตัวอักษรที่อ่านออกมาเป็นความรู้ ความคิด และเกิดความเข้าใจ เรื่องราวที่อ่านตรงกับเรื่องราวที่ผู้เขียนเขียน ผู้อ่านสามารถนำความรู้ ความคิดหรือสาระจากเรื่องราว ที่อ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

สำลี รักสุทธี (2550) ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า คือการตีความ แปลความ จากตัวอักษรที่ปรากฏในสิ่งพิมพ์ต่างๆ ออกมาเป็นข้อมูลความรู้ สู่การรับรู้ การเข้าใจของผู้อ่าน

Day and Bamford (1998) กล่าวว่า การอ่านคือ การค้นหาความหมายหรือ ความเข้าใจจากตัวอักษร และสัญลักษณ์ที่ปรากฏอยู่ในข้อมูล ซึ่งผู้อ่านจะต้องใช้กระบวนการคิดเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลที่อ่านกับความรู้และประสบการณ์เดิม การอ่านไม่ใช่การมองผ่านประโยค และย่อหน้าเท่านั้น แต่เป็นการรวบรวม การตีความหมาย และการประเมินความเห็นเหล่านั้นอีกด้วย

Crawley (1995) ได้ให้ความหมายของการอ่านในทำนองเดียวกันว่าการอ่านเป็น กระบวนการในการสื่อความหมายอย่างสร้างสรรค์ และเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน ซึ่งรวมถึง ความสามารถในการอธิบายความหมายของคำ บทอ่าน และการถอดความหมายจากสัญลักษณ์ โดยผู้อ่านต้องอาศัยกระบวนการคิดการระลึกราคำต่าง ๆ และประสบการณ์เดิมเข้ามาผสมผสาน ระหว่างความคิดกับสิ่งที่ผู้อ่านมองเห็น แล้วสื่อความหมายออกมาได้ นอกจากนี้

Leu (1995) กล่าวว่า การอ่านต้องอาศัยการทำงานของสมองที่จะทำให้เข้าใจ สามารถวิเคราะห์หาเหตุผล ข้อเท็จจริง และเรียบเรียงจัดลำดับเนื้อหาของเรื่องได้ ซึ่งจะนำไปสู่การ พัฒนาความเข้าใจในการอ่าน และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะในด้านอื่น ๆ อีกด้วย

จากความหมายของการอ่านที่นักวิชาการได้กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าการ อ่าน หมายถึง กระบวนการทางความคิดในการรับสาร เป็นการแปลความหมาย ของตัวอักษร สัญลักษณ์ ภาพที่ได้ดูออกมาเป็นถ้อยคำและความคิด สามารถแปลความ ตีความ ขยายความ ทำ ความเข้าใจสิ่ง ที่อ่าน ตลอดจนสามารถจับใจความสำคัญ สามารถแยกแยะความหมายก่อนที่จะ สรุปเป็นความคิดของตนเอง แล้วนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

1.1.2 กระบวนการของการอ่าน

William S. Gray (1948 อ้างถึงใน ถนอมวงศ์ ถ้ายอดมรรคผล, 2546) ได้กล่าวถึงกระบวนการของการอ่าน จะประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

1. การรู้จักคำ หมายถึง การตระหนักหรือระลึกประสบการณ์จากการถูกกระตุ้นด้วยสัญลักษณ์ คือ ผู้อ่านต้องรู้สึกและรู้จักคำที่ปรากฏนั้นดีพอที่จะเข้าใจความหมายได้ ซึ่งมีลำดับ ดังนี้ การจำคำศัพท์ได้ การถ่ายทอดเสียงได้ และการถ่ายทอดความหมายของคำได้
2. การเข้าใจความหมายของคำ วลี และประโยค หมายถึง การที่เห็นคำต่าง ๆ ที่ประกอบเป็นข้อความแล้ว เข้าใจความหมายไปตามลำดับ โดยเน้นว่าผู้อ่านต้องใช้ประสบการณ์เดิมของตนมา ช่วยตีความหมายของคำในบริบทนั้น
3. การมีปฏิกริยาต่อข้อความที่อ่าน หมายถึง การอ่านไป คิดไปว่าผู้เขียนต้องการสื่อถึงอะไร
4. การบูรณาการ หมายถึง ผู้อ่านต้องนำความหมายจากข้อความที่อ่านไปสร้างความ คิดให้ได้อย่างที่เรียกว่าเกิดประจักษ์ขึ้น อาจจะทำให้ผู้อ่านเปลี่ยนความคิดเกี่ยวกับเรื่องหนึ่ง ๆ ไปเลย หรือเกิดความสนใจใหม่ ๆ ขึ้นมาแล้วศึกษาโดยละเอียดต่อไป

1.1.3 ปัญหาสำคัญที่มีผลต่อการอ่าน

ปัญหาสำคัญที่มีผลต่อการอ่านนั้นมีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงปัญหาที่มีผลต่อการอ่านหนังสือว่ามีสาเหตุมาจากหลายสาเหตุดังที่ (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, 2545) ได้สรุปปัญหาของการอ่านไว้ดังนี้ เช่น การไม่ชอบอ่านหนังสือ การที่สื่อการอ่านมีราคาสูงทำให้คนไม่สามารถหาซื้อได้ การไม่มีคนให้ปรึกษาหรือสอนอ่านเวลาอ่านหนังสือไม่ออก หรือมีปัญหาในการอ่าน การมีสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการอ่านที่ไม่ดี เช่น สายตาสั้น ยาว เอียง หูตึง หูหนวก เป็นต้น หรือมีโรคประจำตัวอื่นๆ ความพิการทางร่างกาย เช่น ตาบอด การไม่ได้รับการฝึกให้มีสมาธิในการอ่านหนังสือ การมีปัญหาวิต การไม่ให้ความสำคัญในเรื่องของการอ่าน การไม่รู้เทคนิคหรือวิธีการในการอ่านหนังสือ ประเภทต่างๆ วิธีการสอนของครูทำให้น่าเบื่อ บังคับให้อ่าน จนทำให้เด็กต่อต้าน และโรงเรียนไม่มีห้องสมุด ในชุมชนไม่มีห้องสมุดประชาชนหรือหอสมุดแห่งชาติ

อย่างไรก็ตาม ในเรื่องการอ่านนั้นถึงจะพบกับปัญหาและอุปสรรคที่หลากหลายรูปแบบ ที่ส่งผลทำให้การอ่านไม่มีประสิทธิภาพ แต่ก็ยังเป็นปัญหาที่สามารถแก้ไขได้ เพราะการอ่านเป็นทักษะหนึ่งที่สามารถพัฒนาและเกิดขึ้นได้หากได้รับการฝึกฝนที่ต่อเนื่องและถูกต้องตาม ทฤษฎีและรูปแบบการสอนอ่านนั้นๆ

1.2 ทักษะการอ่านภาษาไทย

1.2.1 คำจำกัดความทักษะการอ่าน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการอ่าน ผู้วิจัยยังไม่พบว่ามีนักการศึกษาให้ความหมายของทักษะการอ่าน แต่มีนักการศึกษาให้คำจำกัดความของทักษะการอ่านพอสรุปมาได้ดังนี้

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2542) ได้ให้คำจำกัดความของทักษะการอ่านไว้ว่า ทักษะการอ่าน จัดเป็นศิลปะแขนงหนึ่งเพราะว่าเป็นสิ่งที่ต้องฝึกฝน ให้เกิดความชำนาญ และให้สามารถอ่านได้ดี เมื่อเริ่มเรียนอ่าน เด็กจะต้องพยายามทำความเข้าใจว่าตัวอักษรต่างๆ เมื่อนำมาผสมกันจะอ่านออกมาเป็นความหมาย ก่อนที่จะทราบความหมายของคำที่อ่านได้ ต้องเคยได้ยินและเคยพูดคำนั้น ๆ มาก่อน และในขณะเดียวกันจะต้องมีความสามารถใช้ทักษะด้านอื่น ๆ เข้ามาประกอบด้วย คือ ทักษะในการเคลื่อนไหวสายตา การจำแนกทางจักษุภาพ ทักษะในการรวบรวมตัวอักษร ทักษะในการตีความหมาย

กาญจนา จันทะดวง (2542) ได้กล่าวถึงการพัฒนาทักษะการอ่านไว้ว่า การพัฒนาทักษะการอ่านนั้นมีจุดประสงค์เพื่อที่จะฝึกให้ผู้เรียนสามารถอ่านข้อความต่าง ๆ ได้อย่างเข้าใจหรือตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การอ่านจะประสบผลสำเร็จเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลาย ๆ อย่าง เช่น ประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน ความสนใจในเรื่องที่อ่าน ความสามารถในด้านภาษา และจุดมุ่งหมายของการอ่าน เป็นต้น

เจือจันทร์ ไหวพริบ (2542) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาทักษะการอ่านนั้นผู้อ่านต้องฝึกฝนให้มีความเชี่ยวชาญ ทั้งการอ่านในใจและอ่านออกเสียง การอ่านในใจผู้อ่านจะต้องสามารถอ่านได้รวดเร็ว เข้าใจความหมายในสิ่งที่ผู้เขียนสื่อถึงผู้อ่าน อ่านเร็วทำให้ผู้อ่านเพลิดเพลิน อยากจะอ่าน ไม่เบื่อหน่ายสามารถรับสารได้ถูกต้องและตรงประเด็น ไม่เสียเวลามากนัก ส่วนการอ่านออกเสียง ผู้อ่านจำเป็นต้องสะกดให้ถูกต้อง น้ำเสียงชัดเจน อ่านได้คล่องไม่ตะกุกตะกัก หากก้าวไปถึงขั้นอ่านทำนองเสนาะ ผู้อ่านต้องฝึกการใช้เสียง รู้จักทำนองที่ถูกต้อง ตลอดจนเข้าถึงอารมณ์ ความรู้สึกจากข้อความที่อ่าน การที่จะอ่านได้ดี มีหลักสำคัญ คือ ประการแรกต้องทราบหลักเกณฑ์การอ่านจดจำวิธีการอ่านที่ถูกต้อง และประการที่สอง ต้องฝึกอ่านให้มาก ให้คล่อง จึงจะประสบความสำเร็จในการอ่าน นับเป็นนักอ่านอย่างแท้จริง

1.2.2 ทฤษฎีการสอนทักษะการอ่าน

ทฤษฎีเป็นหลักความจริงที่ได้รับการพิสูจน์แล้ว ซึ่งเป็นพื้นฐานและเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนอ่านเพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสอนอ่าน ไว้ดังนี้

ทฤษฎี Schema

Anderson and Pearson (1984 อ้างถึงใน ศรีสุตา พริ้มพราย, 2546) ได้กล่าวถึงทฤษฎี Schema สรุปว่าสิ่งที่เรารู้จะต้องสอดคล้องกับสิ่งที่ตัวผู้เรียนมีประสบการณ์มาก่อนแล้ว ผู้อ่านจะต้องรู้ว่าอ่านอะไรและผู้อ่านจะเกิดความเข้าใจในการอ่านได้จะต้องใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมมาช่วยทำความเข้าใจในการอ่าน ความรู้ทั้งหลายนั้นจะถูกเก็บเป็นหน่วยความรู้ และเชื่อมโยงเป็นเรื่องช่วยให้การอ่านเกิดความเข้าใจได้อย่างลึกซึ้ง ทฤษฎี Schema เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเรื่องนี้เป็นทฤษฎีที่ผู้เรียนจะต้องนำความรู้หรือ ประสบการณ์เดิมมาช่วยในการทำความเข้าใจในการอ่านจึงจะเกิดการเชื่อมโยงความรู้ช่วยให้ นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่องมากขึ้น และสามารถสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่ได้ดีขึ้น เช่น เมื่อพบคำศัพท์ที่ไม่เข้าใจความหมาย นักเรียนอาจจะใช้การคาดเดาความจากบริบทเพื่อช่วยให้เข้าใจ ความหมายของคำใหม่ได้มากขึ้น หรือนักเรียนอาจค้นเคยกับหัวข้อเรื่องนั้นมาก่อนจะทำให้เข้าใจบทอ่านมากขึ้น ดังนั้นในการสอนการอ่าน ครูจึงควรนำเอาประสบการณ์เดิมมาช่วยในการเรียนรู้ สิ่งใหม่ของผู้เรียนจะสามารถช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านได้ดีขึ้น

ทฤษฎี Information

Harris and Hodges (1995 อ้างถึงใน ศรีสุตา พริ้มพราย, 2546) ได้กล่าวถึงทฤษฎี Information สรุปได้ว่า เป็นทฤษฎีที่เน้นการสื่อสารคือเน้นทั้งการส่งสารและรับสารการรับสาร และการส่งสารที่ดีจะทำให้การเรียนรู้และการสื่อสารประสบความสำเร็จโดยผู้ส่งสาร คือผู้พูด หรือผู้เขียนนั้นต้องมีการส่งหรือการสื่อสารที่ดี คือมีการใช้รูปแบบส่งสารที่มีความเหมาะสมกับผู้รับ ด้วยในการรับสารก็เน้นว่าควรมีทักษะการรับสารที่ดีมาจากการตั้งวัตถุประสงค์ในการอ่าน หรือการฟังที่ดี หรือมีการใช้เทคนิคที่ดีในการรับสาร ทฤษฎี Information เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเรื่องนี้เป็นทฤษฎีที่ให้ความสำคัญกับการส่งสารและรับสาร การพูดที่ดีจะมีส่วนสำคัญที่ทำให้การฟังหรือการอ่านเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อนักเรียนอ่านสารแล้วจะเกิดการเรียนรู้มีความเข้าใจดียิ่งขึ้น และสามารถถ่ายทอดความรู้นั้นด้วยการเขียนหรือการพูดได้ต่อไป

1.2.3 หลักการสอนทักษะการอ่าน

สนม ครูทเมือง (2528) ได้เสนอหลักสำคัญในการสอนทักษะการอ่านไว้ดังนี้

1. ครูต้องแนะแนวทางให้กับนักเรียน ด้วยการส่งเสริมการอ่านหนังสือหลาย ๆ ประเภท เพื่อให้เด็กเกิดความสนใจ รวมทั้งสร้างกิจกรรมการอ่านที่หลากหลาย ให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกตามความชอบ ความถูกต้องกับนักเรียน

2. การเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน เพราะคนแต่ละคนนั้นมีการพัฒนาการทางสมอง ในเรื่องการอ่านที่ไม่เหมือนกัน ควรแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ทั้งนี้ทั้งนั้นก็ต้องคำนึงถึงหลักจิตวิทยาในการสอนเป็นสำคัญ

3. ก่อนที่จะให้นักเรียนได้ฝึกอ่านนั้น ครูควรบอกจุดประสงค์ในการอ่านเสียก่อน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสนใจ ใส่ใจ และต้องการที่จะอ่านหนังสือที่มีประโยชน์ทุกประเภท

4. การสอนการอ่านหนังสือประเภทใดแบบใดก็ตาม ก่อนสอนครูจะต้องอ่าน และทำความเข้าใจเรื่องนั้นมาก่อน เพื่อที่จะได้เข้าใจเรื่องราวทั้งหมด และจะได้เน้นในส่วนที่สำคัญและฝึกกิจกรรมต่างๆได้อย่างราบรื่น

5. ในเรื่องการอ่านที่ดีนั้น จะต้องมีความเข้าใจความหมายด้วย

6. การมีสมาธิและการตั้งคำถามทบทวนในใจอยู่เสมอ ถือเป็น การอ่านที่ดี

7. ฝึกนักเรียนให้อ่านหนังสือที่ดี และมีประโยชน์ต่อชีวิตอย่างสม่ำเสมอ

8. ฝึกอ่านให้เร็ว โดยเฉพาะการอ่านในใจต้องอ่านเร็วแล้ว เข้าใจความหมายได้

ทันที

9. มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่านอยู่เป็นประจำ

10. ลักษณะการอ่านที่ดี ต้องอ่านได้เร็ว และจับใจความสำคัญได้

11. ฝึกการใช้สายตาด้วยการกวาดคำ จะได้อ่านหนังสือได้เร็ว และมีประสิทธิภาพ

12. ฝึกการอ่านระดับสูง ด้วยการอ่านตารางกราฟชนิดต่าง ๆ สัญญาณ

สัญลักษณ์ต่างๆให้เข้าใจ

13. ต้องตระหนักถึงปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการอ่านของนักเรียน

14. ครูทุกคนต้องมีบทบาทช่วยเหลือการอ่านทุกคน ไม่ใช่เฉพาะครูภาษาไทย

15. ต้องมีการประเมินผลการอ่าน

นอกจากนี้แล้ว ทศนีย์ ศุภเมธี (2542) ได้กล่าวถึงหลักสำคัญที่ควรคำนึงถึง ในการสอนอ่านมีดังนี้

1. ครูต้องคำนึงเรื่อง ความพร้อม ความสามารถในการอ่านแตกต่างของนักเรียน อาจมาจากพื้นฐานทางครอบครัว สภาพการสอนอ่านในชั้นเรียน

2. ครูต้องคำนึงถึงความแตกต่างในแต่ละบุคคลของนักเรียน

3. ครูต้องเข้าใจถึงความสนใจในการอ่านแตกต่างกันของนักเรียนในแต่ละบุคคล นักเรียนบางคนชอบอ่านหนังสือหลากหลายประเภท แต่นักเรียนบางคน อาจสนใจอ่านหนังสือบางประเภทเท่านั้นและวัยของนักเรียนก็มีผลต่อความสนใจเช่นเดียวกัน

4. การสอนอ่าน ครูต้องส่งเสริมให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีในการอ่าน มีการจัดกิจกรรมการอ่านที่หลากหลายให้กับนักเรียน

5. ฝึกบุคลิกภาพในการอ่านหนังสือ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการจับหนังสือ ทำนั่ง กา
รู้จักเลือกหนังสืออ่านเป็นต้น

6. การฝึกให้อ่านหนังสือได้อย่างรวดเร็ว และอ่านได้อย่างถูกต้องวิธี

7. จะมีกิจกรรมที่ส่งเสริมต่อเนื่องจากการอ่าน เช่น ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็น ให้นักเรียนตอบคำถามจากเนื้อหาที่อ่าน ให้นักเรียนออกมาพูดสรุปเรื่องราวที่อ่านได้ เป็นต้น
จากที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น การสอนอ่านที่ดี เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการอ่านสิ่งหนึ่งที่ต้องตระหนักเป็นอย่างยิ่งคือ ลักษณะความแตกต่างของนักเรียนเป็นสำคัญยิ่ง

1.2.4 แนวทางเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการอ่าน

นักการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนวทางการพัฒนาทักษะการอ่าน เช่น
กรรณิการ์ พวงเกษม (2525) ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาทักษะการอ่าน
สรุปได้ดังนี้

1. จัดหาหนังสือที่เกิดประโยชน์ให้แก่เด็ก และพิจารณาความเหมาะสมของภาพ
หรือข้อความให้มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ของเด็ก

2. จัดให้นักเรียนเข้าอ่านหนังสือในห้องสมุดในแต่ละวันเป็นระยะเวลาสั้น ๆ
ประมาณวันละ 10-20 นาที เมื่ออ่านแล้วให้เด็กนำมาเล่าเป็นกลุ่ม

3. ใช้เครื่องประกอบการอ่าน เช่น อ่านข้อความในฟิล์ม อ่านข้อความในแผนภูมิ

4. จัดเกมการอ่าน

ประเทิน มหาจันทร์ (2530) ได้เสนอแนะดังนี้

1. พยายามให้เด็กได้มีประสบการณ์ในเรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้องกับคำใหม่ๆ ถ้าเด็ก
ไม่มีประสบการณ์เพียงพอเกี่ยวกับคำใหม่ ครูอธิบายให้เด็กเข้าใจ

2. แนะนำให้เด็กได้รู้จักวิธีหาความหมายของคำจากแหล่งต่างๆ ด้วยตนเอง เช่น
จากพจนานุกรม

3. ครูไม่ควรลงโทษ เมื่อเด็กประสบความล้มเหลวในการอ่าน

จากที่มีผู้กล่าวถึงแนวทางในการพัฒนาความสามารถการอ่านเบื้องต้น สรุปได้
ว่า ครูต้องลดบทบาทและให้นักเรียนร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น รวมทั้งแนะนำหนังสือที่
น่า สนใจให้ศึกษาค้นคว้าเพื่อจูงใจให้นักเรียนอ่านหนังสือ และส่งเสริมการทำงานด้วยทักษะการอ่าน
ให้ได้ผลที่มีคุณค่าเหมาะสมกับวัยของนักเรียน

1.2.5 การวัดทักษะการอ่านภาษาไทย

ในการวัดการอ่านนั้น ผงกกาญจน์ ภูวิภาตววรรณ (2540) กล่าวว่าวิธีวัดและประเมิน มีหลายวิธี ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายกว้างๆ ของการประเมิน เช่น ถ้าต้องการประเมินผลที่ได้จากการอ่าน (Product) ไม่ว่าจะเป็นทักษะย่อยๆของการอ่าน หรือทักษะย่อยทางความเข้าใจการประเมินผลส่วนใหญ่ จะอยู่ในรูปแบบทดสอบ แต่ถ้าต้องการประเมินภาพรวมทั้งกระบวนการอ่าน (Reading Process) และผลที่ได้จากการอ่าน การวัดและการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) อาจมี ความเหมาะสมกว่ารายละเอียดของวิธีวัดและประเมินทั้งสองแบบดังต่อไปนี้

1. แบบทดสอบ เป็นการประเมินผลการอ่าน เป็นการประเมินทักษะย่อยของการอ่าน เช่น การเดาความหมายจากบริบท การเข้าใจความหมายของเครื่องหมายวรรคตอน หรือทักษะย่อยทางความเข้าใจในการสร้างคำถามของแบบทดสอบแต่ละข้อ จะขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน เช่น การสอนมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาทักษะย่อย ข้อคำถามก็มุ่งทดสอบความสามารถของผู้เรียน การใช้ทักษะย่อยนั้นในการเข้าใจบทอ่าน และคำถามที่ใช้ในแบบทดสอบมีหลายประเภท ดังนี้

1.1 คำถามแบบมีตัวเลือกตอบ คำถามแบบตัวเลือกส่วนใหญ่จะเป็นข้อความที่ไม่สมบูรณ์ที่เรียกว่า แขน (Stem) และตามด้วยตัวเลือกจำนวนหนึ่ง (ปกติจะมี 4 ตัวเลือก) ที่สำคัญ ตัวเลือกที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องเป็นส่วนที่ทำให้ประโยคแขนมีความสมบูรณ์ และถูกต้องตามเนื้อเรื่องที่อ่าน

1.2 คำถามแบบถูก ผิด มีลักษณะคล้ายกับคำถามแบบมีตัวเลือก แต่คำถามแบบถูก ผิด ผู้เรียนมีโอกาสเลือกถูกต้อง 50 เปอร์เซ็นต์ ประโยคที่ให้ผู้เรียนเลือกอาจเป็นประโยคง่ายๆ แต่อาจทำให้ยากขึ้น โดยการขยายประโยค

1.3 คำถามแบบจับคู่ เป็นคำถามที่ใช้ได้กับการทดสอบความรู้คำศัพท์ จากเนื้อเรื่องที่อ่านและใช้กับเนื้อเรื่องที่เน้นเหตุการณ์สำคัญ บุคคล เวลา สถานที่ในประวัติศาสตร์ หรือเรื่อง เล่า โดยคำถามแบบจับคู่นี้ลักษณะของข้อความจะแบ่งออกเป็น 2 แถว โดยจำนวนข้อความอาจมีไม่เท่ากัน เพื่อเป็นการลดโอกาสการเดาลง

1.4 คำถามแบบตอบอย่างสั้นๆ คำถามประเภทนี้ ผู้เรียนจะเขียนตอบ อาจเป็นคำตอบสั้นๆ หรือเติมข้อความลงในประโยคให้สมบูรณ์

1.5 คำถามประเภทโคลซ เป็นแบบทดสอบที่ผู้สอนนำบทอ่านมาย่อ แล้วลบคำบางคำในเนื้อหานั้นออก เพื่อให้ผู้เรียนอ่าน แล้วเติมข้อความที่เหมาะสม

1.6 คำถามที่ให้ผู้เรียนแปลงรูปข้อมูลเป็นแบบทดสอบหลังจากที่ผู้เรียนอ่านบทอ่านแล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบใหม่ เช่น ตาราง แผนภูมิ แผนผัง รูปภาพ การ์ตูน เป็นต้น

1.7 คำถามตอบแบบยาว เป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบบรรยายเป็นข้อความ เป็นคำถามเกี่ยวกับการประยุกต์ข้อมูล หรือถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ตอบ

2. การวัดและการประเมินการอ่านตามสภาพจริง ลักษณะสำคัญคือ การประเมินผู้เรียนขณะทำกิจกรรมมุ่งปฏิบัติงานที่แท้จริง (Real-World Tasks) โดยมีได้แยกการวัดออกจากกระบวนการอ่าน การวัดและประเมินแบบนี้จึงสามารถประเมินได้ทั้งกระบวนการอ่าน และผังที่ได้จากการอ่าน คือดูได้ตั้งแต่กระบวนการทางสมองที่ใช้ก่อนอ่าน ขณะอ่าน และหลังอ่าน ตลอดจนตัวแปรด้านจิตพิสัยของผู้เรียน เช่น เจตคติ ความสนใจ ความวิตกกังวลได้ด้วยวิธีวัด และประเมินตามสภาพจริง ทำได้หลายวิธี เช่น

2.1 การสังเกต คือ การเฝ้าดูอย่างมีจุดมุ่งหมายแล้วบันทึกไว้ ซึ่งอาจใช้เกณฑ์การให้คะแนน โดยแบ่งรายละเอียดพฤติกรรมได้ทั้ง ระดับดีเยี่ยม พอใช้ และต่ำ

2.2 เครื่องมือวัดแบบต่างๆ คือการนำข้อมูลจากการสังเกต มาใช้ประกอบข้อมูลจากเครื่องมือวัดแบบต่างๆ เช่น แบบวัดเจตคติ แบบสอบถามความสนใจในการอ่าน หรือแบบบันทึกการใช้ห้องสมุด

2.3 การสัมภาษณ์ คือการพูดคุยกัน สอบถามความรู้สึกของผู้เรียนที่มีต่อการอ่าน

2.4 การบันทึกเกี่ยวกับการอ่าน คือการที่นักเรียนเขียนบันทึกประจำวันเกี่ยวกับการอ่านหรือแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่อ่าน การบันทึกเกี่ยวกับการอ่าน จะช่วยให้ทั้งผู้สอน และผู้เรียนประเมินความสามารถทางการอ่าน การเขียน การคิดได้เป็นอย่างดี

2.5 แฟ้มสะสมงาน คือรูปแบบของการประเมิน แฟ้มสะสมงานเป็นแหล่งรวมผลงานของผู้เรียน แสดงความก้าวหน้า ตลอดจนชิ้นงานที่แสดงถึงความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ซึ่งแฟ้มสะสมงานอาจนำผลการสอบจากแบบวัด การสัมภาษณ์ นำมาจัดเรียงได้

สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้ รูปแบบการประเมินแบบทดสอบ ประเมินทักษะการอ่าน จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 2 โครงการประเมินความสามารถการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน มุ่งวัดความสามารถในการอ่านออกเสียงและความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2. ความคงทนในการเรียนรู้

ในงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้เรียนเลือกศึกษา ความคงทนในการเรียนรู้ มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องนำเสนอต่อไปนี้

2.1 ความหมายความคงทน

ความคงทนได้มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายดังนี้

Adam (1998) ได้ให้ความหมายความคงทนในการเรียน สรุปได้ว่า ความคงทนในการเรียนเป็นการคงไว้ ซึ่งผลการเรียนหรือความสามารถที่จะระลึกได้ต่อสิ่งเร้าที่เคยเรียน หรือมีประสบการณ์รับรู้มาแล้วหลังจากทิ้งไว้ระยะเวลาหนึ่ง

Gagne (1977) ได้กล่าวว่า ความคงทนในการเรียนเป็นการสะสมสิ่งที่เรียนรู้ซึ่งเป็นการสามารถในการเก็บรักษา หรือสะสมที่เรียนรู้ให้คงทนอยู่หรือกลายเป็นความจำระยะยาว

นุตริยา จิตตารมย์ (2548) ได้กล่าวว่า ความคงทนในการเรียน หมายถึงความสามารถในการระลึกถึงสิ่งที่ได้จากการเรียนหรือประสบการณ์ที่เคยได้รับมาก่อน หลังจากทิ้งช่วงระยะเวลาหนึ่ง

กมลรัตน์ หล้าสุขวงษ์ (2541) ได้กล่าวว่าความคงทนการเรียนรู้ หมายถึงการรวบรวมประสบการณ์ต่างๆที่เกิดจากการเรียนรู้ทางตรงทางอ้อมกล่าวโดยสรุป ความคงทนทางการเรียนรู้ คือการจำนั่นเอง

สุพัตรา จอมคำสิงค์ (2552) ความคงทนในการเรียน หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการระลึกถึงประสบการณ์ที่เคยได้รับมาก่อน หรือสิ่งที่ได้เรียนรู้มาแล้ว หลังจากทิ้งระยะเวลาไว้ระยะหนึ่ง

รัชสิริ แพงป้อง (2554) ความคงทนในการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถที่จะระลึกได้ต่อสิ่งเร้าที่เคยเรียนหรือเคยมีประสบการณ์รับรู้มาแล้ว หลังจากได้ทิ้งระยะเวลาหนึ่ง

กล่าวโดยสรุปความคงทนในการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้ความสามารถที่จะคงไว้ ซึ่งผลการเรียนรู้ที่ได้เรียนผ่านมา เมื่อได้รับการทดสอบความรู้ภายหลังการทิ้งระยะห่างช่วงหนึ่ง ซึ่งเกี่ยวข้องกับความสามารถในการจดจำและกระบวนการเรียนรู้ การวัดความคงทนในการเรียนรู้

2.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคงทนในการเรียนรู้

วรรณิ ลิมอักษร (2546,อ้างถึงใน กนกอร รื่นฤทัย, 2549) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคงทนในการเรียนรู้ ดังนี้

1. วัย ในวัยผู้ใหญ่ ถ้าวัยผู้ใหญ่ที่มีอายุไม่เกิน 35 ปี จะจำได้มาก และจำได้เร็วกว่าเด็กเพราะผู้ใหญ่มีสมองที่พัฒนาการเต็มที่แล้ว มีเทคนิคและเครื่องมือในการจำมากกว่าเด็ก โดยอาศัยประสบการณ์เป็นพื้นฐานในการจำ แต่ที่ดูเหมือนว่าเด็กจะจำอะไรได้ง่ายนั้น แท้จริงแล้วเป็นเพราะเด็กมีเรื่องที่ต้องจำน้อยกว่าผู้ใหญ่ตนเอง

2. ระดับสติปัญญา ผู้ที่มีสติปัญญา ผู้ที่มีสติปัญญาสูง มักจะมีเทคนิคในการจำที่ดีกว่าและใช้เวลาในการจำน้อยกว่าผู้ที่มีสติปัญญาต่ำ

3. ความสนใจและแรงจูงใจ เมื่อบุคคลที่มีความสนใจในเรื่องใดมากเป็นพิเศษก็จะส่งผลให้เกิดความจำได้ดี

4. ความประทับใจ บุคคลจะจำในสิ่งที่ประทับใจทั้งที่ดีและไม่ดี เป็นเสมือนการเพิ่มความสามารถในการบันทึกความจำมากขึ้น

5. เพศ มีความสามารถในการจำไม่แตกต่าง แต่เพศหญิงมีใจจดจ่อกว่า ทำให้มีแนวโน้มสนใจที่จะจำมากกว่าเพศชาย

Travers (1967, อ้างถึงใน เพชร วิจิตรนาวิณ, 2551) กล่าวว่าปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความคงทนในการเรียนมีดังนี้

1. การเรียนรู้ที่มีความหมาย (Meaningful Learning) สิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ที่มีความหมายจะเก็บไว้ในความจำดีกว่าการเรียนรู้โดยไม่มีความหมาย

2. การเรียนเกิน (Overlearning) เป็นการฝึกฝนหรือปฏิบัติซ้ำๆ หลังการเรียนรู้ครั้งแรกจนเกิดความเข้าใจและเชี่ยวชาญ โดยการเรียนเป็นการฝึกทักษะด้านต่าง ๆ เช่น การอ่าน การเขียน เป็นต้น

ศิริโสภาคย์ บุรพาเดช (2528, อ้างถึงใน เพชร วิจิตรนาวิณ, 2551) กล่าวถึงปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความคงทนในการเรียนรู้ ได้แก่

1. ช่วงเวลาก่อนวัดความคงทนในการเรียนรู้ (Time Interval before Retention is Measured) หากช่วงเวลานี้นานเท่าใด ความคงทนในการเรียนรู้จะลดลงเท่านั้น กล่าวคือ เมื่อการเรียนรู้สิ้นสุดลงทันทีทันใด ปริมาณของความคงทนในการเรียนรู้จะยังมีเป็นจำนวนมาก แต่ความคงทนในการเรียนรู้จะค่อย ๆ ลดลงในที่สุด จนกระทั่งสามารถจำสิ่งที่เรียนรู้ได้ในจำนวนที่แน่นอน อย่างไรก็ตามอาจจะมีการสูญเสียความคงทนในการเรียนรู้อยู่เมื่อระยะเวลาผ่านไปนาน

2. ระดับของการเรียนรู้เดิม (The Degree of Original Learning) ระดับของการเรียนรู้เดิมมีความสัมพันธ์กับความคงทนในการเรียนรู้โดยตรง ถ้าการเรียนรู้เดิมมีมากเท่าใด ความคงทนในการเรียนรู้จะมากขึ้นเท่านั้น และระยะเวลาของการลืมจะคงที่

3. การเรียนเกิน (Overlearning) เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความคงทนในการเรียนรู้ ตัวอย่างเช่น เมื่อเราท่องศัพท์ 10 เทียว และสามารถจำได้แล้ว การเรียนเกินอีกร้อยละ 50 ย่อมหมายความว่าเราท่องจำอีก 15 เทียว เป็นต้น ซึ่งทำให้ความจำถาวร

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคงทน ได้แก่ สติปัญญา ความสนใจ ทักษะคิด ระยะเวลา หลังจากเกิดการเรียนรู้สิ่งนั้นมาแล้ว

2.3 การวัดความคงทนในการเรียนรู้

สุพัตรา จอมคำสิงห์ (2552) ได้กล่าวว่า ระยะเวลาที่เหมาะสมในการวัดความคงทนในการเรียนรู้ คือ ประมาณ 2 สัปดาห์

รักษศิริ แผงป้อง (2554) การทดสอบความคงทนในการเรียนรู้จะต้องใช้ข้อ สอบฉบับเดียวกัน มาทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างเดิม และทิ้งระยะห่างของการทดสอบครั้งแรกกับครั้งที่สองประมาณ 2 สัปดาห์ โดยสามารถทำการทดสอบการจำและการระลึกได้จากความรู้ที่ได้รับมา

จิราภา เต็งไตรรัตน์และคณะ (2550) การวัดความคงทนมี 3 วิธี

1. การระลึก การที่ผู้เรียนสามารถสร้างสถานการณ์ต่างๆ จากความจำ โดยไม่มีเหตุการณ์นั้นปรากฏตรงหน้า ตัวอย่างการรื้อฟื้น ความจำด้วยวิธีการระลึกได้นี้ ได้แก่ ถ้าเราสามารถบอกถึงที่อยู่ของเพื่อนได้หลังจากที่เราเคยทราบมาแล้ว แสดงว่าเราสามารถระลึกที่อยู่ของเพื่อนได้ การบรรยายรูปร่างหน้าตาของคนร้ายให้ตำรวจฟัง การใช้ข้อสอบอัตรนัยเพื่อวัดความรู้ก็เป็นตัวอย่างของการวัดระลึกได้ เช่น การถามคำถามว่า การถ่ายทอดการเรียนรู้คืออะไร การถามคำถามเช่นนี้ เพื่อให้ผู้เรียนระลึกถึงสิ่งที่เคยเรียนแล้ว และเขียนบอกว่าเกิดการเรียนรู้มากน้อยแค่ไหน

2. การจำได้ ตัวอย่างของการจำได้ ได้แก่ การเห็นบางคนหรือของบางอย่างแล้วรู้สึกคุ้นเคย เช่น เมื่อเห็นรูปภาพอันหนึ่งแล้วมีความรู้สึกว่าจะเคยเห็นภาพนี้ติดผนังบ้านใครมาก่อน แต่นึกไม่ออกว่าเคยเห็นที่ไหน ในการวัดด้วยวิธีการจำได้นี้ จะต้องแสดงสิ่งของหรือเหตุการณ์ซึ่งเป็นสิ่งเร้าที่เคยประสบมาแล้วต่อหน้าผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการรับรู้สิ่งของหรือเหตุการณ์ตรงหน้า แล้วเปรียบเทียบการรับรู้กับการรู้ซึ่งเคยมีมาก่อนในอดีตว่าเหมือนกันหรือไม่ แล้วผู้เรียนจะจำได้หรือจำไม่ได้จากผลการเปรียบเทียบนี้ เช่น ข้อสอบแบบเลือกตอบเป็นตัวอย่างแบบทดสอบการจำได้ เพราะผู้เรียนจะต้องเลือกคำตอบที่ถูกจากตัวเลือกจึงจะพิสูจน์ได้ว่าผู้เรียนจำได้ ถ้าให้เลือกคำตอบอัตรนัย หรือแบบเลือกตอบเป็นข้อสอบผู้เรียนมักจะเลือกตอบ ผู้เรียนมักจะเลือกข้อสอบเลือกตอบมากกว่าแบบอัตรนัย เนื่องจากข้อสอบแบบเลือกตอบเป็นการทดสอบความจำได้ ซึ่งง่ายกว่าข้อสอบแบบอัตรนัยที่เป็นการทดสอบการระลึกได้

3. การเรียนซ้ำ เป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้เราทราบว่า สิ่งที่เราเคยเรียนมาแล้วในอดีตยังมีความจำหลงเหลืออยู่ เช่น สิ่งที่เราเรียนบางอย่างที่เราไม่ทราบว่าเราจำได้ ถ้ากลับมาเรียนซ้ำอีกครั้งหนึ่ง ปรากฏว่าจะใช้เวลาเรียนน้อยกว่าเวลาเรียนครั้งแรก

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การวัดความคงทนในการเรียนรู้ เป็นการวัดความจำสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนไปแล้ว ซึ่งจะมีความคงทนไว้ ซึ่งผลการเรียนรู้สามารถระลึกถึงประสบการณ์ที่เรียนรู้อย่างไร โดยทิ้งระยะหนึ่งแล้วจึงทำการวัดอีกครั้ง ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการวัดความ

คงทนในการอ่านออกเสียง ซึ่งทำการเปรียบเทียบคะแนนสอบหลังเรียนกับคะแนนหลังสอบ 2 สัปดาห์ ของนักเรียนที่จัดการเรียนรู้โดยรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์

3. เจตคติต่อวิชาภาษาไทย

3.1 ความหมายของเจตคติ

มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของเจตคติไว้ดังต่อไปนี้

Kagan (1968) ให้ความหมายของเจตคติว่าเป็นความโน้มเอียงที่ฝังแน่นในความคิดและความรู้สึกในทางบวกหรือทางลบที่มีต่อสิ่งที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะเจตคติประกอบด้วยสิ่งสำคัญสองอย่าง คือ ความรู้ความเข้าใจ กับอารมณ์

Good (1973) ให้ความหมายของเจตคติว่า เจตคติ คือ ความพร้อมที่จะแสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ที่เป็นการสนับสนุนหรือต่อต้านสถานการณ์บางอย่าง บุคคล หรือ สิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ไพศาล หวังพานิช (2526) สรุปความหมายของเจตคติไว้ว่า เจตคติเป็นความรู้สึกภายในของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด อันเป็นผลมาจากประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้น และความรู้สึกดังกล่าวจะเป็นตัวกำหนดให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรม หรือแนว โนม์ของการตอบสนองต่อสิ่งนั้นในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง อาจเป็นทางสนับสนุน หรือโต้แย้งคัดค้านก็ได้เจตคติสามารถแยกออกได้ดังนี้

1. เจตคติเป็นพฤติกรรมหรือความรู้สึกทางด้านจิตใจที่มีต่อสิ่งเร้าใดสิ่งเร้าหนึ่งในทางสังคม
2. เจตคติเป็นความรู้สึกที่เกิดจากการเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งเร้า หรือเกี่ยวกับประสบการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งหมายถึงว่าบุคคลใดจะมีเจตคติอย่างไร ต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดบุคคลนั้นจะต้องเคยพบเห็นรู้อยู่ละเอียดเกี่ยวกับสิ่งนั้นมาก่อน
3. การแสดงออกของเจตคติ หรือการตอบสนองสิ่งเร้าใดๆ จะเป็นไปได้ในรูปของการสนับสนุนคัดค้าน ซึ่งเรียกว่าเป็นไปได้ในทางบวก หรือในรูปการโต้แย้งคัดค้าน ซึ่งเรียกว่าเป็นไปได้ในเชิงลบ หรืออาจรู้สึกเฉย ๆ ต่อสิ่งเร้านั้น

สุวัฒน์ จันทร์ลอย (2527 อ้างถึงใน จารนัย ปิ่นทองน้อย, 2536) ได้ให้ความหมายของเจตคติว่า หมายถึง การแสดงออกทางความรู้สึก ความคิดเห็น และท่าทางของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางบวก คือ เห็นด้วย ชอบ พอใจ หรือในทางลบ คือ ไม่ชอบ ไม่พอใจ และเจตคติที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้น สามารถสร้างสมหรือเปลี่ยนแปลงได้

ศักดิ์ สุนทรเสณี (2531) ให้ความหมายของเจตคติว่า หมายถึง ความสลับซับซ้อนของ ความรู้สึก ความอยาก ความกลัว ความเชื่อมั่น ความลำเอียง ความโน้มเอียงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งการ เตรียมตัว หรือความพร้อมในการที่จะตอบสนอง

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2554) ให้ความหมายว่า เจตคติ หมายถึง ท่าที หรือ ความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

จากความหมายของเจตคติที่กล่าวมา สรุปได้ว่า เจตคติต่อภาษาไทย หมายถึง ความ คิดเห็น ความรู้สึก หรือท่าทีของบุคคลที่มีต่อภาษาไทย ซึ่งอาจเป็นไปในทางบวก หรือทางลบก็ได้ และมีผลทำให้บุคคลพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้าตามความคิด ความรู้สึกหรือท่าที ที่เกิดขึ้นได้ทันที

3.2 องค์ประกอบของเจตคติ

Triadis (1971 อ้างถึงใน ทิพสร มีปิ่น, 2539) ได้ทำการแบ่งองค์ประกอบของเจตคติไว้ 3 ประการ ดังนี้คือ

1. องค์ประกอบด้านความรู้ ได้แก่ แนวความรู้ ความคิด ที่บุคคลมีต่อสิ่งเร้าไม่ว่าบุคคล หรือสถานการณ์ใดๆ ก็ตาม ความรู้และแนวความคิดดังกล่าว จะเป็นสิ่งกำหนดลักษณะเจตคติของ บุคคล กล่าวคือ ถ้าบุคคลมีความรู้ หรือ แนวความคิดต่อสิ่งเร้าครบถ้วนแล้ว บุคคลนั้นจะมีเจตคติต่อ สิ่งเร้านั้นไปในทางบวก หรือ ทางลบชัดเจนขึ้น
2. องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก ได้แก่ อารมณ์ หรือความรู้สึก ที่เป็นสิ่งกำหนด ลักษณะ หรือทิศทางของเจตคติของบุคคล กล่าวคือ ถ้าบุคคลมีอารมณ์ หรือความรู้สึกที่ดี ต่อสิ่งใด บุคคลก็จะมีเจตคติไปในในทางบวกต่อสิ่งนั้น
3. องค์ประกอบด้านความพร้อมในการการกระทำ ได้แก่ พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงต่อ สิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่ง พฤติกรรมดังกล่าวจะเป็นสิ่งที่บอกลักษณะและทิศทางก็มีลักษณะเด่น ชัด แฉ่นอน และเป็นทิศทางบวกหรือทางลบชัดเจนด้วย

ลัดดา กิติวิภาค (2523) แบ่งองค์ประกอบของเจตคติออกเป็น 3 ด้านได้แก่

1. ด้านความคิด หมายถึง การรับรู้และวินิจฉัยข้อมูลต่างๆ ที่ได้รับ แสดงออกมาในแนว คิดที่ว่าอะไรถูก อะไรผิด
2. ด้านความรู้สึก หมายถึง ลักษณะทางอารมณ์ของบุคคลที่สอดคล้องกับความคิด เช่น ถ้าบุคคลคิดในทางที่ไม่ดีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ก็จะมีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้นด้วย จึงแสดงออกมาในรูปของ ความรู้สึกไม่ชอบ หรือไม่พอใจ
3. ด้านพฤติกรรม หมายถึง ความพร้อมที่จะกระทำ ซึ่งเป็นผลมาจากความคิดและความ รู้สึก และจะออกมาในรูปของการยอมรับหรือปฏิเสธ การปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติ

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของเจตคติไว้ดังนี้

1. องค์ประกอบทางด้านพุทธิปัญญา (Cognitive Component) ได้แก่ ความคิดซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มนุษย์ใช้การคิด ความคิดนี้อาจจะอยู่ในรูปใดรูปหนึ่งที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความคิดของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้า

2. องค์ประกอบทางด้านที่มีความรู้สึก (Affective Component) เป็นส่วนประกอบทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก ซึ่งเป็นตัวเร้าความคิดอีกต่อหนึ่ง ถ้าบุคคลมีความรู้สึกที่ดี หรือ ไม่ดีขณะที่คิดสิ่งหนึ่งสิ่งใด แสดงว่าบุคคลนั้นมีความรู้สึกในด้านบวกและด้านลบตามลำดับต่อสิ่งนั้น

3. องค์ประกอบด้านปฏิบัติ (Behavioral Component) เป็นองค์ประกอบที่มีแนวโน้มในทางปฏิบัติ หรือถ้าสิ่งเร้าที่เหมาะสมจะเกิดการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง

ศักดิ์ สุนทรเสณี (2531) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของเจตคติมี 3 ประการ คือ

1. องค์ประกอบด้านการรับรู้ (Cognitive Component) เป็นเรื่องของการรับรู้ของบุคคลในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อาจเป็นการรับรู้เกี่ยวกับวัตถุ สิ่งของ บุคคล หรือ เหตุการณ์ต่าง ๆ ว่ารู้สิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวนั้นได้อย่างไร รู้ในทางที่ดีหรือไม่ดี ทางบวกหรือทางลบ ซึ่งจะก่อให้เกิดเจตคติขึ้นถ้าเรารู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางที่ดี เราจะมีเจตคติต่อสิ่งนั้นในทางที่ดี และถ้ารู้สิ่งหนึ่งสิ่งใดในทางไม่ดีเราก็จะมีเจตคติไม่ดีต่อสิ่งนั้นด้วย ถ้าเราไม่รู้จักสิ่งใดเลย เจตคติก็จะไม่เกิดขึ้นหรือไม่มีสิ่งใดในโลกเราก็จะไม่เกิดเจตคติต่อสิ่งใด ๆ เลย

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component or Feeling Component) เป็นองค์ประกอบทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก ซึ่งถูกเร้าขึ้นจากการรู้นั้น เมื่อเราเกิดการรู้สิ่งหนึ่งสิ่งใดแล้วจะทำให้เราเกิดความรู้สึกในทางดีหรือไม่ดี ถ้าเรารู้สึกต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดในทางที่ไม่ดี เราก็จะไม่ชอบหรือไม่พอใจในสิ่งนั้น ซึ่งความรู้สึกนี้จะทำให้เกิดเจตคติในทางใดทางหนึ่ง คือชอบหรือไม่ชอบความรู้สึกนี้ เมื่อเกิดขึ้นแล้ว จะเปลี่ยนแปลงได้ยากมาก ไม่เหมือนกับความจริง ต่าง ๆ ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงได้ง่ายกว่าถ้ามีเหตุผลเพียงพอ

3. องค์ประกอบแนวโน้มในเชิงพฤติกรรมการกระทำ (Action Tendency Component or Behavioral Component) เป็นความพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งนั้น ๆ ในทางใดทางหนึ่ง คือพร้อมที่จะสนับสนุน ส่งเสริม ช่วยเหลือ หรือในทางทำลายขัดขวางต่อผู้

จะเห็นได้ว่า องค์ประกอบของเจตคติทั้ง 3 ด้าน ต่างก็มีความสำคัญเหมือนกัน องค์ประกอบทางด้านความรู้ความคิด เป็นขั้นพื้นฐานของเจตคติที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกของบุคคลซึ่งแสดงออกมาในรูปพอใจ ไม่พอใจ ชอบ ไม่ชอบ เป็นต้น ความรู้สึกจะมีผลกระทบต่อการแสดงออกของบุคคล หรืออาจกล่าวได้ว่า เจตคติเป็นสิ่งที่กำหนดแนวทางของพฤติกรรม (สุณีย์ ธีรดากรม, 2522)

3.3 การเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการอ่าน

วารินทร์ สายโอบเอื้อ (2522) กล่าวว่าเจตคติเป็นความคิดเห็น และความรู้สึกของบุคคล ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อการอ่านนั้นเป็นสิ่งจำเป็น เพราะเจตคติเป็นตัว กำหนดพฤติกรรมของคน ถ้านักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน นักเรียนย่อมจะมองเห็นว่าการเรียนอ่าน เป็นสิ่งที่มีประโยชน์ และจะเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ ให้ความร่วมมือ สนับสนุน มีความก้าวหน้าในการเรียน แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้านักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการอ่าน นักเรียนก็จะไม่สนใจในการเรียน ยิ่งถ้าเจตคติในทางลบสะสมเพิ่มขึ้นจนเป็นความรู้สึกฝังลึกก็ยากต่อการแก้ไข นักเรียนจะไม่ชอบการอ่าน นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย จะปฏิเสธการเรียน หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอ่านมีความล้มเหลวในการเรียนโดยสิ้นเชิง

บันลือ พฤษะวัน (2532) กล่าวว่าเจตคติที่ดีต่อการอ่าน เป็นสิ่งสำคัญถ้าผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน ย่อมจะมีนิสัยรักการอ่าน ชอบอ่านหนังสือได้หลายประเภท หลายรส และช่วยให้ผู้เรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ นอกเหนือจากการเรียน และการเล่น

ดังนั้น ครูผู้สอนจึงเป็นกุญแจดอกสำคัญที่จะช่วยเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการอ่าน ซึ่งทำได้ดังนี้

1. ในการสอนอ่านจะต้องระลึกละเอียดอยู่เสมอว่า สอนอ่านให้อ่านง่าย ให้เด็กซึ่งเป็นผู้เรียน ประสบความสำเร็จง่าย เพื่อให้เด็กมีกำลังใจที่จะอ่าน โดยใช้ภาพและเทคนิคการสอนของครูเข้าช่วย
2. ส่งเสริมให้นำสิ่งที่เรียนไปใช้ประโยชน์ การเล็งเห็นประโยชน์และคุณค่าของสิ่งที่อ่าน ย่อมทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีในสิ่งนั้น ดังนั้นการสอนอ่านเพื่อจะเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการอ่านจึงจำเป็นต้องส่งเสริมให้ใช้ประโยชน์ของการอ่านนั้นไปเรียนรู้ ซึ่งนอกจากจะช่วยฝึกทักษะได้ดีแล้วยังช่วยให้เด็กเล็งเห็นประโยชน์ และก่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการอ่าน

3. การเรียนอ่านของเด็ก จะต้องส่งเสริมให้ได้เรียนอย่างสนุกสนาน และเพลิดเพลิน ครูควรพิจารณาในเรื่องต่อไปนี้

- 3.1. จำต้องพิจารณาว่า สิ่งที่เรียน (บทอ่าน) ควรสนองความต้องการและความสนใจของผู้เรียน ลักษณะการเรียนอ่านเป็นความต้องการ เป็นสิ่งท้าทาย ยั่วยุให้เด็กอยากที่จะอ่านมากกว่า บังคับยัดเยียดให้อ่าน เพราะการบังคับข่มขู่ ย่อมทำให้เด็กเกลียดการอ่าน หากทบทวนถึงสภาพ การสอนอ่านที่ผ่านมาแล้ว หลายท่านคงจะเห็นด้วยว่า การเรียนการสอนผ่านเป็นเรื่องของการ การ บังคับทำโทษ ดำเนินให้ท่องจำตามรูปแบบของอักขรวิธีเป็นอันมาก จุดนี้น่าจะเป็นจุดแรก ที่ควรแก้ไข อย่างยิ่ง

- 3.2. ในการสอนอ่านหรือการจัดกิจกรรมการอ่านทั้งปวง จะต้องสร้างบรรยากาศในการสอน ให้อบอุ่น สนุกสนาน เช่น ครูมีความเป็นกันเอง ทั้งรักและเมตตาเด็ก คอยให้กำลังใจหาทาง ช่วยเหลือและแก้ไข

สรุปได้ว่าเจตคติที่ดีต่อการอ่านเป็นสิ่งจำเป็น เพราะเป็นสิ่งที่ทำให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน ชอบอ่านหนังสือ ครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญ ในการที่จะเสริมสร้างเจตคติที่ดีให้กับนักเรียน โดยในการสอนอ่านแต่ละครั้งตอบสนองความสนใจของนักเรียนใช้กิจกรรมหลายหลายให้นักเรียนเรียนที่ดีในการเรียน

3.4 การสร้างเครื่องมือวัดเจตคติ

เจตคติเป็นเรื่องเกี่ยวกับจิตใจ ความรู้สึก และอารมณ์ ดังนี้ จึงเป็นเรื่องยากในการวัด เพราะผู้ตอบจะต้องประเมินความรู้สึกว่า รู้สึกซาบซึ้ง ฟังพอใจ หรือมองเห็นคุณค่าต่อสิ่งนั้นมากน้อยเพียงใด

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528) อธิบายว่า วิธีวัดเจตคติสามารถวัดได้จาก

- 1.1. โดยการประเมินความรู้สึกของตนเอง
- 1.2. สังเกตพฤติกรรมที่แสดงออก
- 1.3. แปลความหรือตีความปฏิกิริยาที่บุคคลแสดงต่อสิ่งเร้า
- 1.4. การทำงานบางอย่างที่กำหนดให้

รวิวรรณ อังคนรักษ์พันธ์ (2531) เสนอวิธีวัดเจตคติว่าเราสามารถวัดได้จากการ สังเกต การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม การรายงานตนเอง การใช้โปรเจกทีฟเทคนิคใช้สิ่งสมมติ

ถึงแม้ว่าการวัดเจตคติสามารถวัดได้หลายวิธีดังที่ได้กล่าวมาแล้ว แต่เพื่อที่จะให้การวัดเจตคตินั้น มีความชัดเจน และแน่นอนมากยิ่งขึ้น จึงมีนักวิจัยหลายท่าน ได้สร้างเครื่องมือวัดเจตคติไว้หลายแบบด้วยกัน เช่น วัดเจตคติโดยวิธี Equal Appearing Intervals ของ เฮอร์สโตน การวัดเจตคติโดยวิธี Scalogram Analysis ของ กู๊ดแมน การวัดเจตคติโดยใช้วิธี Samantic Differential ของ Osgood และคนอื่น ๆ นอกจากนี้อาจใช้การวัดเจตคติโดยใช้วิธี Projective Technique

สำหรับการวิจัยเกี่ยวกับเจตคตินี้ ผู้วิจัยเลือกใช้วิธี Summated Ratings ของ Likert มาตรการวัดเจตคติตามวิธีของ Likert มีชื่อเรียกได้หลายอย่าง ได้แก่ Likert Scale Summated Raings (อรุณศรี แสงแก้ว. 2530)

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540) ได้อธิบายถึงมาตรการวัดเจตคติ ตามวิธีของ Likert ดัง มาตรการวัดเจตคติของ Likert แบ่งการกำหนดช่วงความรู้สึกของคนเป็น 5 ช่วง หรือ 5 ระดับ คือ

- ระดับที่ 1 เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- ระดับที่ 2 เห็นด้วย
- ระดับที่ 3 ไม่แน่ใจ
- ระดับที่ 4 ไม่เห็นด้วย
- ระดับที่ 5 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข้อความที่บรรจุลงในมาตราตราการวัดประกอบด้วย ข้อความแสดงความรู้สึกทั้งทางบวก และทางลบ และมีจำนวนพอ ๆ กัน ข้อความอาจจะมี 18-20 ข้อ การกำหนดน้ำหนักคะแนน ตอบแต่ละตัวเลือก กระทำต่อภายหลังจากที่ได้รวบรวมข้อมูลมาแล้ว โดยกำหนดตามวิธี Arbitrary Weighting Method ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้มากที่สุด

การสร้างมาตราวัดเจตคติตามวิธีของ Likert มีขั้นตอนดังนี้

1. พิจารณาว่าต้องการจะวัดเจตคติของใครที่มีต่อสิ่งใด และให้ความหมายของสิ่งที่จะวัดให้แน่นอน เพื่อให้ทราบว่าเป็น Psychological Object นั้น ประกอบด้วยคุณลักษณะใดบ้าง
2. สร้างข้อความให้ครอบคลุมคุณลักษณะที่สำคัญๆ ของสิ่งที่จะศึกษาให้ครบถ้วนและต้องมีข้อความที่เป็นไปในทางบวก และทางลบมากพอต่อการที่เมื่อนำไปวิเคราะห์แล้ว เหลือจำนวนที่ต้องการ
3. ตรวจสอบข้อความที่สร้างขึ้นซึ่งทำได้โดยผู้สร้างข้อความเองและนำไปให้ผู้มีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ ตรวจสอบโดยพิจารณาในเรื่องของความครบถ้วนของคุณลักษณะของสิ่งที่ศึกษาและความเหมาะสมของภาษาตลอดจนลักษณะการตอบกับข้อความที่สร้างว่าสอดคล้องกันหรือไม่เพียงใด
4. ทำการทดลองขั้นต้นก่อนที่จะนำไปใช้จริง โดยการนำข้อความที่ได้ตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่ง เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของข้อความและภาษาที่ใช้อีกครั้งหนึ่ง และเพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านอื่น ๆ ได้แก่ ความเที่ยงตรง ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเจตคติทั้งชุดด้วย
5. กำหนดการให้คะแนนการตอบของแต่ละตัวเลือก โดยทั่วไปที่นิยมใช้คือกำหนดคะแนนเป็น 5 4 3 2 1 (หรือ 4 3 2 1 0) สำหรับข้อความทางบวก และ 1 2 3 4 5 (หรือ 0 1 2 3 4) สำหรับข้อความทางลบ ซึ่งการกำหนดแบบนี้เรียกว่า Arbitrary Weighting Method ซึ่งเป็นวิธีที่สะดวกมากในทางปฏิบัติ

4. รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)

รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (Concentrated Language Encounters Adapted) โดยใช้คำย่อว่า CLEA นั้นเป็นรูปแบบการสอนที่เกิดจากการสังเคราะห์รูปแบบการสอนเพื่อประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับงานวิจัย ตามแนวทางการพัฒนารูปแบบการสอนจนได้ขั้นตอนการสอนใหม่ โดยในงานวิจัยเล่มนี้ ผู้วิจัยขอใช้คำว่า “รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)” และในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการสอน เพื่อเป็นแนวทางในการสังเคราะห์รูปแบบการสอน ผู้วิจัยจึงขอนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการสอน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 รูปแบบการสอน

4.1.1 ความหมายของรูปแบบการสอน

รูปแบบการสอน นักการศึกษาใช้คำในภาษาอังกฤษว่า Model of Teaching และมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายของคำว่ารูปแบบการสอนไว้ดังนี้

Cole (987) ได้กล่าวว่ารูปแบบการสอน หมายถึง ภาพในจินตนาการ หรือแผนการทำงานที่อธิบายกระบวนการเรียนการสอน เป็นการรวบรวมและจัดองค์ประกอบของกระบวนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ

Duke (1990) ได้กล่าวว่ารูปแบบการสอน หมายถึง แนวคิดด้านการสอนได้มาจากทฤษฎีการศึกษามีการกำหนดข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้เรียนควรเรียน และวิธีการเรียน รูปแบบการสอนควรจะมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติม เพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพของรูปแบบเพิ่มขึ้น รูปแบบการสอนจะเน้นภาระการสอน และการฝึกอบรมครูให้สามารถใช้ได้ อนึ่งรูปแบบการสอนแต่ละแบบจะมีจุดอ่อน และจุดแข็งแตกต่างกัน และไม่มีรูปแบบการสอนใดที่ดีที่สุด

ณัฐกาญจน์ อ่างทอง และ คณะ (2544) ได้กล่าวไว้ว่ารูปแบบการสอน หมายถึง แผนการจัดองค์ประกอบต่างๆ ของการเรียนการสอนที่มีทฤษฎี หรือแนวคิดรองรับ มีการกำหนดวิธีสอน เทคนิคการสอน และสื่อ ในลักษณะที่มีความสัมพันธ์กัน สามารถช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์

สุเทียบ ละอองทอง (2545) ได้กล่าวไว้ว่ารูปแบบการสอน หมายถึง แผนเชิงปฏิบัติของแนวคิดทางทฤษฎีการเรียนรู้ ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆที่จะใช้ในการจัดกระทำ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้เนื้อหาวิชาต่างๆตามเป้าหมายที่วางไว้

ทศนา แคมมณี (2545 อ้างถึงใน ธีระยุทธ รัชชะ, 2556) ได้กล่าวไว้ว่ารูปแบบการสอน หมายถึง สภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอน ที่จัดไว้อย่างเป็นระเบียบตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อต่าง ๆ โดยมีการจัดกระบวนการ หรือ ขั้นตอนในการเรียนการสอนโดยอาศัยวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่าง ๆ เข้ามาช่วยทำให้ สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามหลักการที่ยึดถือ ซึ่งได้รับการพิสูจน์ ทดสอบ หรือยอมรับ ว่ามีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นแบบแผนในการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะของรูปแบบนั้น ๆ

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า รูปแบบการสอน (Model of Teaching) หมายถึง แผนหรือแบบที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ให้ได้มากที่สุด โดยมีทฤษฎี หรือแนวคิดรองรับ มีการกำหนดวิธีสอน เทคนิคการสอน สื่อ และการวัดและประเมินผล

4.1.2 ประเภทของรูปแบบการสอน

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนารูปแบบการสอน สามารถแบ่งประเภทของรูปแบบการสอนออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้ (Guner, Esters & Schwab, 1995; Joyce & Weil, 1996; Eggen & Kauchak, 2001; Joyce & Weil, 2004; ทิศนา แคมมณี, 2547; ฆนั๋ง ธาตุทอง, 2551 อ้างถึงใน อีระยุทธ รัชชะ, 2556)

4.1.2.1 รูปแบบการสอนที่เน้นการเรียนรู้ของรายบุคคล (Personal Family) เช่น การสอนที่ส่งเสริมการสร้างมโนทัศน์ด้วยตนเอง (Enhancing Self-Concept และการสอนที่ไม่มีทิศทาง (Nondirective Teaching)

4.1.2.2 รูปแบบการสอนที่เน้นปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Family) เป็นรูปแบบการสอนที่เน้นการทำงานร่วมกัน หรือการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เรียน

4.1.2.3 รูปแบบการสอนที่เน้นแนวคิดกลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behavioral Family) โดยเน้นการใช้สิ่งเร้า เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการตอบสนอง มีการฝึกฝน การเสริมแรง และตั้งเป้าหมายการเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

4.1.2.4 รูปแบบการสอนที่เน้นกระบวนการประมวลความคิด (Information-Processing Family) เป็นรูปแบบการสอนที่เน้นการส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดการเรียนรู้

สำหรับรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) นี้เป็นรูปแบบการสอนที่เน้นแนวคิดกลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behavioral Family) ที่เน้นการใช้สิ่งเร้าคือนิทาน เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการตอบสนอง มีการฝึกฝนการอ่านแจกลูกสะกดคำ มีการเสริมแรงทุกขั้นตอน การสอนจากครู และตั้งเป้าหมายการเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น มีความกระตือรือร้นในการเรียนภาษาไทยมากขึ้น เป็นต้น

4.1.3 องค์ประกอบของรูปแบบการสอน

สำหรับองค์ประกอบของรูปแบบการสอนนั้น ได้มีนักวิชาการได้แบ่งองค์ประกอบของรูปแบบการสอนไว้หลายท่านดังนี้

ทิศนา แคมมณี (2554) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบการสอนดังนี้

1. ปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐานหรือเป็นหลักของรูปแบบการสอน
2. มีการบรรยายและอธิบายสภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการที่ยึดถือ
3. มีการจัดระบบ คือ มีการจัดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของระบบให้สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของระบบหรือกระบวนการนั้นๆ

4. มีการอธิบายหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีสอนหรือเทคนิคการสอนต่างๆ อันจะช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนนั้นๆ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ธีระยุทธ รัชชะ (2556) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบการสอนดังนี้

1. หลักการ
2. แนวคิดทฤษฎี
3. วัตถุประสงค์
4. เนื้อหา
5. กระบวนการพัฒนา
6. การประเมิน
7. ผลที่คาดว่าจะได้รับ
8. ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการพัฒนากับหลักการพัฒนา
9. พฤติกรรมผู้สอนและผู้เรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้น สำหรับรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) นี้ มีองค์ประกอบของรูปแบบการสอน 5 องค์ประกอบด้วยกัน ดังนี้ คือ 1) ทฤษฎี 2) วัตถุประสงค์ 3) ขั้นตอนสอน 4) การวัดและประเมินผล และ 5) บทบาทครูและนักเรียน โดยผู้วิจัยได้ยึดหลักแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี (2554) และ ธีระยุทธ รัชชะ (2556) ในการกำหนดองค์ประกอบเพื่อการสังเคราะห์รูปแบบการสอนในการวิจัยครั้งนี้

4.2 การสังเคราะห์รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนารูปแบบการสอน เพื่อให้ได้รูปแบบการสอนที่เหมาะสมแก่การนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสังเคราะห์จากองค์ประกอบของรูปแบบการสอน ซึ่งประกอบด้วย ทฤษฎี วัตถุประสงค์ ขั้นตอนสอน การวัดและประเมินผล บทบาทครูและนักเรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.2.1 ทฤษฎี

จากการสังเคราะห์รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) สามารถสรุปทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง คือ ทฤษฎีการสอนแบบธรรมชาติ ทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร ทฤษฎีอรรถฐาน ทฤษฎีการสอนอ่าน และทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.2.1.1 ทฤษฎีการสอนแบบธรรมชาติ (The Natural Approach)

เป็นแนวการสอนที่เชื่อว่าการที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายของการสอนภาษาที่สอง ผู้สอนต้องจัดการเรียนการสอนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนให้ง่ายและเร็วขึ้น เน้นการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย (Meaning) และเน้นหน้าที่ (Function) ของภาษา ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้

ภาษาในสถานการณ์จริงนอกเหนือจากการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน การสอนตามแนวธรรมชาตินี้ผู้สอนต้องใช้ภาษาของเจ้าของภาษาตลอดเวลา ซึ่งเป็นปัญหากับผู้สอนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาในการแก้ปัญหาดังกล่าวผู้สอนอาจใช้เทคนิคต่างๆเพื่อช่วยให้เด็กเรียนเข้าใจ การเลือกเนื้อหาและเรื่องที่ต้องสอนต้องสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน ทักษะฟังควรฝึกก่อนทักษะพูด ก่อนที่ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะเขียนต้องคำนึงความพร้อมของผู้เรียนเพราะทักษะนี้ต้องใช้เวลานานในการสร้างความพร้อม ผู้สอนไม่ควรเร่งเพราะจะทำให้ผู้เรียนวิตกกังวลซึ่งมีผลต่อทัศนคติและแรงจูงใจ การช่วยลดความวิตกกังวล (Low Anxiety) เป็นสิ่งสำคัญในการเรียนภาษาที่สอง ดังนั้นผู้สอนต้องจัดบรรยากาศที่เป็นมิตรเพื่อให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีและมีความเชื่อมั่นที่จะใช้ภาษา

Krashen and Terrell (1983) นักทฤษฎีการสอนภาษาแบบธรรมชาติ ได้สรุปไว้ว่าการเน้นความหมายเป็นสิ่งสำคัญสิ่งแรกในการสอนภาษา เนื่องจากภาษาเป็นพาหะแห่งการสื่อความหมาย ดังนั้นการรับรู้ภาษาจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อคนเราเข้าใจความหมายต่าง ๆ ในภาษาเป้าหมาย (Target Language) แล้ว คำศัพท์จะบ่งบอกความหมายของข้อมูลต่าง ๆ เป็นประการสำคัญ ไวยากรณ์จะมีบทบาทในฐานะเป็นองค์ประกอบที่จะช่วยให้ข้อมูลเป็นที่เข้าใจได้ดีขึ้นเท่านั้น แต่ไม่ใช่สิ่งที่สำคัญที่สุด การเรียนรู้ภาษาจึงต้องกระทำเป็นขั้นตอน โดยเฉพาะการเข้าใจโครงสร้าง ไวยากรณ์ แนวทฤษฎีการสอนแบบธรรมชาติจะเน้นการให้ปัจจัยป้อน การเตรียมสภาพทางอารมณ์ในการเรียนรู้และการให้การใส่ใจในการเรียนรู้แก่ผู้เรียนในระยะหนึ่ง ก่อนที่จะให้ผู้เรียนพยายามใช้ภาษาด้วยตนเอง สื่อการเรียนการสอนจะช่วยเน้นการให้ปัจจัยป้อนทางภาษาเป็นที่เข้าใจได้แก่ผู้เรียน ผู้เรียนภาษาจำเป็นต้องเข้าใจภาษาซึ่งเป็นปัจจัยป้อนเสียก่อน ปัจจัยป้อนนั้น ๆ จะรวม โครงสร้างภาษาไว้เป็นส่วนหนึ่ง ซึ่งผู้เรียนสามารถเรียนรู้และเข้าใจได้ในขั้นต่อไป ภาษาจะประกอบ ด้วยคำ โครงสร้าง และสาระของเนื้อความ “คำ” จะใช้เพื่อเข้าใจคำพูดหรือตัวเขียน คำจะสร้างความหมายหรือสาระของเนื้อความที่สำคัญได้ นอกจากนี้คำในสาระของเนื้อความจำเป็นต้องอาศัยไวยากรณ์ เป็นตัวกำหนดโครงสร้าง สาระของเนื้อความที่ซับซ้อน ย่อมจะมีโครงสร้างไวยากรณ์ที่ซับซ้อนขึ้นด้วย แม้ว่าโครงสร้างไวยากรณ์จะมีความสำคัญ แต่ก็ไม่จำเป็นที่ผู้เรียนหรือการสร้างสื่อการเรียนภาษา จะต้องมีการวิเคราะห์แยกแยะโครงสร้างไวยากรณ์เหล่านั้น เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้เป็นพิเศษ นอกเหนือความหมายโดยรวมของภาษาในบริบทที่มีอยู่

Krashen and Terrell (1983) ได้เสนอสมมติฐานของแนวทฤษฎีการสอนแบบธรรมชาติ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาในแนวโน้มปัจจุบันได้ดังนี้

1. สมมติฐานเกี่ยวกับการเรียนรู้และรับรู้ (Language Learning and Language Acquisition Hypothesis) สมมติฐานดังกล่าว หมายถึง แนวทางธรรมชาติในการเรียนภาษาของเด็กเช่นเดียวกับการพัฒนาภาษาแม่ การรับรู้ภาษาเป็นกระบวนการทางธรรมชาติที่จะเกี่ยว

ข้องกับการพัฒนาความสามารถทางภาษา โดยเข้าใจภาษาและใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายให้เป็นที่เข้าใจได้ในทางตรงกันข้ามการเรียนรู้ภาษา หมายถึงกระบวนการที่ภาษาได้รับการพัฒนาโดยอาศัยกฎเกณฑ์ต่างๆ ซึ่งมีผลต่อความรู้ภายนอกเกี่ยวกับรูปแบบของภาษา และรู้ว่าภาษาเป็นอย่างไรการเรียนรู้ภาษาจำเป็นต้องอาศัยการสอนอย่างเป็นทางการ โดยที่ผู้เรียนจะต้องคำนึงถึงกฎเกณฑ์ทางภาษาอยู่ตลอดเวลา ในขณะที่การรับรู้ภาษาจะเน้นกระบวนการเรียนที่เป็นธรรมชาติอย่างค่อยเป็นค่อยไปและเน้นบูรณาการของการใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมายเป็นสำคัญ

2. สมมุติฐานเกี่ยวกับการจัดลำดับธรรมชาติ (The Natural order Hypothesis) สมมุติฐานข้อนี้หมายถึงลำดับของการรับรู้ภาษาแรกและภาษาที่สองซึ่งอาจจะมีบางอย่างที่คล้ายคลึงกันและสามารถคาดคะเนได้ ข้อผิดพลาดในการพัฒนาภาษาจะเกิดขึ้นในตัวผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นภาษาแม่หรือภาษาใดก็ตาม และข้อผิดพลาดนั้นๆจะเป็นสัญญาณแห่งกระบวนการพัฒนาของผู้รับภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ

3. สมมุติฐานเกี่ยวกับการตรวจสอบ (The Monitor Hypothesis) สมมุติฐานข้อนี้หมายถึงการที่ผู้เรียนภาษาอาจได้ความรู้ที่จะแก้ไขตนเอง เมื่อต้องการสื่อความหมายของภาษาได้ แต่การเรียนรู้นั้นๆจะต้องอาศัยการใช้กฎเกณฑ์ของภาษา เช่น ความรู้เกี่ยวกับไวยากรณ์เป็นตัวกำหนด

4. สมมุติฐานเกี่ยวกับปัจจัยป้อน (The Input Hypothesis) สมมุติฐานข้อนี้จะหมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่ผู้เรียนได้รับการเสนอเกี่ยวกับภาษาหรือปัจจัยป้อนและการรับรู้ภาษา ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงสำคัญๆ 4 ประการดังนี้

4.1. เป็นสมมุติฐานเกี่ยวกับการรับรู้ มิใช่การเรียนรู้ภาษา

4.2. คนเราจะรับภาษาได้ดีที่สุด โดยการเข้าใจปัจจัยป้อนที่เป็นที่เข้าใจปัจจัยป้อนที่เป็นที่เข้าใจได้ (Comprehensible Input) จุดสำคัญในการเริ่มโปรแกรมทางภาษาคือให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจสิ่งที่ได้ฟังและอ่าน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนพูดหรือเขียนได้อย่างคล่องแคล่วในระยะเวลาต่อมา ความสามารถในการพูดย่อมจะเกิดขึ้นหลังจากที่ผู้เรียนสามารถรับรู้ภาษาจากปัจจัยป้อนแล้ว และสามารถพัฒนาการรับรู้ในขั้นต่อไปได้

4.3. ความสามารถที่จะพูดได้อย่างคล่องแคล่วไม่จำเป็นต้องสอนกันโดยตรง ความสามารถนั้นจะปรากฏขึ้นเองในระยะเวลาหนึ่ง หลังจากที่ผู้รับภาษาเข้าใจปัจจัยป้อนแล้วเป็นอย่างดี

4.4. ถ้ามีปริมาณของปัจจัยป้อนทางภาษามากเพียงพอแล้ว ความเข้าใจภาษาอันเกิดจากปัจจัยป้อนรวมทั้งโครงสร้างภาษาในขั้นต่อไปจะเกิดได้เองโดยอัตโนมัติ โดยไม่จำเป็นต้องปรับปัจจัยป้อนให้เข้ากับระดับความสามารถเดิมของผู้เรียน

5. สมมุติฐานที่เกี่ยวกับการกลั่นกรองทางจิต (The Affective Filter Hypothesis) สภาพอารมณ์หรือเจตคติของผู้เรียนเปรียบเสมือนเครื่องกลั่นกรองทางจิต ซึ่งอาจจะปล่อยหรือสกัดกั้นปัจจัยป้อนทางภาษาที่จำเป็นในการเรียนรู้ได้ ถ้าหากปัจจัยป้อนได้รับการสกัดกั้นน้อย ผู้เรียนหรือผู้รับภาษาก็ย่อมจะได้รับปัจจัยป้อนมาก สมมุติฐานดังกล่าวมีพื้นฐานมาจากรายงานวิจัยในการรับรู้ภาษา โดยเฉพาะการรับรู้ภาษาที่สอง ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงตัวแปรทาง ด้านอารมณ์หรือเจตคติ 3 ประการที่มีความสัมพันธ์กับกระบวนการรับรู้ภาษาดังนี้

5.1. แรงจูงใจ (Motivation) หากผู้เรียนมีแรงจูงใจสูงก็ย่อมจะรู้ภาษาได้มาก

5.2 ความมั่นใจในตนเอง (Self-Confidance) ผู้เรียนที่มีความมั่นใจในตนเองจะมีภาพพจน์ของตนเองที่ดี และนำไปสู่ความสำเร็จได้

5.3 ความวิตกกังวล (Anxiety) การลดความวิตกกังวลในชั้นเรียนจะช่วยให้การรับรู้ภาษา โดยเฉพาะภาษาที่สองของผู้เรียนดีขึ้น

Halliday (1978) ได้อธิบายไว้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความหมาย และการพัฒนาภาษาไม่อาจแยกออกจากกันได้ การเรียนภาษาจำเป็นต้องอาศัยการปฏิบัติและการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนอย่างมีความหมาย ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ระบบของการสร้างความหมายซึ่งจะต้องสัมพันธ์กับบริบท โดยเฉพาะบริบททางสังคม (Social Context)

Goodman K. (1956) ให้ความเห็นที่สอดคล้องกัน โดยเน้นแนวทฤษฎีการสอนแบบองค์รวม (Whole Language Approach) ซึ่งเน้นการพัฒนาทักษะทางภาษาของผู้เรียนอย่างเป็นธรรมชาติ โดยที่ผู้เรียนจะต้องใช้องค์ประกอบทางภาษาครบทุกส่วนของหน่วยภาษา การสื่อความหมายจึงจะเป็นไปได้โดยง่าย นอกจากนี้การใช้ภาษานั้นๆ จะต้องอยู่ในบริบททั้งที่เป็นของส่วนตนและสังคมด้วย ผู้เรียนจะเรียนรู้วิธีสื่อความหมายได้ก็ด้วยกระบวนการปฏิบัติของตนเอง ซึ่งจะตัดสินใจได้เองว่าจะใช้ภาษาเมื่อใด ใช้เพื่ออะไรและด้วยเหตุผลใดภาษาและความคิดจะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน การสอนภาษาโดยรวมตามธรรมชาติจึงต้องคำนึงถึงเสียง ตัวอักษร วลี ประโยคและข้อความเช่นเดียวกันกับโมเลกุล อะตอม และส่วนย่อยของอะตอมที่ประกอบเข้าเป็นสิ่งที่ต่าง ๆ ได้ ยกตัวอย่าง เช่น หากเรารื้อเอาโต๊ะไม้ ออก และตัดไม้ นั้นเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อย โต๊ะก็จะไม่เป็นโต๊ะอีกต่อไป และไม่มีใครเข้าใจได้ว่าสิ่งนั้นจะเป็นโต๊ะได้อย่างไร

จากแนวทฤษฎีการสอนแบบธรรมชาติ รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) เน้นการสอนความหมายโดยรวมของเรื่องในบริบท ไปสู่การเรียนรู้รายละเอียดขององค์ประกอบย่อยของภาษาต่าง ๆ ได้แก่ระบบเสียง ระบบคำหรือระบบตัวสะกดและระบบไวยากรณ์ กระบวนการเรียนการสอนเน้นการพัฒนาความคิดของผู้เรียนเป็นสำคัญ การพัฒนาความคิดรวบยอดจากเรื่องราวที่สื่อสารกัน ไปเป็นแนวคิดของตนเอง เพื่อสื่อสารเป็นภาษาพูด ภาษาเขียนหรือภาษากายด้วยประสบการณ์ของตนเอง ภายใต้การช่วยเหลือแนะนำของครูผู้สอนและจากการ

เรียนรู้ร่วมกันกับเพื่อน ๆ ในกลุ่มผู้เรียน มีโอกาสใช้กระบวนการทางสมองเพื่อคิดและเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติอยู่ตลอดเวลา การทำงานของสมองจึงมีความสมดุลและทำให้การเรียนรู้ของนักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่ความทรงจำถาวรได้

4.2.1.2 ทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร (The Communicative Teaching Approach)

การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้ ซึ่งมุ่งเน้นความสำคัญของตัวผู้เรียน มีการจัดลำดับการเรียนรู้เป็นขั้นตอนตามกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียน ซึ่งเชื่อมระหว่างความรู้ทางภาษา ทักษะทางภาษา และความสามารถในการสื่อสารเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ด้านภาษาไปใช้ในการสื่อสาร ความสามารถในการสื่อสารได้แก่

1. ความสามารถทางด้านภาษา ได้แก่ ความสามารถในการเข้าใจภาษา เช่น เสียง คำศัพท์ ไวยากรณ์ โครงสร้างประโยค

2. ความสามารถในการใช้ภาษา ได้แก่ ทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน

3. ความสามารถในการใช้ภาษาตามระเบียบของสังคม โดยใช้ภาษาให้เหมาะสมกับระดับบุคคลและกฎเกณฑ์ทางสังคม ตามบทบาทและสถานภาพในสถานการณ์สื่อสาร

4. ความสามารถในการเรียบเรียงถ้อยคำ เรียบเรียงความคิด เชื่อมโยงประโยคเป็นข้อความหลัก ข้อความของ Canale and Swain (1980) และ Savignon (1982) ได้แยกองค์ประกอบของความสามารถในการสื่อสารไว้ 4 องค์ประกอบ ดังนี้

4.1. ความสามารถทางด้านไวยากรณ์หรือโครงสร้าง (Grammatical Competence) หมายถึงความรู้ด้านภาษา ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ โครงสร้างของคำ ประโยค ตลอดจนการสะกดและการออกเสียง

4.2. ความสามารถด้านสังคม (Sociolinguistic Competence) หมายถึงการใช้คำ และโครงสร้างประโยคได้เหมาะสมตามบริบทของสังคม เช่น การขอโทษ การขอบคุณ การถามทิศทางและข้อมูลต่าง ๆ และการใช้ประโยคคำสั่ง เป็นต้น

4.3. ความสามารถในการใช้โครงสร้างภาษาเพื่อสื่อความหมายด้านการพูดและเขียน (Discourse Competence) หมายถึง ความสามารถในการเชื่อมระหว่างโครงสร้างภาษา (Grammatical Form) กับความหมาย (Meaning) ในการพูดและเขียนตามรูปแบบ และสถานการณ์ที่แตกต่างกัน

4.4. ความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย (Strategic Competence) หมายถึงการใช้เทคนิคเพื่อให้การติดต่อสื่อสารประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะการสื่อสารด้านการพูด เช่น การใช้ภาษาท่าทาง (Body Language) การขยายความโดยใช้คำศัพท์อื่น แทนคำที่ผู้พูดนึกไม่ออก เป็นต้น

แนวคิดทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร

1. แนวการสอนตามธรรมชาติ (Natural Approach) เป็นแนวการสอนที่เชื่อว่าการที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายของการสอนภาษาที่สอง ผู้สอนต้องจัดการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนให้ง่ายและเร็วขึ้น เน้นการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย (Meaning) และเน้นหน้าที่ (function) ของภาษา ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ภาษาในสถานการณ์จริงนอกเหนือจากการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน การสอนตามแนวธรรมชาตินี้ผู้สอนต้องใช้ภาษาของเจ้าของภาษาตลอดเวลา ซึ่งจัดว่าเป็นปัญหาสำหรับผู้สอนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา ในการแก้ปัญหาดังกล่าวผู้สอนอาจใช้เทคนิคต่าง ๆ เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจการเลือกเนื้อหาและเรื่องที่สอนต้องสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน ทักษะฟังควรฝึกก่อนทักษะพูด ก่อนที่ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะเขียนต้องคำนึงความพร้อมของผู้เรียนเพราะทักษะนี้ต้องใช้เวลาในการสร้างความพร้อม ผู้สอนไม่ควรเร่งเพราะจะทำให้ผู้เรียนวิตกกังวลซึ่งมีผลต่อทัศนคติและแรงจูงใจ การช่วยลดความวิตกกังวล (Low Anxiety) เป็นสิ่งสำคัญในการเรียนภาษาที่สอง ดังนั้นผู้สอนต้องจัดบรรยากาศที่เป็นมิตรเพื่อให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีและมีความเชื่อมั่นที่จะใช้ภาษา

2. แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) เป็นแนวการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ฝึกการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง ที่มีโอกาสพบในชีวิตประจำวันและยังให้ความสำคัญกับโครงสร้างไวยากรณ์ แนวการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารให้ความสำคัญกับการใช้ภาษา (Use) มากกว่าวิธีใช้ภาษา (Usage) นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญในเรื่องความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency) และความถูกต้องของการใช้ภาษา (Accuracy) การจัดการเรียนการสอนจึงเน้นหลักสำคัญดังต่อไปนี้

2.1 ต้องให้ผู้เรียนเรียนรู้ว่ากำลังทำอะไร เพื่ออะไร ผู้สอนต้องบอกให้ผู้เรียนทราบถึงความมุ่งหมายของการเรียนและการฝึกใช้ภาษา เพื่อให้การเรียนภาษาเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อผู้เรียน

2.2 การสอนภาษาโดยแยกเป็นส่วน ๆ ไม่ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ดีเท่ากับการสอนในลักษณะบูรณาการในชีวิตประจำวัน การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารจะต้องใช้ทักษะหลาย ๆ ทักษะรวม ๆ กันไป ผู้เรียนควรจะได้ฝึกฝนและใช้ภาษาในลักษณะรวม

2.3 ต้องให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการใช้ภาษา ที่มีลักษณะเหมือนในชีวิตประจำวันให้มากที่สุด

2.4 ต้องให้ผู้เรียนฝึกการใช้ภาษามาก ๆ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ให้มากที่สุดที่จะเป็นไปได้

2.5 ผู้เรียนต้องไม่กลัวว่าจะใช้ภาษาผิด

จากแนวทฤษฎีการสอนแบบสื่อสาร กระบวนการเรียนการสอนในรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) เน้นให้ผู้เรียนมีโอกาสปฏิบัติกิจกรรมทางภาษาด้วยตนเองร่วมกันกับเพื่อนและครูผู้สอน โดยครูผู้สอนจะให้รูปแบบการใช้ภาษาที่ถูกต้องจากการสื่อสารการเรียนสอนที่จัดขึ้น ในรูปของบทเรียนนำและกิจกรรมเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแนวคิดและคิดต่อเนื่อง เป็นแนวคิดของตนเองถ่ายทอดเป็นภาษาพูด ภาษาเขียนและภาษากาย ตามกาลเทศะของสถานการณ์ และวัฒนธรรมในบริบทภาษาที่ใช้ ครูผู้สอนมีหน้าที่ให้คำแนะนำแก้ไข และเสริมความรู้เพิ่มเติมให้แก่ผู้เรียนตามความเหมาะสม

4.2.1.3 ทฤษฎีอรรถฐาน (Genre - Based Approach)

การสอนภาษาแบบรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) จำเป็นต้องยึดบทเรียนหรือกิจกรรมนำเป็นหลัก ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญในการให้รูปแบบภาษาแก่ผู้เรียน ดังนั้นบทเรียนหรือกิจกรรมนำนั้น ต้องได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้อง เหมาะสมที่จะเป็นปัจจัยป้อนเพื่อให้เป็นรูปแบบของภาษาที่เหมาะสมด้วย การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) จะยึดหลักการพัฒนาจาก แนวทฤษฎีทางภาษาศาสตร์เชิงระบบ (Systemic Linguistics) ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้แนวคิดทฤษฎีอรรถฐาน

แนวทฤษฎีการสอนภาษาแบบอรรถฐาน (Genre-Based Approach) ได้รับการพัฒนามาจากกลุ่มนักภาษาศาสตร์ชาวออสเตรเลียในกลุ่มหนึ่ง ได้แก่ Jim Martin, Joan Rothery, Frances Christie, Brian Gray and Mary Macken (Martin and Rothery. 1980; 1981; Christie. 1989) แนวคิดทฤษฎีนี้ยึดหลักการเกี่ยวกับทฤษฎีภาษาศาสตร์เชิงระบบ (Systemic Linguistic Theory) ของ M.A.K. Halliday ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางภาษาศาสตร์ระดับโลก และเป็นที่ยอมรับนับถือกันโดยทั่วไปในกลุ่มของภาษา และผู้สอนภาษาในสมัยปัจจุบัน ทฤษฎีภาษาศาสตร์เชิงระบบดังกล่าว จะเน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อเนื้อความจากบริบทภาษาในกาลและเทศะต่าง ๆ ที่ใช้กันในสังคม หรือชุมชน ซึ่งย่อมจะมีสถานการณ์แวดล้อมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันไปและมีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาของบุคคลต่าง ๆ ในสังคมหรือชุมชนนั้น ๆ

หลักการสำคัญของแนวทฤษฎีอรรถฐานจะอิงหลักการสำคัญตามแนวทฤษฎีภาษา ศาสตร์เชิงระบบ ต่อไปนี้

1. ภาษาและความหมาย (Language and Meaning)

ระบบของภาษาศาสตร์เป็นระบบของการสร้างความหมาย การเรียนรู้ภาษา คือการเรียนรู้ระบบของความหมายต่าง ๆ ซึ่งเด็ก ๆ จะเริ่มเรียนรู้ภาษาแรกของตนในช่วง 6-18 เดือน (Halliday, 1986) ภาษา มีบทบาทสำคัญในชีวิตมนุษย์ โดยธรรมชาติแล้วภาษาจะหมายถึงวิถีทางสร้างสรรค์เรื่องระหว่างกัน (Intersubjectivity) (Berger and Luckmann, 1966) เป็นวิถีทางที่เราสร้างภาษาจากประสบการณ์ของเราเองให้ผู้อื่นรับรู้ประสบการณ์นั้น ๆ อย่างน้อยที่สุดภาษาจะเกี่ยวข้องกับการตีความจากประสบการณ์ให้สื่อความเป็นที่เข้าใจได้ (Experiential Metafunction) และมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น (Interpersonal Metafunction) นอกจากนี้แล้วภาษายังต้องเกี่ยวข้องกับเนื้อความ หรือบริบทด้วย (Textual Metafunction) (Painter, 1989) การเรียนรู้ภาษาจะต้องควบคู่ไปกับการเรียนรู้วัฒนธรรม เนื่องจากวัฒนธรรมแสดงให้เห็นถึงแนวการดำเนินชีวิตหรือความเป็นอยู่ของคนในชุมชนหรือสังคม สิ่งแวดล้อมและสถานการณ์ต่าง ๆ รอบด้านจะมีอิทธิพลในการสื่อความหมายของคนในสังคมนั้น เมื่อต้องการสื่อสารข้อมูลต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นดินฟ้า อากาศ ลักษณะภูมิประเทศ อาหารการกินขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม ฯลฯ ภาษาและวัฒนธรรม จึงต้องเรียนควบคู่กันไปเสมอเพื่อความเข้าใจความหมายที่แท้จริงของการสื่อสารในแต่ละบริบทของสถานการณ์และวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง ยกตัวอย่างเช่นในภาษาไทย มีการใช้คำทักทายว่า “สวัสดี” ที่ใช้ได้ตลอดวัน แต่ในภาษาอังกฤษจะมีเวลาบ่งชี้ หรือกำกับอยู่ด้วย และใช้ตามแต่ละเวลาที่ต่างกัน เช่น good morning , good afternoon, good evening, good night ทั้งนี้เป็นเพราะอิทธิพลของสภาพภูมิอากาศในชีวิตประจำวันของคนในสังคมแตกต่างกันจึงส่งผลยังการกำหนดการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวันด้วย เป็นต้น เนื้อความที่สื่อสารทั้งภาษาพูด ภาษาเขียนและภาษากาย จึงเป็นหน่วยของความหมายซึ่งประกอบไปด้วย ไวยากรณ์ คำ หรือตัวสะกด แม้ว่ารูปแบบของภาษาที่ใช้ในแต่ละชุมชนหรือสังคมจะแตกต่างกัน แต่เป้าหมายของการสื่อสารที่ใช้ในภาษานั้น ๆ จะเหมือนกัน นั่นคือการเข้าใจเนื้อความที่ต้องการสื่อสารโดยใช้ ภาษาเป็นสื่อความหมายของภาษาจึงเป็นหัวใจ ในการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลต่าง ๆ ในสังคม

1. ภาษาและบริบทภาษา (Language and Context) ความเข้าใจภาษาจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อมีการเข้าใจบริบท ซึ่งจะช่วยให้เนื้อความแจ่มแจ้งขึ้น ความหมายของภาษาจึงจะชัดเจนในการติดต่อสื่อสาร เนื้อความของภาษามีความสำคัญ 2 ประการ คือ

1.1. เป็นผล (Output หรือ Product) ของการสื่อความ เนื้อความทำให้สาระของการสื่อสารเป็นที่เข้าใจ สามารถบันทึกหรือนำมาศึกษาได้

1.2. เป็นกระบวนการ (Process) ของการใช้ภาษา เนื้อความแต่ละชนิด จะมีการสื่อความด้วยภาษาที่ต่างกัน โดยเฉพาะการเลือกใช้คำและไวยากรณ์ที่เหมาะสมกับ กาลเทศะที่ใช้บริบทภาษาจะช่วยทำให้ความหมายของเนื้อความที่สื่อสารชัดเจนได้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะบริบทของสถานการณ์ (Context of Situation) และบริบทของวัฒนธรรม (Context of Culture) ที่เกี่ยวข้อง เช่น กายอยู่บนต้นไม้ กายอยู่บนเตาไฟ คำว่า “กา” ทั้งสองประโยคมีตัวสะกด และเสียงเหมือนกัน แต่มีความหมายแตกต่างกัน เนื่องจากจากบริบท “อยู่บนต้นไม้” และ “อยู่บนเตาไฟ” กำหนดให้คำว่า “กา” มีความหมายแตกต่างกัน กาในประโยคแรกคือสัตว์ประเภทนก (อีกา) แต่ประโยคหลังคือภาชนะ (กาน้ำ) เป็นต้น อีกตัวอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับบริบทของวัฒนธรรม ได้แก่ ประโยคต่อไปนี้

“Go to the first, please.” กลุ่มคำ (Noun Phrase) “the first floor” มีความหมายแตกต่างกัน หากใช้ในสถานที่แตกต่างกัน เช่น ถ้าใช้ในประเทศอังกฤษจะหมายถึงชั้นล่างสุด หรือชั้นที่ 1 ถ้าใช้ในสหรัฐจะหมายถึง ชั้นใต้ดิน(Basement) วัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นมีอิทธิพลต่อการใช้ภาษา ทำให้ความหมายของกลุ่มคำสำนวนต่างๆ มีมากมายแตกต่างกันได้ ทั้งที่เขียนหรือออกเสียงเหมือนกันก็ตาม

โดยสรุปแล้ว การใช้ภาษาจะเปลี่ยนแปลงไปได้โดยมีอิทธิพลขององค์ประกอบของบริบทภาษา 3 ประการดังนี้ 1. เรื่องราว (Field) หมายถึงเนื้อหาหรือสาระของสิ่งที่เรากำหนดสื่อสารกันอยู่ทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน และภาษากาย 2. ความสัมพันธ์ของผู้ใช้ภาษา(Tenor) ความสัมพันธ์ของผู้ใช้ภาษารวมทั้งสถานะผู้ใช้ภาษาในบริบทต่างๆ แตกต่างกันได้ แม้ว่าจะสื่อสารเรื่องราวเดียวกันตาม เช่น เมื่อเรากำลังพูดถึงการแข่งขันฟุตบอล การแข่งขันฟุตบอลเป็นเรื่องราวที่เรา กำลังสื่อสาร แต่หากผู้พูดหรือผู้ใช้ภาษากำลังพูดคุยกับเพื่อนสนิท การใช้ภาษาก็จะเป็นไปในลักษณะที่เป็นกันเองไม่เป็นทางการ แต่หากพูดกับบุคคลอื่นที่ไม่สนิทสนม การใช้ภาษาก็จะเปลี่ยนไป จะมีลักษณะเป็นทางการมากขึ้น เช่น การใช้สรรพนามในภาษาไทยมีค่าต่างมากมายสำหรับใช้ในสถานะของคุณคนที่แตกต่างกัน ได้แก่ หนู ฉันทัน ผม ดิฉัน เธอ ข้าพเจ้า ข้าพระพุทธเจ้า ฯลฯ 3. วิธีในการสื่อความหมาย (Mode) การสื่อความหมาย อาจใช้ได้ทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน หรือภาษากาย ลักษณะของการใช้ภาษาจะแตกต่างกัน

2. ภาษาและทำเนียบภาษา (Language and Register)

บริบทภาษามีอิทธิพลทำเนียบภาษาของสาระที่สื่อสารกันเป็นที่เข้าใจและความหมายชัดเจนขึ้น องค์ประกอบของบริบทภาษามีอิทธิพลทำให้ลักษณะการใช้ภาษาต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อบริบทภาษาในสถานการณ์หรือวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องแตกต่างกัน ทำเนียบภาษา (register) หรือคำศัพท์เฉพาะที่ใช้ในแต่ละสถานะก็ย่อมแตกต่างกันไปด้วย เช่นการใช้ราชาศัพท์ในภาษาไทย เมื่อสนทนากับพระภิกษุ ก็ต้องใช้คำที่ขรราวาสควรใช้กับพระภิกษุ ซึ่งต้องพิจารณา

ลำดับของสมมติด้วย หรือเมื่อใช้ภาษาที่เกี่ยวกับพระมหากษัตริย์หรือพระบรมวงศานุวงศ์ก็ต้องใช้ราชาศัพท์ตามลำดับของฐานันดร คำศัพท์ที่เลือกใช้สำหรับแต่ละบุคคลที่มีสถานะแตกต่างกันเมื่อความสัมพันธ์ของผู้ใช้ภาษาในบริบทหนึ่งๆ ต่างกัน ก็ย่อมต่างกันไปด้วย ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับสถานการณ์และวัฒนธรรมของบริบทภาษานั้น ๆ ด้วย องค์ประกอบของบริบทภาษาอันได้แก่ เรื่องราวความสัมพันธ์ของผู้ใช้ภาษา และวิถีในการสื่อความหมายก็คือองค์ประกอบของทำเนียบภาษานั้นเอง

3. การเรียนรู้ภาษาในบริบท (Language Learning in Context)

การเรียนรู้การใช้ภาษาทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน ควรเริ่มจากการรับรูปแบบภาษาที่ถูกต้องตามลักษณะของบริบทในสถานการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งการเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมที่แตกต่างกันด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาสาระของภาษาในบริบทต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

เด็ก ๆ สามารถเรียนความหมายของภาษาได้ เนื่องจากลักษณะของภาษาศาสตร์เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับลักษณะสิ่งแวดล้อมรอบตัวเขา จากข้อเท็จจริงที่ว่า ภาษาเกิดขึ้นในบริบทของสถานการณ์ เด็ก ๆ จึงสามารถเรียนรู้ได้จากสิ่งที่เขาได้ยิน ได้ฟังและเกี่ยวข้องกับสิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัวความสัมพันธ์ของการใช้ภาษา จึงขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อม หรือเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น (Halliday, 1986)

ลักษณะหรือชนิดของบริบทภาษาในเนื้อความต่าง ๆ จะช่วยให้การเรียนรู้รูปแบบภาษาที่ถูกต้องได้จากการเลียนแบบ การฝึกหัดภายใต้การช่วยเหลือแนะนำของครูผู้สอน และจากการหาประสบการณ์ ฟัง พูด อ่านและเขียนด้วยตนเอง ตัวอย่างรูปแบบภาษาที่เคยเรียนลักษณะหรือชนิดของภาษา หรืออรรถลักษณะนั้น นักภาษาศาสตร์การศึกษา ใช้คำจากภาษาฝรั่งเศสว่า "Genre" ซึ่งหมายถึงชนิดของเนื้อความต่างๆ ในแต่ละบริบทของสถานการณ์และวัฒนธรรม ที่มีจุดมุ่งหมายแน่นอนในการสื่อสารภาษาให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ต่างๆ ซึ่งนักวางหลักสูตร ผู้สอน และผู้เรียนภาษา จำเป็นต้องยึดเป็นหลักในการเรียนการสอนภาษา ผู้สอนสามารถนำอรรถลักษณะของเนื้อความต่าง ๆ มาใช้ เป็นรูปแบบของกิจกรรมในการเรียนการสอนภาษา ซึ่งผู้เรียนมีโอกาสฝึกฝนและใช้ภาษาเป็นของตนเองได้อย่างอิสระ

4. อรรถลักษณะของภาษา (Genre)

อรรถลักษณะหรืออรรถลักษณะของภาษามีเป้าหมายในตนเองที่ชัดเจนที่จะสื่อความให้ผู้ฟังเมื่อเป็นภาษาพูด และผู้อ่านเมื่อเป็นภาษาเขียน ให้สามารถเข้าใจเนื้อความที่ได้ฟังหรือได้อ่านชัดเจนแน่นอนว่า ผู้พูด หรือ ผู้เขียนมีเจตนาอย่างไรในการสื่อความ เช่น ผู้พูด หรือผู้เขียนกำลังกล่าวถึงเรื่องโดยทั่วไปโดยเฉพาะเจาะจง เป็นความรู้สึกส่วนตัว หรือมีความเห็นเป็นกลางโดยทั่วไป เป็นต้น

การเข้าใจอรรถลักษณะหรือชนิดของเนื้อความต่าง ๆ จะทำให้การฟังหรือการอ่านชัดเจนขึ้น การจับใจความสำคัญของเรื่อง การหารายละเอียดของเรื่องราวทั้งการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับเนื้อความที่จะอ่าน จะทำได้ง่ายขึ้นเพราะคนฟังหรือคนอ่านทราบจุดมุ่งหมายในการสื่อสารที่แน่นอนและชัดเจน รวมทั้งสามารถลำดับความคิดตามเนื้อความได้ง่าย เนื่องจากในแต่ละอรรถลักษณะจะมีลำดับของโครงสร้างการดำเนินเนื้อความอย่างเป็นขั้นเป็นตอน ตั้งแต่เริ่มเนื้อความจนกระทั่งจบในบริบทหนึ่งๆ ลำดับของการดำเนินเนื้อความในแต่ละอรรถลักษณะ จะมีการลำดับเนื้อความแตกต่างกันไป การใช้ภาษาในแต่ละอรรถลักษณะโดยเฉพาะอย่างยิ่ง “ทำเนียบภาษา” จะเปลี่ยนแปลงไปตามอรรถลักษณะในแต่ละเนื้อความของบริบทหนึ่ง ๆ ด้วย เช่นการเขียนเรื่องที่มีอรรถลักษณะเป็นการรายงานเพื่อให้ข้อมูล ภาษาที่ใช้จะเป็นภาษากลางๆ ไม่ใช้คำสรรพนามเฉพาะ เจาะจง เช่น ไม่ใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 แต่จะใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 3 แทนเป็นต้น ระเบียบไวยากรณ์ต่างๆ ที่จะต้องสัมพันธ์กันในการวางประโยคก็จะแตกต่างกันไปด้วย ทำให้การใช้ไวยากรณ์เป็นระบบและเปลี่ยนแปลงไปตามอรรถลักษณะของเนื้อความที่พูดหรือเขียน เช่นการใช้คำสันธาน การใช้คำบุรพบทและการใช้คำวิเศษณ์ต่าง ๆ (Christie, 2005)

อรรถลักษณะจะเน้นความสำคัญของการดำเนินเนื้อความ หรือโครงสร้างการดำเนินเรื่อง (Schematic Structure) และลักษณะของภาษา (Linguistic Feature) แตกต่างกันไปอรรถลักษณะที่ใช้กันทั่วไปในการสื่อความมีดังนี้

1. เรื่องเล่าจากประสบการณ์ (Recount)
2. รายงาน (Report)
3. การอธิบาย (Explanation)
4. เรื่องเกี่ยวกับความคิดเห็น (Exposition)
5. วิธีกร (Procedure)
6. เรื่องเล่าหรือบรรยายเชิงจินตนาการ (Narrative)
7. การอภิปราย (Discussion)
8. การสังเกต (Observation)

จากแนวทฤษฎีอรรถฐาน การสอนแบบรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) ทฤษฎีการสอนแบบธรรมชาติ (The Natural Approach) จะเน้นพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ด้วยการพิจารณาและวิเคราะห์อรรถลักษณะของภาษาในบริบทต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการใช้ภาษาอย่างหลากหลายและบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย ตามหลักสูตรที่กำหนดการจัดสื่อการเรียนการสอนตามลักษณะของอรรถลักษณะที่หลากหลาย จะคำนึงถึงระดับวัย ความสนใจ และเพศของผู้เรียนในแต่ละระดับศึกษา โดยพิจารณาวัตถุประสงค์ทั่วไปของการอ่านในชีวิตประจำวันเป็นหลัก ได้แก่ การอ่านเพื่อบันเทิง การอ่านเพื่อ

ปฏิบัติและการอ่านเพื่อเรียนรู้ ผู้เรียนมีโอกาสศึกษาและวิเคราะห์ความหลากหลายของลักษณะโครงสร้างการดำเนินเนื้อความและลักษณะของภาษาที่ใช้ในบริบทหนึ่งๆ ซึ่งจะเป็นแนวทางให้ผู้เรียนสร้างสรรค์ความหมายที่ต้องการสื่อสาร เรียบเรียงเป็นภาษาพูดและภาษาเขียนได้อย่างมีระบบ และสื่อความหมายอย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับกาลเทศะในบริบทต่าง ๆ

4.2.1.4 ทฤษฎีการสอนอ่าน (Teaching Reading Approach)

แนวคิดทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีที่ยึดหลักการทางภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psycholinguistics) โดยเน้นกระบวนการอ่านเป็นสำคัญ ซึ่งหมายถึงการสร้างความหมายจากสัญลักษณ์โดยกระบวนการทางความคิด เทคนิคและวิธีการสอนจะเป็นไปตามธรรมชาติ นักภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยาไม่ได้มองการอ่านเพียงการแสวงหาความหมายเพื่อให้เกิดความเข้าใจสัญลักษณ์หรือตัวอักษรเท่านั้น แต่คำนึงถึงหลักการทางจิตวิทยาในการรับรู้ การถ่ายโยงความคิดรวบยอดรวม ห้วงองค์ประกอบอื่นๆ ที่จะช่วยให้การอ่านสมบูรณ์อันได้แก่ ความสนใจ ประสบการณ์เดิม และการระลึกสิ่งที่อ่านได้

จากแนวทฤษฎีการสอนอ่าน รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบ ประยุกต์ (CLEA) เน้นกระบวนการสอนอ่านให้แก่ผู้เรียนอย่างเป็นธรรมชาติ โดยมีการบูรณาการกิจกรรมการอ่านทั้งทางด้านจิตวิทยาและภาษาศาสตร์ ใช้กระบวนการปฏิสัมพันธ์ในการอ่านโดยรู้จักฝึกการใช้ประสบการณ์เดิม การคาดเดาความหมายจากสัญลักษณ์แวดล้อม และวิเคราะห์โครงสร้างของภาษา ซึ่งช่วยให้เข้าใจการอ่านได้ดี

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537) ได้สรุปถึงทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้อง และควรนำมาใช้ประโยชน์เพื่อการเรียนการสอนอ่าน ดังนี้

1. ทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ (Thorndike) ซึ่งเน้นทางด้านสติปัญญา โดยกล่าวว่า ผู้มีสติปัญญาดี จะสามารถรับรู้และอ่านในใจหรืออ่านจับใจความได้ในเวลารวดเร็ว ตรงกันข้ามกับผู้ที่มีสติปัญญาไม่ดีจะใช้เวลาในการอ่านเพิ่มขึ้น ดังนั้นการให้นักเรียนได้รับการฝึกฝนบ่อย ๆ ก็เป็นวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนมีทักษะในการอ่านจับใจความดีขึ้น
2. ทฤษฎีการให้สิ่งเร้าและการตอบสนอง เน้นการกระทำซ้ำ ๆ จนตอบสนองโดยอัตโนมัติ ดังนั้นการจัดหาเรื่องที่ตรงกับความสนใจก็จะเป็นสิ่งเร้าที่ช่วยให้เกิดความต้องการที่จะอ่าน ผลที่ได้คือ การตอบสนองที่ดี
3. ทฤษฎีเกสทอลท์ (Gestalt) เน้นความสำคัญของการจัดเตรียม คือกฎของการรับรู้ที่ประยุกต์เข้ามาสู่การสอนอ่าน ซึ่งแยกเป็นกฎ 3 ข้อ

3.1 กฎของความคล้ายกัน เป็นการจัดสิ่งที่คล้ายกันเอาไว้ด้วยกัน เช่นคำที่คล้ายกัน โครงสร้างของประโยค เนื้อเรื่อง รวมทั้งสิ่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน หากจัดไว้เป็นหมวดหมู่ก็จะช่วยให้เกิดการรับรู้ได้เร็วขึ้น

3.2 กฎของความชอบเป็นหลักสำคัญในการสอนอ่านจับใจความ หากนักเรียนได้อ่านในสิ่งที่ตนชอบก็จะช่วยให้กิจกรรมการเรียนการสอนอ่านมีความหมายต่อตัวนักเรียน

3.3 กฎของความต่อเนื่องเป็นการพิจารณาโครงสร้าง ของการสอนอ่านให้มีลักษณะต่อเนื่องกัน ทั้งนี้เพื่อให้การพัฒนาการอ่านเป็นไปโดยไม่หยุดชะงัก

4.2.1.5 ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา (Intellectual Development Theory)

ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ Piaget ได้ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการทางด้านความคิดของเด็กว่ามีขั้นตอนหรือกระบวนการ อย่างไร ทฤษฎีของ Piaget ตั้งอยู่บนรากฐานของทั้งองค์ประกอบที่เป็นพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อม เขาอธิบายว่า การเรียนรู้ของเด็กเป็นไปตามพัฒนาการทางสติปัญญา ซึ่งจะมีพัฒนาการไปตามวัยต่าง ๆ เป็นลำดับขั้นพัฒนาการเป็นสิ่งที่เป็นไปตามธรรมชาติ ไม่ควรที่จะเร่งเด็กให้ข้ามจากพัฒนาการจากขั้นหนึ่งไปสู่อีกขั้นหนึ่งเพราะจะทำให้เกิดผลเสียแก่เด็ก แต่การจัดประสบการณ์ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในช่วงที่เด็กกำลังจะพัฒนาไปสู่ขั้นที่สูงกว่า สามารถช่วยให้เด็กพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตาม Piaget เน้นความสำคัญของการเข้าใจธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กมากกว่าการกระตุ้นเด็กให้มีพัฒนาการเร็วขึ้น Piaget สรุปว่า พัฒนาการของเด็กสามารถอธิบายได้โดยลำดับระยะพัฒนาทางชีววิทยาที่คงที่แสดงให้ปรากฏโดยปฏิสัมพันธ์ของเด็กกับสิ่งแวดล้อม

ทฤษฎีการเรียนรู้ ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ Piaget มีสาระสรุปได้ดังนี้ (ทศนา แคมมณี, 2545)

1. พัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคลเป็นไปตามวัยต่าง ๆ เป็นลำดับขั้นดังนี้

1.1. ขั้นรับรู้ด้วยประสาทสัมผัส (Sensorimotor Period) เริ่มตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 2 ปี ความคิดของเด็กวัยนี้ขึ้นกับการรับรู้และการกระทำ เด็กยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง และไม่สามารถ เข้าใจความคิดเห็นของผู้อื่น

1.2. ขั้นก่อนปฏิบัติการคิด (Preoperational Period) เริ่มตั้งแต่อายุ 2-7 ความคิดของเด็กวัยนี้ยังขึ้นอยู่กับการรับรู้เป็นส่วนใหญ่ ยังไม่สามารถที่จะใช้เหตุผลอย่างลึกซึ้งได้ แต่สามารถเรียนรู้และใช้สัญลักษณ์ได้

1.3 ชั้นปฏิบัติการคิดด้านรูปธรรม (Concrete Operation Period) เริ่มจากอายุ 7-11 ปี พัฒนาการทางด้านสติปัญญาและความคิดของเด็กวัยนี้สามารถสร้างกฎเกณฑ์และตั้งเกณฑ์ ในการแบ่งสิ่งแวดล้อมออกเป็นหมวดหมู่ได้ เป็นขั้นที่การคิดของเด็กไม่ขึ้นกับการรับรู้จากรูปร่างเท่านั้น เด็กสามารถสร้างภาพในใจ และสามารถคิดย้อนกลับได้ และมีความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของตัวเลขและสิ่งต่างๆได้มากขึ้น

1.4 ชั้นปฏิบัติการคิดด้วยนามธรรม (Formal Operational Period) เริ่มจากอายุ 11-15 ปี ในขั้นนี้พัฒนาการทางสติปัญญาและความคิดของเด็กวัยนี้เป็นขั้นสุดยอด คือเด็กในวัยนี้จะเริ่มคิดแบบผู้ใหญ่ ความคิดแบบเด็กจะสิ้นสุดลง เด็กจะสามารถที่จะคิดหาเหตุผลนอกเหนือไป จากข้อมูลที่มีอยู่ สามารถคิดตั้งสมมติฐานและใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ได้

2. ภาษาและกระบวนการคิดของเด็กแตกต่างจากผู้ใหญ่

3. กระบวนการทางสติปัญญามีลักษณะดังนี้

3.1. การซึมซับหรือการดูดซึม (Assimilation) เป็นกระบวนการทางสมอง ในการรับประสบการณ์ เรื่องราว และข้อมูลต่าง ๆ เข้ามาสะสมเก็บไว้เพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป

3.2. การปรับและจัดระบบ (Accommodation) คือ กระบวนการทางสมองในการปรับประสบการณ์เดิมและประสบการณ์ใหม่ให้เข้ากันเป็น ระบบหรือเครือข่ายทางปัญญาที่ตนสามารถเข้าใจได้ เกิดเป็นโครงสร้างทางปัญญาใหม่ขึ้น

3.3. การเกิดความสมดุล (Equilibration) เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นจากการปรับ หากการปรับเป็นไปอย่างผสมผสานกลมกลืนก็จะก่อให้เกิดสภาพที่มีความสมดุลขึ้นหากบุคคลไม่สามารถปรับประสบการณ์ใหม่และประสบการณ์เดิมให้เข้ากันได้ ก็จะเกิดภาวะความไม่สมดุลขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดความขัดแย้งทางปัญญาขึ้นในตัวบุคคล

4.2.2 วัตถุประสงค์

รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) มีวัตถุประสงค์เพื่อการวิจัยในครั้งนี้ คือ

4.2.2.1 เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียน ด้านการอ่านออกเสียง ซึ่งประกอบด้วย การอ่านออกเสียง 3 ระดับดังนี้คือ

4.2.2.1.1 ระดับการสะกดคำในภาษาไทย ใช้วิธีการสะกดคำ ตามหลักวิชาการ (มานะ มานี) เช่น ตาก สะกดว่า ตอ – อ่า – กอ – ตาก

4.2.2.1.2 ระดับการอ่านออกเสียงเป็นคำ โดยไม่ต้องสะกดคำ

4.2.2.1.3 ระดับการอ่านคำเป็นประโยค โดยไม่ต้องสะกดคำ

4.2.2.3 เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการฟัง โดยใช้กลฟังวิธี 5 วิธีคือ การเชื่อมโยงความรู้ การทำนายความ การทำความเข้าใจให้กระจ่าง การตั้งคำถาม และการตอบคำถาม

4.2.2.3 เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น

4.2.3 ขั้นตอนสอน

รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์(CLEA) เป็นรูปแบบการสอนที่เกิดจากการสังเคราะห์รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษา (มปภ) ในรูปแบบที่ 1 จากรูปแบบการสอนที่มีอยู่ทั้งหมด 3 รูปแบบ

รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษา (มปภ) เป็นรูปแบบการสอนที่ ดร. เสาวลักษณ์ รัตนวิเศษ นำมาใช้ในประเทศไทยเป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2527 มีรูปแบบการสอนทั้งหมด 3 รูปแบบดังนี้ (เสาวลักษณ์ รัตนวิเศษ, 2550)

รูปแบบที่ 1 เป็นรูปแบบการสอนที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนที่ยังไม่สามารถอ่านออกเขียนได้ หรือมีประสบการณ์ในการใช้ภาษาน้อย ให้สามารถสื่อสารทางภาษาและพัฒนาบุคลิกภาพได้ ประกอบด้วยขั้นตอนการสอน 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 อ่านเรื่องให้ผู้เรียนฟังทั้งเรื่อง

ขั้นตอนที่ 2 ให้ผู้เรียนเล่าเรื่องกลับ อภิปราย สนทนา อ่านออกเสียงและเล่นบทบาทสมมติ

ขั้นตอนที่ 3 เขียนเรื่องร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

ขั้นตอนที่ 4 ทำหนังสือเล่มใหญ่ (ของกลุ่ม)

ขั้นตอนที่ 5 ทำกิจกรรมภาษาด้วยเกม (เพื่อฝึกองค์ประกอบย่อยของภาษา)

รูปแบบที่ 2 เป็นรูปแบบการสอนที่ต่อยอดจากรูปแบบที่ 1 เน้นให้ผู้เรียนเข้าใจกระบวนการเขียน ใช้ภาษาเขียนที่หลากหลาย ประกอบด้วยขั้นตอนการสอน 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้เรียนอ่านเรื่องร่วมกันและอภิปราย/สนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านร่วมกันกับผู้สอน/ทำแผนผังสรุปความ (mapping)

ขั้นตอนที่ 2 ผู้สอนโยงเรื่องที่อ่านเข้าสู่เรื่องของผู้เรียน และอภิปรายร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 3 เขียนเรื่องร่วมกันกับผู้สอนในกลุ่ม/เขียนเรื่องของผู้เรียนเองในกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มย่อย

ขั้นตอนที่ 4 อภิปรายสนทนาและวิเคราะห์อรรถลักษณะร่วมกันเกี่ยวกับเรื่องในเนื้อความที่เขียนในขั้นตอนที่ 3

ขั้นตอนที่ 5 ทำกิจกรรมทางภาษาเพื่อทบทวนฝึกความแม่นยำ และเสริมทักษะทางภาษา

รูปแบบที่ 3 เป็นรูปแบบการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีประสบการณ์และความสามารถในการอ่าน เขียน ฟังและพูดในบริบทต่างๆ ประกอบด้วยขั้นตอนการสอน 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ปฐมนิเทศเตรียมวิเคราะห์ความหมายของเรื่องที่อ่าน โดยการเตาสรุป/หรือลำดับความ

ขั้นตอนที่ 2 สะท้อนความคิดจากเรื่องที่อ่านไปสู่การกำหนดเป้าหมายหรือการวางแผนการเขียน

ขั้นตอนที่ 3 บันทึกย่อสาระของเรื่องตามเป้าหมาย หรือแผนการเขียน

ขั้นตอนที่ 4 สังเคราะห์สาระของเรื่องและเขียนเรื่องนั้นในขั้นร่าง

ขั้นตอนที่ 5 ทบทวน ตรวจสอบ และแก้ไขงานเขียน

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะเห็นว่ารูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษา (มปภ) เป็นรูปแบบการสอนที่กำหนดลักษณะการนำไปใช้กับผู้เรียนในแต่ละระดับความสามารถทางภาษาอย่างชัดเจน ในส่วนของงานวิจัยในครั้งนี้นั้นผู้วิจัยได้เลือกใช้รูปแบบที่ 1 เนื่องจากเป็นรูปแบบที่ใช้กับผู้เรียนที่ไม่สามารถอ่านออกเขียนได้ หรือมีประสบการณ์ในการใช้ภาษาน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยครั้งนี้ แต่จากการศึกษางานวิจัยที่ใช้รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษา (มปภ) ก็พบว่ารูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษา (มปภ) มีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ ไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนการสอน บทบาทครู บทบาทนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยดังนี้

เสาวลักษณ์ รัตนวิเศษ (2550) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการนำรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาไปใช้ดังนี้

1. ผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาทฤษฎีหลักการ วิธีการและกลวิธีการสอนโดยละเอียด
2. ผู้สอนไม่ควรข้ามขั้นตอนการสอนโดยเด็ดขาด
3. ผู้สอนไม่ควรคำนึงถึงหนังสือชุดเก่าแต่พยายามผสมผสานการสอนตามความคิดและประสบการณ์ของผู้สอน การจัดกิจกรรมในขั้นตอนที่ 5 ต้องเลือกกิจกรรมที่ผู้สอนแน่ใจว่าทำได้
4. การสอนขั้นตอนแรกๆผู้สอนต้องอดทน ต้องให้ความช่วยเหลือผู้เรียน ดำเนินการสอนอย่างค่อยเป็นค่อยไป และความรักความเมตตา ความเอาใจใส่ของผู้สอนต่อผู้เรียนจะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุผลสำเร็จในการเรียนรู้

ชรีรัตน์ ศรีสุวรรณ (2554) ได้ให้ข้อเสนอแนะ ในการนำรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาไปใช้ จากงานวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การสอนด้วยรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษา ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นการกระตุ้นความคิด ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนร่วมกันคิด ร่วมกันทำ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน โดยที่นักเรียนเรียนดีได้มีโอกาสช่วยเหลือเพื่อนที่เรียนอ่อนกว่า ดังนั้นจุดสำคัญ

คือผู้สอนจะต้องกระตุ้นให้นักเรียนทุกคน ได้จัดลำดับความคิด และพูดสื่อสารได้อย่างเป็นลำดับ
ขั้นตอน

2. การสอนด้วยรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษา ให้ความสำคัญต่อประสบการณ์เดิมที่นักเรียนมี บทอ่านที่ผู้สอนเลือกมา ถ้านำเนื้อหาที่นักเรียนไม่มีความรู้มาก่อนจะทำให้กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างช้า ดังนั้นผู้สอนควรสำรวจความรู้เดิมของผู้เรียนและความต้องการของผู้เรียน เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการจัดกิจกรรม

3. กิจกรรมหลังเรียนและกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนนำเสนอผลงาน ในขั้นนี้ผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนทุกคนได้แสดงออกและนำเสนอผลงานของตนเองให้มากที่สุดเพื่อเป็นการฝึกใช้ภาษาไทย

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอนด้วยรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษา เป็นรูปแบบการสอนที่มีประสิทธิภาพ จึงสมควรพิจารณาไปประยุกต์ใช้ในการจัดกระบวนการอ่าน เพื่อให้ให้นักเรียนสร้างความรู้และพัฒนาทักษะการคิด และมีนิสัยรักการอ่านมากยิ่งขึ้น

ข้อมูลสัมภาษณ์ครูแกนนำรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษา โรงเรียนบ้านต้นหยง 2 ท่าน คือคุณครูฉวีฉวีชา แสงสว่าง และคุณครูอรุณดียะห์ เป็นอับดุลเลาะห์ ที่ได้ใช้รูปแบบที่ 1 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ได้ให้ข้อเสนอแนะ ในการนำรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาไปใช้จากประสบการณ์ที่ได้จัดการเรียน สรุปได้ดังนี้

1. รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 1 ในขั้นตอนสอนที่ 1 กับขั้นตอน 2 ไม่ควรสอนนานเพราะเด็กและครูจะเบื่อ

2. ขั้นตอนที่ 3 กับขั้นตอนที่ 4 เป็นขั้นตอนที่มีกิจกรรมคล้ายๆ กันคือเน้นการเขียน ฉะนั้นหากต้องการเน้นการอ่านก็สามารถรวบ 2 ขั้นตอนนี้ให้เป็นขั้นตอนเดียว

จากการศึกษาข้อเสนอแนะ ของนักวิจัย หรือนักวิชาการ ก็ทำให้ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษา (มปภ) จากองค์ประกอบของรูปแบบการสอน แล้วนำมาประยุกต์ขั้นตอนสอนใหม่ให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัยในครั้งนี้ จนได้รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) ขึ้นมา ซึ่งมีรายละเอียดขั้นตอนการสอน 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนสอนรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)

ขั้นตอนที่ 1 : ฟังนิทานทรรษา เป็นขั้นตอนที่ยังคงคล้ายขั้นตอนที่หนึ่งของขั้นตอนรูปแบบการสอนเดิม คือให้นักเรียนฟังนิทานที่ครูกำหนด

ขั้นตอนที่ 2 : เล่นนิทานย้อนกลับ ขั้นตอนนี้มีความคล้ายกับขั้นตอนที่ 2 ของรูปแบบการสอนเดิม แต่ผู้วิจัยได้ตัดกิจกรรมเล่นบทบาทสมมุติออก ให้คงแก่นักเรียนสนทนาเรื่องที่ฟัง นักเรียนช่วยกันลำดับเรื่อง เล่าเรื่องย้อนกลับให้ครูฟัง

ขั้นตอนที่ 3 : อ่านแจกลูกสะกดคำ เดิมเป็นขั้นตอนเขียนเรื่องร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียนทำหนังสือเล่มเล็ก แต่เมื่อผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่องทักษะการสื่อสารนั้น มีลำดับการเรียนรู้เพื่อการสื่อสาร โดยเริ่มแรกต้องเป็นทักษะการฟัง ตามด้วยทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ประยุกต์ให้ ขั้นตอนที่ 3 ของรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์เป็นขั้นตอน อ่านแจกลูกสะกดคำ เพื่อเป็นขั้นตอนสอนหลักภาษาเรื่องทักษะการอ่านภาษาไทย

ขั้นตอนที่ 4 : รวมพลังแต่งนิทาน เป็นการรวบขั้นตอนที่ 3 กับขั้นตอนที่ 4 จากรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษา (มปภ) ให้เหลือแค่ขั้นตอนเดียว เพื่อให้ นักเรียนได้มีโอกาสฝึกเขียน ฝึกแต่งประโยคตามจินตนาการ จนได้นิทานสั้นๆ และช่วยกันทำหนังสือเล่มเล็ก

ขั้นตอนที่ 5 : แสดงบทบาทสมมติ มีการประยุกต์ให้เป็นขั้นตอนแสดงบทบาทสมมติ เดิมนั้นขั้นตอนที่ 5 เป็นขั้นตอนการสอนหลักภาษา การแสดงบทบาทสมมุติจะอยู่ในขั้นตอนที่ 2 แต่ผู้วิจัยได้ประยุกต์ให้เป็นขั้นตอนสุดท้าย ให้นักเรียนได้แสดงบทบาทสมมุติจากนิทานที่ได้เขียนขึ้นมาจากขั้นตอนที่ 4 เพื่อเป็นการส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาต่อไป

สำหรับรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) ได้มีการนำนิทานอีสปมาประยุกต์ใช้ประกอบการสอน เพราะเป็นนิทานที่มีเนื้อเรื่องสั้น และนักเรียนเคยได้ฟังมาก่อนแล้ว เพื่อทำให้นักเรียนจำเรื่อง และจำคำในนิทานได้ง่ายขึ้น

ตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบขั้นตอนการสอนของรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษา (มปภ)
รูปแบบการสอนที่ 1 กับรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)

รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษา (มปภ) รูปแบบที่ 1	รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบ ประยุกต์ (CLEA)
ขั้นตอนที่ 1 : อ่านเรื่องให้ผู้เรียนฟังทั้งเรื่อง	ขั้นตอนที่ 1 : ฟังนิทานธรรมดา
ขั้นตอนที่ 2 : ให้ผู้เรียนเล่าเรื่องกลับ อภิปราย สนทนา อ่านออกเสียงและเล่น บทบาทสมมติ	ขั้นตอนที่ 2 : เล่านิทานย้อนกลับ
ขั้นตอนที่ 3 : เขียนเรื่องร่วมกันระหว่างผู้สอน และผู้เรียน	ขั้นตอนที่ 3 : อ่านแจกลูกสะกดคำ
ขั้นตอนที่ 4 : ทำหนังสือเล่มใหญ่ (ของกลุ่ม)	ขั้นตอนที่ 4 : รวมพลังแต่งนิทาน
ขั้นตอนที่ 5 : ทำกิจกรรมภาษาด้วยเกม (เพื่อฝึกองค์ประกอบย่อยของภาษา)	ขั้นตอนที่ 5 : แสดงบทบาทสมมติ

4.2.4 การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผล ในการจัดการเรียนรู้รูปแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบ
ประยุกต์ (CLEA) มีการทดสอบวัดผลทักษะการอ่านภาษาไทยเรียน ทดสอบวัดผลทักษะภาษาไทย
หลังเรียนครั้งที่ 1 และทดสอบวัดผลทักษะภาษาไทยหลังเรียนครั้งที่ 2 ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.2.4.1 ก่อนเรียนมีการทดสอบทักษะการอ่านภาษาไทย เพื่อความเข้าใจ
เพื่อจะรับรู้ระดับทักษะการอ่านภาษาไทย

4.2.4.2 ในขณะที่เรียน ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน แล้วบันทึกเป็น
คะแนนเพื่อประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนในแต่ละกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมความสนใจ ความ
ตั้งใจ และความใส่ใจของผู้เรียนในทุกๆกิจกรรม พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม การแบ่งบทบาทหน้าที่ใน
การทำงานกลุ่ม การให้ความช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม ความสำเร็จในผลงานที่ได้รับมอบหมาย

4.2.4.3 หลังเรียน จะมีการทดสอบทักษะการอ่านภาษาไทยอีกสองครั้ง โดย
การสอบวัดผลทักษะการอ่านภาษาไทยหลังเรียนครั้งที่ 2 เป็นการทดสอบเพื่อหาค่าความคงทนของ
ทักษะการอ่านภาษาไทย และในการทดสอบทักษะการอ่านภาษาไทยทั้ง 3 ครั้ง จะใช้ข้อสอบชุดเดิม
นำผลคะแนนจากการสอบทั้งสามครั้งมาเปรียบเทียบ หากผู้เรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
ก็แสดงว่าทักษะการอ่านภาษาไทยของผู้เรียน มีการพัฒนาขึ้น

4.2.5 บทบาทครูกับนักเรียน

ครูและนักเรียนเป็นอีกปัจจัยที่จะทำให้การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) เป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ เนื่องจากหากครูและนักเรียนรู้บทบาทของตนเองระหว่างกระบวนการจัดการเรียนรู้ ย่อมทำให้ผลของการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวเกิดประสิทธิภาพและลุล่วงไปด้วยดี โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 2

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ตารางที่ 2 แสดงบทบาทครูกับนักเรียน ในการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์
ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)

ขั้นตอนสอน	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน
ขั้นตอนที่ 1 : ฟังนิทานทรรษา	<ul style="list-style-type: none"> - ครูเลือกนิทานสั้นๆที่นักเรียนคุ้นเคยหรือเคยฟังมาก่อน - ครูกระตุ้นความสนใจในการฟังนิทานด้วยการใช้น้ำเสียงที่น่าฟัง การเว้นจังหวะ และการเน้นเสียงให้น่าสนใจ 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนตั้งใจฟังนิทาน และจำนิทานที่ได้รับฟัง
ขั้นตอนที่ 2 : เล่านิทานย้อนกลับ	<ul style="list-style-type: none"> - ครูสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรเพื่อให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นในการใช้ภาษา 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนเล่านิทานให้ครูฟัง โดยที่ไม่กลัวใช้ภาษาผิด
ขั้นตอนที่ 3 : อ่านแจกลูกสะกดคำ	<ul style="list-style-type: none"> - ครูศึกษาเรื่องการอ่านแจกลูกสะกดคำให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ - ครูเตรียมสื่อประกอบการสอน 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนฝึกการแจกลูกสะกดคำด้วยการออกเสียง - นักเรียนทำใบงานเรื่องการแจกลูกสะกดคำ
ขั้นตอนที่ 4 : รวมพลังแต่งนิทาน	<ul style="list-style-type: none"> - ครูให้คำแนะนำแก้ไขและเสริมความรู้เพิ่มเติมแก่นักเรียนอย่างใกล้ชิด ผลักดันให้นักเรียนทำงานจนสำเร็จ เพื่อให้นักเรียนเกิด ความภูมิใจในผลงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนระดมความคิดแต่งนิทาน และทำหนังสือเล่มใหญ่
ขั้นตอนที่ 5 : แสดงบทบาทสมมติ	<ul style="list-style-type: none"> - ครูมีส่วนร่วมชี้แนะและดูแลกำกับให้การแสดงบทบาทสมมติของนักเรียนสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนแสดงบทบาทสมมติ จากนิทานที่ได้แต่งขึ้นมา

4.3 ข้อจำกัดของรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)

รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) ได้กล่าวแต่ข้างต้นว่าเป็นการสังเคราะห์รูปแบบการสอน เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับงานวิจัย และเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในงานวิจัย จึงได้กำหนดข้อจำกัดขึ้นมาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดสำหรับงานวิจัย ดังนี้

4.3.1 รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) เป็นรูปแบบการสอนเพื่อสอนทักษะการอ่านภาษาไทย

4.3.2 รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) เป็นรูปแบบการสอนที่ใช้กับนักเรียนที่อ่านภาษาไทยยังไม่ได้ หรือนักเรียนที่ประสบการณ์ในการใช้ภาษาน้อย

4.3.3 รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) จะใช้นิทานที่มีเนื้อเรื่องสั้นๆ มีปมเรื่องไม่มาก และควรเป็นนิทานที่นักเรียนรู้จักมาก่อน เพื่อให้นักเรียนจำคำ จำเนื้อเรื่องได้ง่าย

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วชิ มุลหงษ์ (2539) ได้ทำวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 11 คน เป็นครูในสังกัดสำนักงานประถมศึกษาอำเภอท่าวังผา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ประกอบการสัมภาษณ์และแบบสังเกตที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ผลการวิจัยพบว่า ครูส่วนใหญ่มีเวลาเตรียมตัวสอนอยู่ในระดับน้อย ครูส่วนใหญ่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับการวัดผลประเมินผล คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในระดับน้อย มีครูเพียง 1 คนที่สอนครบทั้ง 5 ขั้นตอนการสอนสื่อการสอนครูทุกคนใช้รูป ภาพเป็นสื่อการสอน มีครูเพียง 1 คน ตรวจสอบความรู้นักเรียน ปัญหาของการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาคือ คู่มือเอกสาร ตำราเรียน อุปกรณ์การเรียนไม่เพียงพอกับผู้เรียน ครูไม่ได้รับการอบรมให้ความรู้เรื่องการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ครูไม่เข้าใจในการเขียนแผน และการวัดผลประเมินผล ครูไม่มีเวลาเตรียมการสอน ขาดงบประมาณสนับสนุน

มยุรา อมรวีโลกกุล (2551) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย ด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านปางมะเยา อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 18 คน ผลการวิจัยพบว่า แผนการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นสามารถพัฒนาการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียน และความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ร้อยละ 65 โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 78.

ชรีรัตน์ ศรีสุวรรณ (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลการใช้วิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาควบคู่กับสื่อภาพการ์ตูนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านศาลาใหม่ อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส จำนวน 58 คน

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ความสามารถและความรู้พื้นฐานของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนแบบปกติหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาควบคู่กับภาพการ์ตูนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาควบคู่กับภาพการ์ตูนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาควบคู่กับภาพการ์ตูน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

หทัยวรรณ สิงห์ใจ (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกสองภาษา สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าลาหู่ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกมลเรียม สุโกศล (บ้านผาใต้) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 อำเภอแม่ฮาด จังหวัดเชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2554 จำนวน 20 คน ซึ่งมีพื้นฐานทางภาษาไทยอยู่ในระดับเดียวกัน ผลการศึกษาวิจัยปรากฏว่าดังนี้

1. ผลการใช้แบบฝึกสองภาษาเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยสำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าลาหู่ได้ผลสรุปดังนี้

1.1 ผลคะแนนจากการประเมินทักษะการอ่านระหว่างการฝึกด้วยแบบฝึกสองภาษา พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทำกิจกรรมในแบบฝึกสองภาษาจำนวนคำศัพท์ทั้งสิ้น 6 หมวดนั้นอยู่ในระดับคุณภาพดีมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 88.41 คำศัพท์หมวดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ หมวดสัตว์ และหมวดเครือญาติมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 93.50 และ 93.00 คำศัพท์หมวดที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ หมวดสี ซึ่งมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 83.66

1.2 ผลสัมฤทธิ์ทักษะการอ่านจากการทดสอบหลังจากการฝึกด้วยแบบฝึกสองภาษาครบทั้ง 6 หมวด พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทักษะการอ่านหลังจากใช้แบบฝึกสองภาษาสำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าลาหู่อยู่ในระดับคุณภาพดีมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 82

2. ความตั้งใจใฝ่ เรียนรู้ในการเรียนด้วยแบบฝึกสองภาษาสำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่าลาหู่ พบว่า พฤติกรรมด้านความตั้งใจใฝ่ เรียนรู้ อยู่ในระดับคุณภาพดีมาก มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 80.43 หมวดคำศัพท์ที่นักเรียนตั้งใจใฝ่ เรียนรู้มากที่สุดคือ หมวดสัตว์ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 83.52

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) เพื่อศึกษาทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่อ่านไม่ได้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงวางแผนการวิจัย ตามลำดับเนื้อหา ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. แบบแผนการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนโรงเรียนบ้านต้นหยง อำเภอยะหา จังหวัดยะลาที่กำลังศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวนนักเรียน 16 คน

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) นักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านภาษาไทย ในโครงการวัดทักษะการอ่านออกเขียนได้ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 2 ที่มีทักษะการอ่านภาษาไทยอยู่ในระดับการอ่านไม่ได้ด้วยการทดสอบการอ่านคำ จากจำนวนคำทั้งหมดจำนวน 45 คำ อ่านคำถูก คำละ 1 คะแนน จากคะแนนเต็ม 45 คะแนน ซึ่งได้แบ่งเกณฑ์ระดับคะแนน ดังนี้ คือ อ่านได้ 36 - 45 คะแนน มีระดับทักษะการอ่านการอ่าน อยู่ในระดับดี อ่านได้ 27 - 35 คะแนน มีระดับทักษะการอ่านอยู่ในระดับพอใช้ อ่านได้ 18 - 26 คะแนน มีระดับทักษะการอ่านอยู่ในระดับปรับปรุง และอ่านได้ 0 - 17 มีคะแนน ระดับทักษะการอ่านอยู่ในระดับอ่านไม่ได้

2. แบบแผนการวิจัย

รูปแบบการการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น (Pre - Experimental designs) เป็นการทดลองแบบกลุ่มเดียววัดหลายครั้งแบบอนุกรมเวลา (One group time series design) ที่มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลองหลายครั้ง (พิสนุ พงศรี, 2549) เพื่อดูแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงและความคงทนอยู่ของทักษะการอ่านภาษาไทย และการออกแบบครั้งนี้มีกลุ่มตัวอย่าง 1 กลุ่ม ดังที่ได้กล่าวข้างต้น สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะทำการทดสอบก่อนจัดการเรียนรู้ (O₁) ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) 1 ครั้ง เพื่อทราบระดับความสามารถการอ่านภาษาไทยของกลุ่มตัวอย่าง หลังจากนั้นผู้วิจัยจะดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) หลังจากเสร็จสิ้นการจัดการเรียนรู้ก็จะมี การทดสอบความสามารถการอ่านภาษาไทยอีก 2 ครั้ง ทั้งนี้การทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ครั้งที่ 1 (O₂) ก็กับการทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ครั้งที่ 2 (O₃) มีระยะเวลาห่าง กัน 2 สัปดาห์ (สุขญา สังข์จรรยา, 2550) รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แบบแผนการวิจัย

Group	Pre-test		Post-test	
E	O ₁	X	O ₂	O ₃

ความหมายของสัญลักษณ์

E	หมายถึง	กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการทดลองด้วยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)
X	หมายถึง	การจัดการเรียนรู้รูปแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)
O ₁	หมายถึง	การทดสอบทักษะการอ่านภาษาไทยก่อนการสอนครั้งที่ 1
O ₂	หมายถึง	การทดสอบทักษะการอ่านภาษาไทยหลังการสอนครั้งที่ 1
O ₃	หมายถึง	การทดสอบทักษะการอ่านภาษาไทยหลังการสอนครั้งที่ 2 โดยเว้นระยะจาก O ₂ ไป 2 สัปดาห์

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) จำนวน 5 แผน รวมทั้งหมด 30 ชั่วโมง โดยใช้ระยะเวลารวม 6 สัปดาห์ มีรายละเอียดดังนี้

- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ขั้นตอนที่ 1 : ฟังนิทานหรรษา จำนวน 5 ชั่วโมง
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 ขั้นตอนที่ 2 : เล่นนิทานย้อนกลับ จำนวน 2 ชั่วโมง
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 ขั้นตอนที่ 3 : อ่านแจกลูกสะกดคำ จำนวน 15 ชั่วโมง
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 ขั้นตอนที่ 4 : รวมพลังแต่งนิทาน จำนวน 5 ชั่วโมง
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 ขั้นตอนที่ 5 : แสดงบทบาทสมมติ จำนวน 3 ชั่วโมง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

3.2.1 แบบวัดทักษะการอ่านภาษาไทย จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลาเขต 2 ประจำปีการศึกษา 2558 ภาคเรียนที่ 1

ลักษณะเป็นบทอ่านที่มีความยาวไม่เกิน 10 บรรทัด วัดการอ่านคำในประโยคที่กำหนดคำศัพท์พื้นฐานที่ต้องการวัด จำนวน 45 คำ คะแนนเต็ม 45 คะแนน การให้คะแนนคำ อ่านถูกคำละ 1 คะแนน โดยมีเกณฑ์การประเมินทักษะการอ่านภาษาไทย รายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 เกณฑ์การประเมินทักษะการอ่านภาษาไทย

ทักษะการอ่าน	การแปลผลระดับทักษะการอ่าน
36 – 45 คะแนน	ระดับดี
27 – 35 คะแนน	ระดับพอใช้
18 – 26 คะแนน	ระดับปรับปรุง
0 – 17 คะแนน	ระดับอ่านไม่ได้

3.2.2 แบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทยเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับของ Likert (Likert Scale) โดยสร้างข้อความให้สอดคล้องกับเจตคติต่อวิชาภาษาไทยในด้านความคิด เกี่ยวกับความรู้สึก คุณค่า ประโยชน์ และแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อวิชาภาษาไทย จำนวน 17 ข้อ

4. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งเครื่องมือการวิจัยไว้ 2 ประเภท คือ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างดังนี้

4.1 แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)

แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย มีจำนวน 5 แผน ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นด้วยการสังเคราะห์จากรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษา (มปภ) เพื่อใช้ในการวิจัย โดยมีการสร้างและตรวจสอบคุณภาพดังนี้

4.1.1 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระการอ่าน ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการอ่านภาษาไทย

4.1.2 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษา (มปภ) แล้วนำมาสังเคราะห์ตามแนวทางการพัฒนารูปแบบการสอน เพื่อประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้แก้ปัญหาทักษะการอ่านภาษาไทยไม่ออก

4.1.3 ศึกษานิทาน เลื่อนิทาน เพื่อนำมาประกอบการสอน เป็นนิทานที่มีเนื้อเรื่องสั้นง่ายต่อการจำ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน

4.1.4 ศึกษาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยสวนต่าง ๆ ดังนี้

4.1.4.1 มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

4.1.4.2 สาระสำคัญ

4.1.4.3 สาระการเรียนรู้

4.1.4.4 ชิ้นงาน/ภาระงาน

4.1.4.5 การประเมินผล

4.1.4.6 กิจกรรมการเรียนรู้

4.1.4.7 สื่อการจัดการเรียนรู้

4.1.4.8 แหล่งการเรียนรู้

4.1.5 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบ ประยุกต์ (CLEA) จำนวน 5 แผน 30 ชั่วโมง (6 สัปดาห์) โดยแยกแผนการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอน การสอน แบ่งเป็น 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 : ฟังนิทานหรรษา

: แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 จำนวน 5 ชั่วโมง (หนึ่งสัปดาห์)

ขั้นตอนที่ 2 : เล่านิทานย้อนกลับ

: แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 จำนวน 2 ชั่วโมง (หนึ่งสัปดาห์)

ขั้นตอนที่ 3 : อ่านแจกลูกสะกดคำ

: แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 จำนวน 15 ชั่วโมง (สองสัปดาห์)

ขั้นตอนที่ 4 : รวมพลังแต่งนิทาน

: แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 จำนวน 5 ชั่วโมง (หนึ่งสัปดาห์)

ขั้นตอนที่ 5 : แสดงบทบาทสมมติ

: แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 จำนวน 3 ชั่วโมง (สามวัน)

4.1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ พิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กิจกรรม สื่อการเรียน การสอน การวัดผลและประเมินผล ให้ข้อเสนอแนะและแก้ไขปรับปรุง

4.1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาตาม มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กิจกรรม สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล แล้วนำมา หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปถือว่าใช้ได้ ซึ่งค่าที่ได้อยู่ในระหว่าง 0.80 – 1.00 โดยมีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง 5 ท่าน ซึ่งประกอบด้วย

4.1.7.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาภาษาไทย 2 คน เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน และครูภาษาไทยตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ

4.1.7.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา 1 คน เป็นอาจารย์ระดับมหาวิทยาลัยและเชี่ยวชาญ ด้านจิตวิทยา

4.1.7.3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล 1 คน เป็นอาจารย์ระดับมหา วิทยาลัย และมีความเชี่ยวชาญด้านวัดและประเมินผล

4.1.7.4 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน 1 คน เป็นอาจารย์ระดับมหา วิทยาลัยและเชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

4.1.8 ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4.1.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีทักษะการอ่านภาษาไทยไม่ออก ประจำปีการศึกษา 2558 โรงเรียนราษฎร์อุทิศ อำเภอยะหา จังหวัดยะลา ที่ไม่ใช้กลุ่มเป้าหมาย แต่มีความคล้ายกับกลุ่มเป้าหมาย คือเป็นโรงเรียนที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน นักเรียนนับถือศาสนาอิสลาม 100% เช่นเดียวกับกลุ่มเป้าหมาย นักเรียนใช้ภาษามลายูเป็นภาษาที่สองในการสื่อสารเช่นเดียวกัน และมีปัญหาการอ่านภาษาไทยไม่ออกเช่นเดียวกัน สำหรับการไปทดลองใช้ ผู้วิจัยไม่ได้ใช้ขั้นตอนการสอนทั้งหมด แต่เลือกใช้ขั้นตอนที่ 1 กับ ขั้นตอนที่ 2 เท่านั้น เหตุผลเนื่องจากขั้นตอน ที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 นั้น เป็นขั้นตอนที่ต้องการให้นักเรียนจำคำ เข้าใจความหมายของคำ สามารถลำดับเรื่องราวของนิทานทั้งหมดได้ แต่จากการสัมภาษณ์ครูแกนนำ มปภ พบว่าขั้นตอนที่ 1 กับขั้นตอนที่ 2 เด็กจะแสดงอาการเบื่อถ้าใช้เวลาในการสอนตามรูปแบบเดิม คือขั้นตอนละ 1 เดือน ผู้วิจัยจึงตัดสินใจลดเวลาสอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ใช้เวลา 10 ชั่วโมง (2 สัปดาห์) ขั้นตอนที่ 2 ใช้เวลาสอน 5 ชั่วโมง (1 สัปดาห์) ผลปรากฏว่า ขั้นตอนที่ 1 ภายในสัปดาห์เดียวเด็กก็จำคำ จำประโยค จำเรื่องได้แล้ว พอสัปดาห์ที่ 2 เด็กก็จะมีการเล่นบ้าง ความตั้งใจลดลงในชั่วโมงที่ 9 กับ 10 โดยเด็กจะบอกว่าจำได้แล้วๆ ส่วนขั้นตอนที่ 2 จะสังเกตได้ว่าเด็กสามารถลำดับเรื่องได้ตั้งแต่ 2 ชั่วโมงแรกแล้ว ดังนั้น หลังจากการทดลองใช้เสร็จสิ้น ผู้วิจัยจึงได้ ลดชั่วโมงสอนในขั้นตอนที่ 1 เหลือแค่ 5 ชั่วโมง (1 สัปดาห์) และขั้นตอนที่ 2 เหลือแค่ 2 ชั่วโมง เพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป

4.1.10 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในงานวิจัย

4.1.11 ทดสอบวัดความคงทน หลังจากสอนจบทั้งระยะห่าง 2 สัปดาห์

ขั้นตอนในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบ
ประยุกต์ (CLEA) มีดังนี้

ภาพประกอบที่ 2 แสดงขั้นตอนในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้มุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์

4.2 แบบวัดทักษะการอ่านภาษาไทย

แบบวัดทักษะการอ่านภาษาไทย ที่ใช้เป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมคะแนนทักษะการอ่านภาษาไทยสำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดทักษะการอ่านภาษาไทย จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 2 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.2.1 ลักษณะของแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทย

แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทยนี้ เป็นบทอ่านที่มีความยาวไม่เกิน 10 บรรทัด ประกอบด้วยคำพื้นฐานที่ได้กำหนดขึ้น โดยมีเกณฑ์การตรวจให้คะแนน และแบบบันทึกคะแนนการสอบภาคปฏิบัติการอ่านออกเสียง

4.2.2 การดำเนินการสอบ

เป็นการสอบอ่านออกเสียง (คะแนนเต็ม 45 คะแนน) ให้นักเรียนสอบอ่านออกเสียงเป็นรายบุคคล โดยแจกบทอ่านให้ตรงกับหมายเลขที่เขียนไว้ในแบบบันทึกคะแนนของนักเรียน แต่ละคน ให้นักเรียนสอบอ่านออกเสียง 5 นาที นักเรียนจะต้องหยุดอ่านทันทีเมื่อ ผู้ดำเนินการสอบให้สัญญาณหมดเวลา ผู้ดำเนินการสอบบันทึกร่องรอยการอ่านของนักเรียนขณะที่นักเรียนอ่านรวมคะแนนแล้วตรวจสอบความถูกต้องทันที

4.2.3 การตรวจให้คะแนน

การตรวจให้คะแนนการสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทย ครูผู้ดำเนินการสอบเป็นผู้ตรวจให้คะแนนผลการสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนรายบุคคล ซึ่งมีเกณฑ์การตรวจให้คะแนน การให้คะแนน และการแปลและสรุปผลการประเมิน ดังนี้

เกณฑ์การตรวจให้คะแนน เกณฑ์การตรวจให้คะแนนพิจารณาให้คะแนนตามลักษณะของแบบทดสอบทักษะการอ่าน คือการอ่านออกเสียง ครูผู้ดำเนินการสอบต้องพิจารณาการอ่านของนักเรียน ขณะที่อ่านพร้อมกับนักเรียน โดยทำเครื่องหมายหรือร่องรอยที่คำหรือพยางค์ ซึ่งมีตัว เลขแสดงถึงประเภทของกลุ่มคำกำกับอยู่ ในคำที่นักเรียนอ่านไม่ได้หรืออ่านไม่ถูกต้อง

การให้คะแนน กำหนดตารางแบบบันทึกคะแนนการอ่านออกเสียงรายบุคคล ซึ่งเตรียมไว้ให้ ในส่วนท้ายบทอ่านฉบับของผู้ดำเนินการสอบ และบันทึกลงในตารางบันทึกคะแนน ตามประเภทของกลุ่มคำที่อ่านได้

การแปลและสรุปผลการประเมิน หลังจากได้ผลการประเมินจากการสอบอ่านก็นำมาเทียบกับเกณฑ์และแปลความหมายของคะแนนได้ (เครื่องมืออ่านเขียน ครั้งที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ระดับประถมศึกษา, 2558) ดังนี้

การอ่านออกเสียง	การแปลผลระดับทักษะการอ่านออกเสียง
36 – 45 คะแนน	ระดับดี
27 – 35 คะแนน	ระดับพอใช้
18 – 26 คะแนน	ระดับปรับปรุง
0 – 17 คะแนน	ระดับอ่านไม่ได้

4.3 แบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย

แบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทยเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการสร้างแบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ มีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือดังนี้

4.3.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ การสร้างแบบวัดเจตคติของลิเคิร์ต (Likert) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

4.3.2 ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนวิชาภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา การวัดเจตคติ

4.3.2 สร้างแบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทยหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) มีลักษณะเป็นมาตรวัดเจตคติ (Attitude Scale) แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ สร้างข้อความให้สอดคล้องกับเจตคติต่อวิชาภาษาไทยในด้านความคิด ความรู้สึก เกี่ยวกับคุณค่า ประโยชน์ และแนวโน้มพฤติกรรมที่มีต่อวิชาภาษาไทย โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ดังนี้

ข้อความเชิงบวก พิจารณาให้คะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน
เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน

ข้อความเชิงลบ พิจารณาให้คะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน
เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน

4.3.3 นำแบบวัดเจตคติที่สร้างขึ้น ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

4.3.4 นำแบบวัดเจตคติที่แก้ไขแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อความกับคุณลักษณะที่ต้องการวัด แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปถือว่าใช้ได้ ซึ่งค่าที่ได้อยู่ในระหว่าง 0.60 – 1.00 มีข้อผ่านเกณฑ์ 20 ข้อ โดยมีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง 5 ท่าน ประกอบด้วย

4.3.4.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 2 ท่าน เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน และครูภาษาไทยตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ

4.3.4.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร จำนวน 1 ท่าน เป็นอาจารย์ระดับมหาวิทยาลัยและเชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

4.3.4.3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน เป็นอาจารย์ระดับมหาวิทยาลัย และมีความเชี่ยวชาญด้านวัดและประเมินผลโดยเฉพาะ

4.3.4.4 ผู้มีความเชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา 1 ท่าน เป็นอาจารย์ระดับมหาวิทยาลัยและเชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาโดยเฉพาะ

4.3.5 นำแบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนโรงเรียนราษฎร์อุทิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลาเขต 2 ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมายจริง จำนวน 16 คน

4.3.6 นำผลจากการตรวจให้คะแนนของแบบวัดเจตคติมาหาค่าอำนาจจำแนก โดยใช้วิธีการทดสอบค่าที (t-test independent) โดยใช้เทคนิค 50% ในการแบ่งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ (Edward, 1957 : 152-153 อ้างถึงในประสาทรพ ชนงศ์ศักดิ์, 2542 : 65) และคัดเลือกเอาข้อคำถามที่มีค่าที่ระดับนัยสำคัญ .05 ไว้ได้ จำนวน 17 ข้อ

4.3.7 วิเคราะห์คุณภาพของแบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย โดยการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของคอนบราค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .86

4.3.8 นำแบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย มาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ เพื่อใช้เก็บข้อมูลจากนักเรียนกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเริ่มดำเนินการวิจัย ตั้งแต่วันที่ 22 มิถุนายน 2558 ถึง 31 กรกฎาคม 2558 สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้แบ่งการดำเนินการออกเป็น 3 ระยะดังต่อไปนี้

1. ระยะเตรียมการทดลอง

1.1 ผู้วิจัยทำหนังสือบันทึกข้อความถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือในการทำวิจัยและได้รับการอนุญาตในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

1.2 เตรียมความพร้อมนักเรียนกลุ่มเป้าหมายให้ทราบถึงจุดประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) โดยครูผู้สอนชี้แจงรายละเอียดในการจัดการเรียนรู้ตั้งแต่ต้นจนเสร็จสิ้น รวมทั้งวิธีการเรียนรู้และการวัดและประเมินผล

2. ระยะดำเนินการทดลอง

การวิจัยในครั้งนี้ใช้เวลาในการทดลองทั้งหมด 30 ชั่วโมง รวมระยะเวลา ที่จัดกิจกรรมทั้งหมด 6 สัปดาห์ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกวัน วันละหนึ่งชั่วโมง ในคาบส่งเสริมการอ่านภาษาไทย เวลา 08.00 น – 09.00 โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการทดลองดังนี้

2.1 ทดสอบความสามารถการอ่านออกภาษาไทยของนักเรียนก่อนเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านออกเขียนได้จากเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 2

2.2 ทดสอบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทยก่อนเรียนจำนวน 17 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.3 สอนตามแผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) ที่มี 5 ขั้นตอนการสอน กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2.4 ทดสอบความสามารถการอ่านออกภาษาไทยของนักเรียนหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านออกเขียนได้จากเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 2

2.5 ทดสอบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทยหลังเรียนจำนวน 17 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.6 บันทึกหลังการสอนทุกครั้งที่มีการจัดการเรียนรู้

3. ระยะหลังการทดลอง

3.1 ทดสอบความคงทนของทักษะการอ่านภาษาไทยกับกลุ่มเป้าหมาย หลังจากเว้นช่วงไป 2 สัปดาห์หลังจากการทดลองเสร็จสิ้น

3.2 หลังจากผู้วิจัยทำการทดสอบวัดความคงทนของทักษะการอ่านภาษาไทยกับกลุ่มเป้าหมายเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์และรายงานผล

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

6.1 สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ ประกอบด้วย

6.1.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ CLEA

6.1.2 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบวัดเจตคติ โดยใช้วิธีการทดสอบค่าที (t- test independent)

6.1.3 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดเจตคติโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach)

6.2 สถิติเบื้องต้น ประกอบด้วย

6.2.1 การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) คะแนนแบบวัดทักษะการอ่านออกภาษาไทยที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ CLEA

6.2.2 การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คะแนนแบบวัดทักษะการอ่านออกภาษาไทยที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ CLEA

6.3 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

6.3.1 เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก คือ $n < 30$ การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านออกภาษาไทยด้วยรูปแบบการสอน CLEA จึงใช้สถิติ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2546) ดังนี้

- Wilcoxon Signed – Rank Test

6.3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาภาษาไทย โดยใช้สถิติ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2546) ดังนี้

- Wilcoxon Signed – Rank Test

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องผลของการใช้รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) ที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่อ่านภาษาไทยไม่ได้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาระดับทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความคงทนทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาระดับทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)

สำหรับการศึกษาตอนที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 5 ดังนี้

ตารางที่ 5 แสดงระดับทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) (คะแนนเต็ม 45 คะแนน)

คนที่	ทักษะการอ่านออก ภาษาไทยก่อนเรียน		ทักษะการอ่านออกภาษา ไทยหลังเรียนครั้งที่ 1		ทักษะการอ่านออก ภาษาไทยหลังเรียนครั้งที่ 2	
	คะแนน	ระดับ	คะแนน	ระดับ	คะแนน	ระดับ
1	15	อ่านไม่ออก	30	พอใช้	35	พอใช้
2	2	อ่านไม่ออก	27	พอใช้	32	พอใช้
3	14	อ่านไม่ออก	27	พอใช้	30	พอใช้
4	14	อ่านไม่ออก	30	พอใช้	45	ดี
5	4	อ่านไม่ออก	29	พอใช้	31	พอใช้
6	7	อ่านไม่ออก	30	พอใช้	30	พอใช้
7	7	อ่านไม่ออก	34	พอใช้	34	พอใช้
8	9	อ่านไม่ออก	31	พอใช้	31	พอใช้
9	16	อ่านไม่ออก	45	ดี	45	ดี
10	6	อ่านไม่ออก	26	ปรับปรุง	44	ดี
11	5	อ่านไม่ออก	45	ดี	45	ดี
12	5	อ่านไม่ออก	45	ดี	45	ดี
13	13	อ่านไม่ออก	34	พอใช้	44	ดี
14	13	อ่านไม่ออก	33	พอใช้	33	พอใช้
15	10	อ่านไม่ออก	30	พอใช้	42	ดี
16	6	อ่านไม่ออก	45	ดี	45	ดี
คะแนนเฉลี่ย	9.13	อ่านไม่ออก	33.81	พอใช้	38.19	ดี

จากตารางที่ 5 พบว่าระดับทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียน หลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) จะได้ระดับทักษะการอ่านภาษาไทยอยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ก่อนเรียนนักเรียนมีทักษะการอ่านภาษาไทยในภาพรวมคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 9.13 จากคะแนนเต็ม 45 คะแนน มีระดับทักษะการอ่านภาษาไทยอยู่ในระดับอ่านไม่ออก เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคลพบว่า นักเรียนมีคะแนนอยู่ระหว่าง 2 – 16 คะแนน และมีระดับทักษะการอ่านภาษาไทยอยู่ในระดับอ่านไม่ออกทุกคน

หลังเรียนครั้งที่ 1 นักเรียนมีคะแนนทักษะการอ่านภาษาไทยในภาพรวมคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 33.81 จากคะแนนเต็ม 45 คะแนน มีระดับทักษะการอ่านภาษาไทยอยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาคะแนนเป็นรายบุคคลจะมีนักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุดคือ 45 คะแนน มีระดับทักษะการอ่านภาษาไทยอยู่ในระดับดี และนักเรียนมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 26 คะแนน มีระดับทักษะการอ่านภาษาไทย อยู่ในระดับปรับปรุง

หลังเรียนครั้งที่ 2 เพื่อศึกษาความคงทน นักเรียนมีคะแนนทักษะการอ่านภาษาไทยในภาพรวมคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 38.19 จากคะแนนเต็ม 45 คะแนน มีระดับทักษะการอ่านภาษาไทยอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาคะแนนเป็นรายบุคคลจะมีนักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุดคือ 45 คะแนน มีระดับทักษะการอ่านภาษาไทยอยู่ในระดับดี และนักเรียนมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 30 คะแนน มีระดับทักษะการอ่านภาษาไทยอยู่ในระดับพอใช้

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)

สำหรับการศึกษาในตอนที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 6 ดังนี้

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาไทยก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) โดยใช้สถิติ Wilcoxon Signed – Rank Test

ทดสอบ	N	$\bar{X}$	S.D.	Z	p-value
ก่อนเรียน	16	9.13	4.470	3.520	0.000**
หลังเรียน	16	33.81	7.045		

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาไทยก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) พบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) หลังเรียนจะมีทักษะการอ่านภาษาไทยสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความคงทนทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)

สำหรับการศึกษาในตอนที่ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคงทนทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) โดยการเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนครั้งที่ 1 กับหลังเรียนครั้งที่ 2 ซึ่งมีระยะเวลาห่างกัน 2 สัปดาห์ โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 7 ดังนี้

ตารางที่ 7 ผลการศึกษาความคงทนทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) หลังเรียนครั้งที่ 1 และหลังเรียนครั้งที่ 2 โดยใช้สถิติ Wilcoxon Signed – Rank Test

ทดสอบ	N	$\bar{X}$	S.D.	Z	p-value
การทดสอบหลังเรียนครั้งที่ 1	16	33.81	7.045	2.524	0.006**
การทดสอบหลังเรียนครั้งที่ 2	16	38.19	6.555		

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 7 ผลการศึกษาความคงทนของทักษะการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) พบว่า มีความคงทนและมีทักษะการอ่านภาษาไทยสูงขึ้น เนื่องจากความคงทนของทักษะการอ่านภาษาไทยทดสอบหลังเรียนครั้งที่ 2 สูงกว่าทดสอบหลังเรียนครั้งที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)

สำหรับการศึกษาในตอนที่ 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 8-9 ดังนี้

ตารางที่ 8 ระดับเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)

ข้อที่	ประเด็นคำถาม	ก่อนเรียน			หลังเรียน		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับเจตคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับเจตคติ
1	ข้าพเจ้าชอบเรียนวิชาภาษาไทย	3.50	0.73	ปานกลาง	4.69	0.48	มากที่สุด
2	ข้าพเจ้าเรียนวิชาภาษาไทยอย่างมีความสุข	3.56	0.73	มาก	4.69	0.48	มากที่สุด
3	ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดเมื่อเรียนวิชาภาษาไทย	3.44	0.51	ปานกลาง	4.75	0.68	มากที่สุด
4	วิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่ฝึกฝนได้ง่าย	3.50	0.73	ปานกลาง	4.63	0.72	มากที่สุด
5	วิชาภาษาไทยทำให้ข้าพเจ้ากล้าแสดงออก	3.31	0.60	ปานกลาง	4.19	0.75	มาก
6	วิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่พัฒนาไปสู่สังคมโลกได้	3.44	0.51	ปานกลาง	4.56	0.73	มากที่สุด
7	วิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่เรียนยากมาก	3.44	0.51	ปานกลาง	4.50	0.52	มาก
8	ข้าพเจ้าอยากเรียนวิชาภาษาไทยทุกวัน	3.69	0.48	มาก	4.56	0.51	มากที่สุด
9	วิชาภาษาไทยทำให้พูดภาษาไทยได้ดีขึ้น	3.69	0.48	มาก	4.56	0.51	มากที่สุด
10	วิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่ไม่น่าสนใจ	3.56	0.51	มาก	4.63	0.72	มากที่สุด
11	ข้าพเจ้าสนุกและตื่นเต้นที่ได้ร่วมกิจกรรมในช่วงเรียนวิชาภาษาไทย	3.44	0.63	ปานกลาง	4.56	0.51	มากที่สุด
12	การเรียนวิชาภาษาไทยทำให้มีการพัฒนาด้านการคิดวิเคราะห์มากขึ้น	3.13	0.34	ปานกลาง	4.06	0.85	มาก
13	วิชาภาษาไทยทำให้ข้าพเจ้าเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.25	0.45	ปานกลาง	3.81	0.83	มาก
14	การเรียนวิชาภาษาไทยเป็นสิ่งที่น่าเบื่อ	3.69	0.87	มาก	4.75	0.58	มากที่สุด

ข้อที่	ประเด็นคำถาม	ก่อนเรียน			หลังเรียน		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับเจตคติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับเจตคติ
15	การเรียนรู้วิชาภาษาไทยทำให้เข้าใจเนื้อหาวิชาอื่นๆมากขึ้น	3.75	1.00	มาก	4.19	0.75	มาก
16	วิชาภาษาไทยมีส่วนช่วยในการประกอบอาชีพของข้าพเจ้าในอนาคตได้	3.56	0.81	มาก	4.25	0.68	มาก
17	วิชาภาษาไทยทำให้สามารถ ศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเองได้	3.50	0.73	มาก	4.56	0.51	มากที่สุด
ภาพรวม		3.56	0.68	มาก	4.46	0.66	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) มีระดับเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ดังนี้

ก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อวิชาภาษาไทยโดยภาพรวมเท่ากับ 3.56 มีระดับเจตคติ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ 3.75 จากประเด็นคำถามข้อที่ 15 การเรียนรู้ภาษาไทยทำให้เข้าใจเนื้อหาวิชาอื่นๆ มีระดับเจตคติอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยรองลงมา มี 2 ข้อ คือข้อที่ 8 ข้าพเจ้าอยากเรียนวิชาภาษาไทยทุกวัน กับข้อที่ 14 การเรียนรู้วิชาภาษาไทยเป็นสิ่งที่น่าเบื่อ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 มีระดับเจตคติอยู่ในระดับมาก สำหรับข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือข้อที่ 12 การเรียนรู้ภาษาไทยทำให้มีการพัฒนาด้านการคิดวิเคราะห์มากขึ้น มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 มีระดับเจตคติต่อวิชาภาษาไทยอยู่ในระดับปานกลาง

หลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมเท่ากับ 4.46 มีระดับเจตคติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาประเด็นคำถามเป็นรายข้อจะพบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ 4.88 ข้อคำถามที่ 9 วิชาภาษาไทยทำให้พูดภาษาไทยดีขึ้น มีระดับเจตคติอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยรองลงมา มี 2 ข้อ คือข้อที่ 3 ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดเมื่อเรียนวิชาภาษาไทย กับข้อที่ 14 การเรียนรู้วิชาภาษาไทยเป็นสิ่งที่น่าเบื่อ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 มีระดับเจตคติอยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือข้อที่ 13 วิชาภาษาไทยทำให้ข้าพเจ้าเกิดความคิดสร้างสรรค์ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 มีระดับเจตคติต่อวิชาภาษาไทยอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 9 ผลการศึกษาเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียน ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) โดยใช้สถิติ Wilcoxon Signed – Rank Test

ทดสอบ	N	$\bar{X}$	S.D.	Z	p-value
ก่อนเรียน	16	3.56	0.68	3.520	.000**
หลังเรียน	16	4.46	0.66		

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) พบว่าหลังเรียนนักเรียนจะมีระดับเจตคติสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Prince of Songkla University
Pattani Campus

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยผลของการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) ที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental design) แบบกลุ่มเดียววัดหลายครั้งแบบอนุกรมเวลา (One group time series design) เป็นแบบแผนที่มีการทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้หลายครั้ง ซึ่งในการออกแบบงานวิจัยครั้งนี้ มีกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม ที่มีการทดสอบก่อนเรียน 1 ครั้ง และหลังเรียนอีก 2 ครั้ง ทั้งนี้การทดสอบหลังเรียนครั้งที่ 1 (O₂) กับการทดสอบหลังเรียนครั้งที่ 2 (O₃) มีระยะเวลาห่างกัน 2 สัปดาห์ เพื่อดูแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง และความคงทนของผลที่เกิดขึ้น มีวัตถุประสงค์การวิจัย 4 ข้อ ดังนี้

- 1). เพื่อศึกษาระดับทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)
- 2). เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)
- 3). เพื่อศึกษาความคงทนของทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)
- 4). เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)

สำหรับกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่อ่านภาษาไทยไม่ได้ โรงเรียนบ้านต้นหยง ตำบลบาโระ อำเภอยะหา จังหวัดยะลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2558 จำนวน 16 คน

ผู้วิจัยขอสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) ที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) มีระดับทักษะการอ่านภาษาไทยอยู่ในระดับพอใช้
2. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) มีทักษะการอ่านภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) จะมีความคงทนของทักษะการอ่านภาษาไทย ซึ่งพิจารณาจากคะแนนหลังเรียนครั้งที่ 2 ที่สูงกว่าคะแนนหลังเรียนครั้งที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) มีเจตคติต่อวิชาภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) ที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่อ่านภาษาไทยไม่ได้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามลำดับวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) หลังเรียนนักเรียนมีระดับทักษะการอ่านภาษาไทยอยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งสรุปรายละเอียดได้ดังนี้ ก่อนเรียนนักเรียนมีระดับทักษะการอ่านภาษาไทยในภาพรวมอยู่ในระดับอ่านไม่ออกทุกคน ส่วนหลังเรียนนั้นนักเรียนมีระดับทักษะการอ่านภาษาไทยในภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้ ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) เป็นรูปแบบการสอนที่ประยุกต์ขึ้น เพื่อเน้นการฝึกทักษะการอ่าน โดยเฉพาะ ใช้นิทานที่นักเรียนคุ้นเคยและเคยฟังมาบ้างแล้วเป็นสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นเนื้อหาในการฝึกทักษะทางภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ เพื่อความง่ายและรวดเร็วในการจำ คำศัพท์พื้นฐานในนิทาน จึงส่งผลให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะการอ่าน และมีทักษะการอ่านที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยในครั้งนี้ อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่ารูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) เป็นรูปแบบการสอนที่ประยุกต์ขึ้นตอนสอนเพื่อ

แก้ปัญหาการอ่านโดยเฉพาะ แต่ก็ยังเป็นขั้นตอนสอนที่บูรณาการทักษะทางภาษาเข้าด้วยกันทั้ง 5 ทักษะ คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เพื่อเป็นการส่งเสริมและต่อยอดการเรียนรู้ของการใช้ภาษาในลำดับสูงต่อไป

อีกทั้งรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) เป็นรูปแบบการสอนที่เริ่มจากการสร้างความเข้าใจความหมาย หรือความคิดรวบยอดของภาษาก่อนจะเข้าใจเสียงและสัญลักษณ์ของภาษานั้นๆ ซึ่งสอดคล้องกับ เสาวลักษณ์ รัตนวิซซ์ (2550) ที่ได้กล่าวไว้ว่าการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา มีแนวคิดและหลักการที่มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นธรรมชาติ ซึ่งจะเป็นกลไกที่จะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการใช้ภาษาในบริบท ของสถานการณ์และวัฒนธรรมที่หลากหลายได้ โดยสามารถสื่อความได้ทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน และภาษากายตามจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกัน ทำนองเดียวกันเพื่อให้นักเรียนเกิดการเชื่อมโยงความรู้ที่ตนเองมีกับความรู้ใหม่ที่กำลังจะเรียน สอดคล้องกับแนวคิดในทางจิตวิทยาการศึกษาของลิซิด กาญจนารณ (2548) ที่ได้กล่าวไว้ว่า สิ่งแรกที่ต้องพิจารณาเป็นอันดับต้นก่อนเรียน คือ ประสบการณ์เดิมและความรู้พื้นฐาน ครูผู้สอนจำเป็นต้องพิจารณาถึงประสบการณ์เดิมและความรู้พื้นฐานก่อนการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากหากผู้เรียนไร้ซึ่งประสบการณ์เดิมและความรู้พื้นฐานแล้วการเรียนการสอนในบทเรียนใหม่นั้นจะไม่ประสบความสำเร็จ Goodman K. (1956) ให้ความเห็นที่สอดคล้องกันโดยเน้นแนวทฤษฎีการสอนแบบองค์รวม (Whole Language Approach) ซึ่งเน้นการพัฒนาทักษะทางภาษาของผู้เรียนอย่างเป็นธรรมชาติ โดยที่ผู้เรียนจะต้องใช้องค์ประกอบทางภาษาครบทุกส่วนของหน่วยภาษา ในการสื่อความหมายจึงจะเป็นไปได้โดยง่าย การสอนภาษาโดยรวมตามธรรมชาติ ต้องคำนึงถึงเสียง ตัวอักษร วลี ประโยคและข้อความเช่นเดียวกันกับโมเลกุล อะตอม และส่วนย่อยของอะตอมที่ประกอบเข้าเป็น สิ่งต่าง ๆ ได้ Krashen and Terrell (1983) นักทฤษฎีการสอนภาษาแบบธรรมชาติ ได้กล่าวไว้ว่า การเน้นความหมายเป็นสิ่งสำคัญสิ่งแรกในการสอนภาษา เนื่องจากภาษาเป็นพาหะแห่งการสื่อความหมาย ดังนั้นการรับรู้ภาษาจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อคนเราเข้าใจความหมายต่าง ๆ ในภาษาเป้าหมาย (Target Language) แล้วคำศัพท์ จะบ่งบอกความหมายของข้อมูลต่าง ๆ เป็นประการสำคัญ ไวยากรณ์ จะมีบทบาทในฐานะเป็นองค์ประกอบที่จะช่วยให้ข้อมูลเป็นที่เข้าใจได้ดีขึ้นเท่านั้น แต่ไม่ใช่สิ่งที่สำคัญที่สุด การเรียนรู้ภาษาต้องกระทำเป็นขั้นตอน โดยเฉพาะการเข้าใจโครงสร้างไวยากรณ์ แนวทฤษฎีการสอนแบบธรรมชาติจะเน้นการให้ปัจจัยป้องกันการเตรียมสภาพทางอารมณ์ ในการเรียนรู้และการให้การใส่ใจในการเรียนรู้แก่ผู้เรียนในระยะหนึ่ง ก่อนที่จะให้ผู้เรียนพยายามใช้ภาษาด้วยตนเอง

2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) มีทักษะการอ่าน

ภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ก่อนเรียนนักเรียนมีทักษะการอ่านภาษาไทยในภาพรวมคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 9.13 จากคะแนนเต็ม 45 คะแนน มีระดับทักษะการอ่านภาษาไทยอยู่ในระดับอ่านไม่ออก เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคลพบว่านักเรียนมีคะแนนอยู่ระหว่าง 2 – 16 คะแนน มีระดับทักษะการอ่านภาษาไทยอยู่ในระดับอ่านไม่ออกทุกคน หลังเรียนครั้งที่ 1 นักเรียนมีคะแนนทักษะการอ่านภาษาไทยในภาพรวมเฉลี่ยเท่ากับ 33.81 จากคะแนนเต็ม 45 คะแนน มีระดับทักษะการอ่านภาษาไทยอยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาคะแนนเป็นรายบุคคลจะมีนักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุดคือ 45 คะแนน มีระดับทักษะการอ่านภาษาไทยอยู่ในระดับดี และนักเรียนมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 26 คะแนน มีระดับทักษะการอ่านภาษาไทยอยู่ในระดับปรับปรุง หลังเรียนครั้งที่ 2 นักเรียนมีคะแนนทักษะการอ่านภาษาไทยในภาพรวมเฉลี่ยเท่ากับ 38.19 จากคะแนนเต็ม 45 คะแนน มีระดับทักษะการอ่านภาษาไทยระดับดี เมื่อพิจารณาคะแนนนักเรียนเป็นรายบุคคลจะมีนักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุดคือ 45 คะแนน มีระดับทักษะการอ่านภาษาไทยอยู่ในระดับดี และนักเรียนมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 30 คะแนน มีระดับทักษะการอ่านภาษาไทย ระดับพอใช้ ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) เป็นรูปแบบการสอนที่เกิดจากการสังเคราะห์ขึ้น เพื่อแก้ปัญหาทักษะการอ่านของนักเรียนโดยเฉพาะ มีขั้นตอนสอนที่เน้นทักษะการอ่าน ซึ่งอยู่ในขั้นตอนสอนที่ 3 ที่ได้สร้างประสบการณ์ในการฝึกทักษะการอ่านออกเสียงภาษาไทย มีการสร้างสื่อบัตรคำดอกไม้จากพยางค์คำ จากคำในนิทานจำนวน 122 บัตรคำ เพื่อฝึกเรื่องการแจกลูกสะกดคำ โดยยึดหลักการแจกลูกสะกดคำแบบวิชาการ (มานะ มานี) มีการฝึกผันเสียงวรรณยุกต์ที่มีการแยกพยัญชนะตามไตรยางค์อักษรสามหมู่ เพื่อการฝึกประสบการณ์ในการอ่านที่ถูกต้องตามหลักการผันเสียงวรรณยุกต์ รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) เป็นรูปแบบการสอนที่เน้นการปฏิบัติจริง เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร (The Communicative Teaching Approach) โดยมีนักภาษาศาสตร์หลายท่านได้กล่าวไว้ เช่น Savignon (1983) และ Hilgard and Bower (1966) มีความเห็นสอดคล้องกันว่า การเรียนภาษาควรเน้นปฏิบัติมากกว่าการสอนโครงสร้างหรือการให้กฎเกณฑ์ทางภาษาประสบการณ์ในการใช้ภาษาเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนการสอน ผู้เรียนควรใช้ประสบการณ์กับเรื่องราวต่างๆ โดยตรงมากกว่าการฝึกทักษะกระสวนประโยค การปฏิบัติในการสื่อสารจะเป็นจุดสำคัญในการสื่อความหมายสำหรับการสอนภาษาแบบสื่อสาร Littlewood (1981) ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะสำคัญของการสอนภาษาแบบสื่อสาร คือ การให้ความใส่ใจกับหน้าที่ของภาษาอย่างเป็นระบบ เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2550) ได้กล่าวไว้ว่า การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้ ซึ่งมุ่งเน้นความสำคัญของตัวผู้เรียน มีการจัดลำดับการเรียนรู้เป็นขั้นตอนตามกระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียน ซึ่งเชื่อมโยงระหว่างความรู้ทางภาษา ทักษะทางภาษา และความสามารถในการสื่อสารเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ด้านภาษาไปใช้ในการสื่อสาร ความสามารถในการสื่อสาร ได้แก่ 1) ความสามารถ

ทางด้านภาษาได้แก่ ความสามารถ ในเนื้อหาภาษา เช่นเสียง คำศัพท์ ไวยากรณ์ โครงสร้างประโยค 2) ความสามารถในการใช้ภาษา ได้แก่ ทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน 3) ความสามารถในการใช้ภาษาตามระเบียบของสังคม โดยใช้ภาษาให้เหมาะสมกับระดับบุคคลและกฎเกณฑ์ทางสังคมตามบทบาทและสถานภาพในสถานการณ์สื่อสาร 4) ความสามารถในการเรียบเรียงถ้อยคำ เรียบเรียงความคิดเชื่อมโยง ประโยคเป็นข้อความหลัก สอดคล้องกับงานวิจัยของ มยุรา อมรวีโลกุล (2551) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาสำหรับนักเรียนชั้นประถม ศึกษาปีที่ 5 ที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองโรงเรียนบ้าน ปางมะเยา อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า แผนการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นสามารถพัฒนาการอ่านและการเขียนของนักเรียน และความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียน สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ร้อยละ 65 โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 78. และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชรินทร์ ศรีสุวรรณ (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลการใช้วิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาควบคู่กับสื่อภาพการ์ตูนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านศาลาใหม่ อำเภอดงขี้เหล็ก จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาควบคู่กับภาพการ์ตูนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง และความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาควบคู่กับภาพการ์ตูนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

3. เพื่อศึกษาความคงทนทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) โดยการเปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาไทย ระหว่างการทดสอบหลังเรียนครั้งที่ 1 กับการทดสอบหลังเรียนครั้งที่ 2 ความคงทนของทักษะการอ่านภาษาไทยทดสอบหลังเรียนครั้งที่ 2 สูงกว่าทดสอบหลังเรียนครั้งที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนมีความคงทนของทักษะการอ่านภาษาไทย และเป็นความคงทนที่เพิ่มขึ้นด้วย จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากภายหลังเสร็จสิ้นการเรียน นักเรียนกลับไปฝึกฝนทักษะการอ่านด้วยตัวเองต่อ จนเกิดความชำนาญในการอ่านคำในภาษาไทย จึงส่งผลต่อความคงทนของทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนเพิ่มสูงขึ้นกว่าผลการทดสอบหลังเรียนครั้งที่ 1 ซึ่งสอดคล้องกับ Travers (1967) กล่าวว่าปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความคงทนในการเรียน คือ การเรียนเกิน (Overlearning) เป็นการฝึกฝนหรือปฏิบัติซ้ำๆ ภายหลังจากการเรียนครั้งแรกจนเกิดความเข้าใจและเชี่ยวชาญ โดยการเรียนเป็นการฝึกทักษะด้านต่าง ๆ เช่น การอ่าน การเขียน เป็นต้น ศิริโสภาคย์ บูรพาเดช (2528) ก็ได้กล่าวไว้เช่นกันว่า การเรียนเกิน (Overlearning) เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อความคงทนในการเรียนรู้ตัวอย่างเช่น เมื่อเราท่องศัพท์ 10 เทียว และ

สามารถทำได้แล้ว การเรียนเกินอีกร้อยละ 50 ย่อมหมายความว่าเราต้องจำอีก 15 เทียว เป็นต้น ซึ่งทำให้ความจำถาวร

อีกทั้งรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) เป็นรูปแบบการสอนที่ประยุกต์ขึ้นเพื่อการแก้ปัญหาทักษะการอ่านภาษาไทยโดยเฉพาะ ที่มีลำดับขั้นตอนการสอนที่จัดกิจกรรมด้วยวิธีการและเทคนิคการสอนต่างๆ ที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม มีขั้นตอนการสอนที่ใช้สื่อที่น่าสนใจ และประทับใจตามหลักทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร คือ สื่อการเรียนที่จัดเป็นบทเรียน (text-based) สื่อการเรียนการสอนที่เป็นกิจกรรม (activity-based) และ อุปกรณ์ของจริง (realia) ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากการฝึกปฏิบัติทางภาษาด้วยตัวเอง จึงเกิดเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ความคงทนของทักษะการอ่านภาษาไทยในกาวิจัยครั้งนี้เกิดความคงทน ซึ่งสอดคล้องกับวรรณิ ลิ้มอักษร (2546) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคงทนในการเรียนรู้ ดังนี้ คือ ความสนใจและแรงจูงใจ เมื่อบุคคลที่มีความสนใจในเรื่องใดมากเป็นพิเศษก็จะส่งผลให้เกิดความจำได้ดี ความประทับใจ บุคคลจะจำในสิ่งที่ประทับใจทั้งที่ดีและไม่ดี เป็นเสมือนการเพิ่มความสามารถในการบันทึกความจำมากขึ้น

4. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) มีเจตคติต่อวิชาภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ทั้งนี้เนื่องจากว่ารูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) เป็นรูปแบบการสอนที่มีการจัดขั้นตอนการสอนอย่างเป็นระบบตามหลักการของการรับรู้และเรียนรู้ภาษาโดยธรรมชาติ ผู้เรียนจะมีความสามารถในการสื่อสารทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน และภาษากายได้เป็นอย่างดี เนื่องจากในแต่ละขั้นตอนการสอนจะมีกลวิธีการสอนที่หลากหลาย ช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างรวดเร็ว ความสามารถในการสื่อสารเช่น การอ่าน การเขียน จะช่วยให้ผู้เรียนมีเครื่องมือที่สำคัญในการเรียนรู้ และสามารถหาความรู้ต่างๆด้วยตนเอง นอกจากนี้กิจกรรมต่างๆในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้ร่วมกันกับเพื่อนๆ อย่างสนุกสนานจากกิจกรรมการเรียนการสอนทุกขั้นตอนการสอน เน้นกระบวนการกลุ่มเป็นสำคัญ เช่น ขั้นตอนแตงนิทาน ทำหนังสือเล่มใหญ่ เล่นบทบาทสมมติ เป็นต้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสนใจในการอ่าน รักการอ่าน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะทางภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ ซึ่งจะเป็นจุดสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนมีเจตคติต่อวิชาภาษาไทยนั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับ Kagan (1968) ที่ได้กล่าวไว้ว่า เจตคติหมายถึงความโน้มเอียง ที่ฝังแน่นในความคิดและความ รู้สึกในทางบวกหรือทางลบที่มีต่อสิ่งที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะความรู้ความเข้าใจกับอารมณ์ ไพศาล หวังพานิช (2526) ได้กล่าวไว้ว่า เจตคติหมายถึงความรู้สึกภายในของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด อันเป็นผลมาจากประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้น และความรู้สึกดังกล่าว

จะเป็นตัวกำหนดให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรม หรือแนวโน้มของการตอบสนองต่อสิ่งนั้นในทิศทางใด ทิศทางหนึ่ง อาจเป็นทางสนับสนุน หรือโต้แย้งคัดค้านก็ได้ เจตคติสามารถแยกออกได้ดังนี้ 1) เจตคติ เป็นพฤติกรรมหรือความรู้สึกทางด้านจิตใจที่มีต่อสิ่งเร้าใดสิ่งเร้าหนึ่งในทางสังคม 2) เจตคติเป็นความรู้สึกที่เกิดจากการเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งเร้า หรือเกี่ยวกับประสบการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งหมายถึงว่า บุคคลใดจะมีเจตคติอย่างไร ต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดบุคคลนั้นจะต้องเคยพบเห็นรู้อยู่ละเอียดเกี่ยวกับสิ่งนั้น มาก่อน 3) การแสดงออกของเจตคติ หรือการตอบสนองสิ่งเร้าใดๆ จะเป็นไปในรูปของการสนับสนุน คล้อยตาม ซึ่งเรียกว่าเป็นไปในทางบวก หรือในรูปการโต้แย้งคัดค้าน ซึ่งเรียกว่าเป็นไปในเชิงลบหรือ อาจรู้สึกเฉย ๆ ต่อสิ่งเร้านั้น

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

3.1.1 ครูต้องศึกษาขั้นตอนการสอนของรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบ ประยุกต์ (CLEA) ให้เข้าใจ โดยเฉพาะขั้นตอนที่ 3 ซึ่งมีเนื้อหาเป็นหลักภาษา เรื่องการสะกดคำใน ภาษาไทย ครูต้องเตรียมสื่อและแบบฝึกให้นักเรียนได้ใช้ ได้ฝึกให้มากๆ

3.1.2 นิทานที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ควรเป็นนิทานที่นักเรียนคุ้นเคย ไม่ยาว เกินไป ง่ายต่อการจำคำ เพื่อไม่สร้างความเบื่อหน่ายและรู้สึกยุ่งยากแก่นักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยระดับเจตคติต่อวิชาภาษาไทย หลังจากการใช้รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบ ประยุกต์ (CLEA) ในภาพรวมมีเจตคติอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.46$)

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรศึกษาผลของการใช้รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) ที่มีต่อตัวแปรอื่นๆ เช่น ทักษะการเขียน ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ความคิดสร้างสรรค์ ความพึงพอใจต่อการเรียน

3.2.2 ควรนำรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) ไปเปรียบ เทียบกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบอื่นๆ เพื่อเป็นการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยให้มี ประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น

3.2.3 ควรนำรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) ไปใช้กับชั้น เรียนอื่น เพื่อแก้ปัญหานักเรียนอ่านภาษาไทยไม่ออก

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2528). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2538). *การเรียนการสอนภาษาไทยและแนวทางแก้ไข*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรรณิการ์ พวงเกษม. (2535). *ปัญหาและกลวิธีสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยพานิช.
- กองทัพ เคลือบพนิชกุล. (2542). *การใช้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: แสงศิลป์การพิมพ์.
- กองวิจัยทางการศึกษา. (2545). *การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- กาญจนา จันทะดวง. (2542). *พฤติกรรมการสอนวิชาภาษาอังกฤษ*. สกลนคร: ภาควิชาหลักสูตรและการสอนคณะมนุษยศาสตร์สถาบันราชภัฏสกลนคร.
- กำชัย ทองหล่อ. (2552). *หลักภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: บริษัทรวมสาส์น(1977)จำกัด.
- เจือจันทร์ ไหวพริบ. (2542). *การใช้ภาษาไทย*. ภูเก็ต: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏภูเก็ต.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). *การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน*. กรุงเทพฯ : ศิลปาบรรณาการ.
- ดนยา วงศ์ณะชัย. (2542). *การอ่านเพื่อชีวิต (Reading for Life)*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ถนอมวงศ์ ล้ายอดมรรคผล. (2528). *การอ่านให้เก่ง*. กรุงเทพฯ: กระดาษสา.
- ทัศนีย์ ศุภเมธี. (2542). *การสอนภาษาไทย*. ธนบุรี: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- ทิตนา แคมมณี. (2545). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี. (2550). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุทธิวงศ์ พงษ์ไพบูลย์. (2540). *หลักภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ธีระยุทธ รัชชะ. (2556). *“รูปแบบพัฒนาการคิดเชิงสมานฉันท์สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์”* วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บันลือ พฤษะวัน. (2532). *มิติใหม่ในการสอนอ่าน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

- ประทีน มหาพันธ์. (2530). *การสอนอ่านเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- ผจงกาญจน์ ภูวิภาดาวรรณ. (2540). *เทคนิคการสอนอ่านภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา*. เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- พิสนุ ฟองศรี. (2550). *วิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: พรอพเพอร์ตี้พริ้นท์.
- ไพศาล หวังพาณิชย์. (2526). *การวัดผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2539). *การอ่านภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รวีวรรณ อังคนุรักษ์พันธ์. (2531). *การวัดผลทัศนคติเบื้องต้น*. ชนบุรี: ภาควิชาหลักสูตรและการสอนคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- ลัดดา กิติวิภาค. (2523). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วันที สาธุกานนท์. (2541). “ปัญหาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดระนอง” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วารินทร์ โอบสายเอื้อ. (2522). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว วิทยาลัยครูพระนคร.
- ศรีสุดา พริ้มพราย. (2546). *การใช้สารคดีทางโทรทัศน์เป็นสื่อพัฒนาการอ่านและการเขียน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนวมินทราชูทิศ กรุงเทพมหานคร*. ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศักดิ์ สุนทรเสณี. (2531). *เจตคติ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์รุ่งพัฒนา.
- สนม ครุฑเมือง. (2528). *การสอนทักษะการใช้ภาษาไทย การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- สายันท์ ฉาน้อย และคณะ. (2553). *การสอนภาษาไทยให้อ่านออกเขียนได้ โดยวิธีแจกลูกสะกดคำ*. นนทบุรี: ซี.ซี. นอลิตจิ่งคส์.
- สำลี รักสุทธี. (2553). *สอนอย่างไรให้เด็กอ่านออก เขียนได้*. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ. (2546). *21 วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.
- เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์. (2550). *การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา: กลยุทธ์สู่ความสำเร็จในการ*

พัฒนาการรู้หนังสือเพื่อปวงชน. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโรตารีแห่งประเทศไทย.

Cole, P.G. & Chan, L.k. (1987). *Teaching : Principle and Practice*. Sydney : Prentice – Hall of Australia.

Crawley, Sharon J. (1995). *Strategies for Guiding Content Reading*. New York : A Simon & Schuster, Inc.

Day,R.R., & J. Bamford. (1998). *Extensive Reading in the second Language Classroom*. New York : Combridge University Press.

Duke, Daniel linden. (1990). *Teaching An Introduction*. New York : MCGraw – Hill.

Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw-Hill Book.

Kagan, Jerome. (1968). *Psychology*. New York : Harcourt Brace Jovanovich, Inc.

Keeves, G. (1997). *Model of Teaching*. London : Prentice – Hail.

Kibler, Robert J. (1970). “Behavioral Objective and Instructional Process” in *Selected Reading for the Introduction to the Teaching Profession*. Edited by Milton Muse. P. 44- 53. Barkeley : McCutchan.

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

Prince of Songkla University
ภาคผนวก
Pattani Campus

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้

ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ภาคผนวก ง คุณภาพของแบบวัด

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

Prince of Songkla University
Pattani Campus

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง ผลของการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) ที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเครื่องมือประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ 2) แบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย โดยมีรายนามผู้เชี่ยวชาญดังต่อไปนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรพงศ์ แก่นอินทร์ อาจารย์ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี
2. ดร.มัทธิ แวดราแม อาจารย์ภาควิชาประเมินผลและวิจัย
ทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิวัฒน์ พรหมเพชร อาจารย์ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี
4. นายพิชัย คงศรี ผู้อำนวยการ
โรงเรียนบ้านตันหยง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ยะลา เขต 2
5. นางสาวรัชดา แซ่ไคว้ ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านเกล็ดแก้ว
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ยะลา เขต 2

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)

ที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่อ่านไม่ได้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

แผนการจัดการเรียนรู้ ชั้นที่ ๑

แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย การสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) (สำหรับวิทยาลัย)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

หน่วยการเรียนรู้เรื่อง “คนชี้เหนียวกับทองคำ” ชั้น ฟังนิทานหรรษา

สอนวันที่.....

เวลา ๕ ชั่วโมง

ผู้สอน นางสาวฮามินะ โชะสะตา

โรงเรียนบ้านต้นหยง

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด

๑. พูดแสดงความรู้ ความคิดเห็นและความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู
๒. ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู
๓. เล่ารายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดูทั้งที่เป็นความรู้และความบันเทิง
๔. บอกสาระสำคัญจากการฟังและการดู
๕. มีมารยาทในการฟัง การดูและการพูด

สาระสำคัญ

การฟังอย่างตั้งใจและเข้าใจความหมายของเรื่อง ช่วยสร้างประสบการณ์ทางภาษา

สาระการเรียนรู้

๑. การฟัง
๒. มารยาทในการฟัง

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

๑. ใฝ่เรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ
๒. มีวินัย
๓. อยู่อย่างพอเพียง
๔. มีจิตสาธารณะ
๕. ซื่อสัตย์ สุจริต

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

นักเรียนนั่งเป็นรูปครึ่งวงกลม และครูนั่งบนเก้าอี้ข้างหน้านักเรียน
ชั้นนำ

นักเรียนดูภาพจากสมุดนิทาน เรื่อง “คนซีเหี้ยวกับทองคำ” ครูร่วมสนทนาชั้นนำ เช่น

๑. นักเรียนดูที่ปกหนังสือนี้ซี... ภาพนี่คืออะไร... ดูปกหนังสือแล้วนักเรียนว่านิทานเล่มนี้น่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร.....

๒. นักเรียนดูภาพจากหนังสือนิทานเรื่อง “คนซีเหี้ยวกับทองคำ” ทีละหน้า แล้วนักเรียนเล่าเรื่องตามภาพที่นักเรียนเห็นและจินตนาการว่าเกิดอะไรขึ้นกับตัวละครในเรื่องตามความคิดของนักเรียน ซึ่งอาจไม่เหมือนกัน

ชั้นสอน

๑. นักเรียนฟังนิทานที่ครูเล่าทีละหน้าๆ และให้นักเรียนลองเดาภาพว่าเกิดอะไรขึ้นกับตัวละคร จากนั้นครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟังจนครบทุกหน้า หากมีคำศัพท์ยากในหน้าใด ครูก็อธิบายหรือแสดงท่าทางประกอบให้นักเรียนเข้าใจ

คนซีเหี้ยวกับทองคำ

ชายคนหนึ่งเป็นคนซีเหี้ยว เขามักจะเอาสมบัติไปฝังดินเอาไว้ที่รอบๆบ้านไม่ยอมนำมาใช้จ่ายให้เกิดประโยชน์ ต่อมาเขากลับว่าจะไม่ปลอดภัยถ้าฝังเงินทองไว้หลายแห่ง เขาจึงขายสมบัติทั้งหมดแล้วซื้อทองคำแท่ง นำมาฝังไว้ที่หลังบ้านของตน แล้วหมั่นไปดูอยู่ทุกวัน คนใช้ผู้หนึ่งบังเกิดความสงสัยขึ้นมา จึงแอบตามไปดูที่หลังบ้าน แล้วก็ขุดเอาทองแท่งไปเสีย วันรุ่งขึ้นชายซีเหี้ยวมาดู ที่ฝังทองอีกเช่นเคย แต่กลับพบหลุมที่ว่างเปล่า ก็เสียใจ ร้องไห้ร้องไห้ไปบอกเพื่อนบ้านคนหนึ่งเพื่อนบ้านจึงแนะนำ แบบประชดประชันว่า ท่านก็เอาก้อนอิฐใส่ในหลุมแล้วคิดว่าเป็นทองคำสิ เพราะถึงอย่างไรท่านก็ไม่เอาออกมาใช้อยู่แล้ว “ นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่าของมีค่าถ้าไม่นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ก็ย่อมเป็นของไร้ค่า ”

๒. นักเรียนช่วยกันปะติดปะต่อเรื่องราวที่ได้ฟังจากครู ด้วยการที่ครูเว้นช่วงให้นักเรียนต่อนิทาน เช่น มีชายคนหนึ่งเขาเป็นคนอย่างไร..... เขามักจะเอาสมบัติไปทำอย่างไร.....รอบๆบ้านเขาไม่ใช้ อะไร.....ให้เกิดประโยชน์ ต่อมาเขากลับว่าจะเกิดอะไรขึ้น.....ถ้าฝังเงินทองไว้หลายแห่ง เขาจึงตัดสินใจอย่างไร.....กับสมบัติทั้งหมด ..... ฯลฯ (จนจบเรื่อง)

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนสรุปความคิดรวบยอดจากการฟังว่า “ของมีค่า ถ้าไม่นำมาทำให้เกิดประโยชน์ ก็ย่อมเป็นของไร้ค่า ”

สื่อการเรียนรู้

๑. หนังสือนิทานเรื่อง “คนขี้เหนียวกับทองคำ”
๒. แบบสังเกตการณ์ปฏิบัติกิจกรรม

การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

๑. วิธีการวัดและประเมินผล
  - สังเกตการณ์ร่วมปฏิบัติกิจกรรม
  - ประเมินผลจากการตอบคำถามในการสนทนาเกี่ยวกับภาพในหนังสือ
  - สนทนาเกี่ยวกับเรื่องี่อ่าน
๒. เครื่องมือ
  - แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม
๓. เกณฑ์การประเมิน
  - คะแนนร้อยละ ๘๐ ผ่าน

Prince of Songkla University
Pattani Campus

แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม (ในชั้นเรียน)

คำชี้แจงครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนและให้คะแนนลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

เลข ที่	ชื่อ - สกุล	ไม่เล่นขณะฟัง	ตั้งใจฟังงาน	ตอบคำถามเมื่อมี ข้อความ	ยกมือขึ้นถามเมื่อมี คำถามระหว่างฟัง	รวม	เกณฑ์ผ่าน ร้อยละ	
		๓	๓	๓	๓		๑๒	ผ่าน
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								
๑๑								
๑๒								
๑๓								
๑๔								
๑๕								
๑๖								

เกณฑ์การประเมิน ผู้ผ่านการประเมิน ต้องได้คะแนนร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวฮามินะ โช๊ะสะตา)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
๑. ไม่เล่นขณะที่ฟัง	- ไม่เล่นเลยตลอด ระยะเวลาที่ฟัง	- เล่น ๒ ครั้ง ในขณะที่ฟัง	- เล่นตั้งแต่ ๓ ครั้งขึ้นไป
๒. ตั้งใจฟัง	- มีสมาธิตั้งใจจดจ่อ เรื่องที่ฟัง	- ตั้งใจจดจ่อเรื่องที่ ฟังแต่ ขาดสมาธิ	- ไม่มีสมาธิไม่สนใจไม่ มองหน้าผู้พูด
๓. ตอบคำถามเมื่อมี ข้อความ	- ตอบคำถามเองทุก ครั้งเมื่อมีข้อความ ถาม	- ตอบคำถามเอง เมื่อต้องการตอบ เป็นบางครั้ง	- ตอบถามเมื่อให้ตอบ เป็นบางครั้ง
๔. ยกมือขึ้นเมื่อ ต้องการถาม	- เมื่อมีข้อสงสัยยก มือถามทุกครั้ง	- เมื่อมีข้อสงสัยยก มือถามเป็นบาง ครั้ง	- ถามโดยไม่ยกมือทุก ครั้ง

แผนการจัดการเรียนรู้ ชั้นที่ ๒

แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย การสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) (สำหรับวิจัย)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
 หน่วยการเรียนรู้เรื่อง “คนซีเหินยิวกับทองคำ” ชั้น เล่านิทานย้อนกลับ
 สอนวันที่..... เวลา ๒ ชั่วโมง
 ผู้สอน นางสาวฮามินะ โชะสะตา โรงเรียนบ้านต้นหยง

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้
 ความคิดและความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและ
 สร้างสรรค์

ตัวชี้วัด

๑. พูดแสดงความรู้ ความคิดเห็นและความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู
๒. ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู
๓. เล่ารายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดูทั้งที่เป็นความรู้และความบันเทิง
๔. บอกสาระสำคัญจากการฟังและการดู
๕. มีมารยาทในการฟัง การดูและการพูด

สาระสำคัญ

การพูดเล่าเรื่อง เป็นการบอกกล่าวหรือรายงานเรื่องที่ผู้เล่าได้พบเห็น ได้อ่าน ได้ฟัง เช่น
 นิทาน ข่าว เหตุการณ์ หรือสารคดีความรู้ เป็นต้น รวมทั้งประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ฟังได้ฟังอีกต่อ
 หนึ่ง

สาระการเรียนรู้

การพูดเล่าเรื่อง

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

๑. ใฝ่เรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ
๒. มีวินัย
๓. อยู่อย่างพอเพียง
๔. มีจิตสาธารณะ
๕. ซื่อสัตย์ สุจริต

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

ชวนนักเรียนสนทนา เล่าเรื่องประสบการณ์ไปเที่ยวที่ประทับใจ ให้เพื่อนๆ ฟัง

ขั้นสอน

- ครูฝึกทักษะการเล่าเรื่องและการเรียงลำดับเรื่องโดยให้นักเรียนเล่นเกม “เล่าต่อให้จบ” มีวิธีการเล่นดังนี้

เกม “เล่าต่อให้จบ”

วิธีเล่น

- แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ ๔ คน
- แจกบัตรภาพต่อเนื่องให้กลุ่มละ ๑ ชุด (๓ ภาพ)
- แต่ละกลุ่มระดมความคิดเล่าเรื่องตามภาพที่กำหนด
- ส่งตัวแทนเล่าเรื่องตามภาพหน้าชั้นเรียน

- นักเรียนจับคู่ สลับกันเปิดหนังสือ สลับกันเล่า นิทานเรื่อง “คนขี่เหนียวกับทองคำ” จนครบทุกคู่

ขั้นสรุป

- ครูให้นักเรียนช่วยกันเล่านิทาน “คนขี่เหนียวกับทองคำ” อีกครั้งเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อเรื่อง

สื่อการเรียนรู้

- บัตรภาพ เกม “เล่าต่อให้จบ”
- หนังสือนิทานเล่มใหญ่เรื่อง “คนขี่เหนียวกับทองคำ”

การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

- วิธีการวัดและประเมินผล
  - ประเมินการเล่าเรื่อง
- เครื่องมือ
  - แบบประเมินการเล่าเรื่อง
- เกณฑ์การประเมิน
  - คะแนนร้อยละ ๗๐ ผ่าน

แบบประเมินการเล่าเรื่อง

คำชี้แจง ครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนและให้คะแนนลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	๑. พูดแนะนำตัวเอง ก่อนพูด	๒. พูดชัดเจน ได้ยิน ทั่วถึงทุกคน	๓. ลำดับเรื่องได้ ดี	๔. พูดต่อเนื่องแล้ว เว้นจังหวะการพูดดี	๕. ตามองผู้ฟัง กวาด สายตาดูผู้ฟังให้ทั่ว ห้อง	รวม	เกณฑ์ผ่าน ร้อยละ	
		๑	๑	๑	๑	๑		๕	ผ่าน
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									
๖									
๗									
๘									
๙									
๑๐									
๑๑									
๑๒									
๑๓									
๑๔									
๑๕									
๑๖									

เกณฑ์การประเมิน ผู้ผ่านการประเมิน ต้องได้คะแนนร้อยละ ๗๐ ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวฮามีนะ โഴ๊ะสะตา)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ ชั้นที่ ๓

แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย การสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) (สำหรับวิจัย)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
 หน่วยการเรียนรู้เรื่อง “คนซีเหินยวกับทองคำ” ชั้น อ่านแจกลูกสะกดคำ
 สอนวันที่..... เวลา ๑๕ ชั่วโมง
 ผู้สอน นางสาวฮามินะ โช๊ะสะตา โรงเรียนบ้านต้นหยง

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ
 แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษา การเปลี่ยนแปลงของภาษา
 และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาไทยไว้เป็นสมบัติ
 ของชาติ

ตัวชี้วัด

๑. การอ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง และข้อความสั้นๆ
๒. บอกความหมายของคำ และข้อความที่อ่าน
๓. บอกและเขียนพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และเลขไทย
๔. เขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำ

สาระสำคัญ

๑. การเรียนรู้ภาษาไทยในขั้นต้น ต้องเรียนรู้เรื่องพยัญชนะ สระ ตัวสะกด และการแจกลูกสะกดคำ จะช่วยให้อ่านออกและเขียนคำได้อย่างถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

๑. นิทานเรื่อง คนซีเหินยวกับทองคำ
๒. พยัญชนะไทย สระ และตัวสะกด
๓. การแจกลูก สะกดคำ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

๑. ใฝ่เรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ
๒. มีวินัย
๓. อยู่อย่างพอเพียง
๔. มีจิตสาธารณะ
๕. ซื่อสัตย์ สุจริต

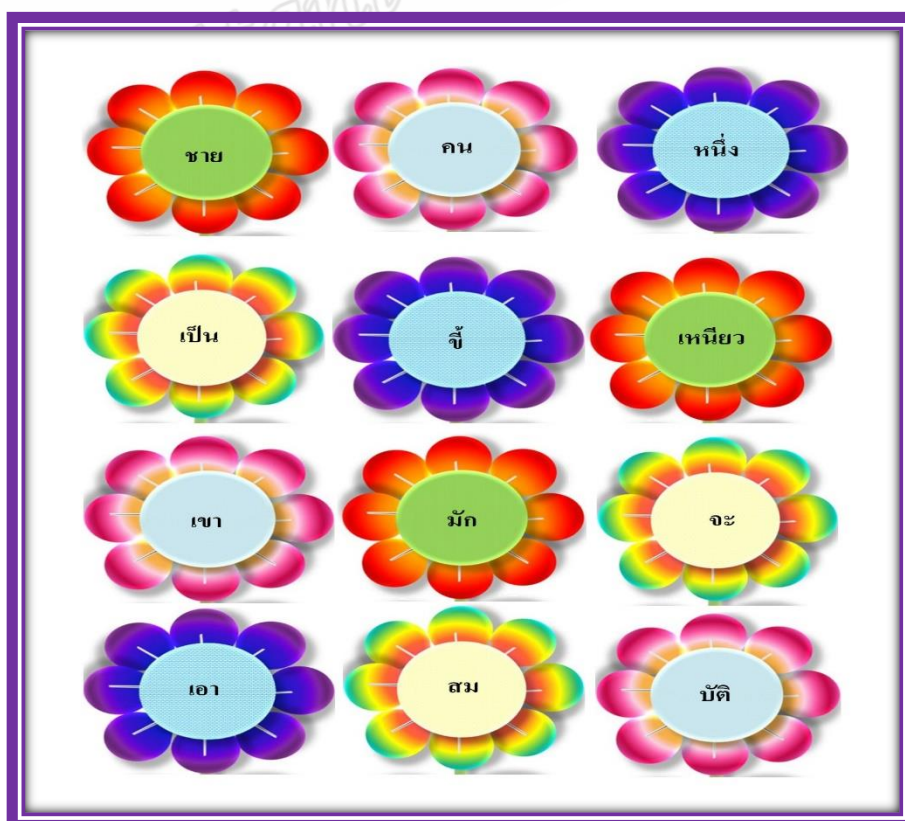
กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

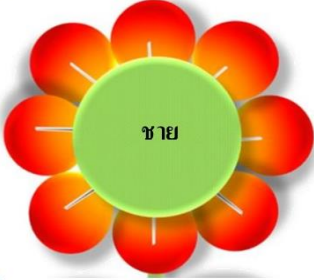
นักเรียนช่วยกันเล่าเรื่องคนซีเหินเกี่ยวกับทองคำ เพื่อเป็นการทบทวนความจำ

ขั้นสอน

๑. นักเรียนอ่านคำตามครู เรื่องคนซีเหินเกี่ยวกับทองคำ ที่ครูเขียนลงในกระดาษปรีฟที่ติดบนกระดานดำ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคน ออกมาชี้คำแต่ละคำให้เพื่อนอ่านออกเสียงดังๆ จนครบทุกคน
๒. นักเรียนออกเสียงคำหรือพยางค์ ที่เพื่อนใช้กระดาษแข็งปิดคำใดคำหนึ่ง จากเรื่องคนซีเหินเกี่ยวกับทองคำ
๓. นักเรียนฝึกออกเสียงสะกดคำ จากบัตรคำนิทานคนซีเหินเกี่ยวกับทองคำ เป็นบัตรคำดอกไม้ที่แยกพยางค์จากคำในนิทานเข้าไปเข้ามา จำนวนพยางค์ที่แยกออกมาได้ 211 พยางค์

๔. นักเรียนฝึกอ่านเทียบเสียงและสะกดคำ ด้วยการเปลี่ยนพยัญชนะต้น ตั้งแต่ ก - ฮ ของแต่ละพยางค์จากบัตรคำดอกไม้ ฝึกเข้าไปเข้ามา โดยแยกตามไตรยางค์อักษรสามหมู่ให้นักเรียนออกเสียงได้ถูกและให้คล่อง ครูหาตัวอย่างคำที่มีตัวการันต์ มี รร คำควบคล้ำ คำที่มีอักษรนำ มาให้นักเรียนฝึกเพิ่มเติม

**ฝึกอ่านเทียบเสียงและแจกลูก
อักษรกลาง**

กาย

จาย

ตาย

ตาย

ฎาย

ฎาย

บาย

พาย

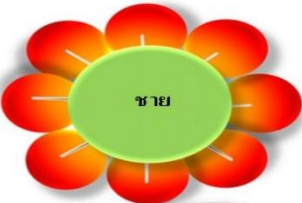
อาย

การสะกดคำ

ใช้วิธีสะกดคำตามรูปคำ ตามหลักวิชาการ (มานะ มานี)

ตาย	สะกดว่า	ตอ - ออ - ยอ - ตาย
กาย	สะกดว่า	กอ - ออ - ยอ - กาย
จาย	สะกดว่า	จอ - ออ - ยอ - จาย เป็นต้น

ฝึกอ่านเทียบเสียงและสะกดคำ อักษรสูง

ชาย

ชาย

ฉาย

ชวย

ถาย

ผาย

ฝาย

ศาย

ษาย

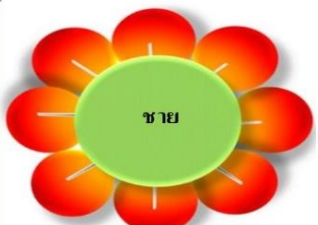
หาย

ส่าย

การสะกดคำ

ใช้วิธีสะกดคำตามรูปคำ ตามหลักวิชาการ (มานะ มานี)

ชาย	สะกดว่า	ขอ - อา - ยอ - ชาย
ชาย	สะกดว่า	ขอ - อา - ยอ - ชาย
ฉาย	สะกดว่า	จอ - อา - ยอ - ฉาย เป็นต้น

ฝึกอ่านเทียบเสียงและสะกดคำ อักษรต่ำ

กาย

กาย

มาย

งาย

ชาย

ชาย

ฉาย

ญาย

จาย

ฉาย

ฉาย

ทาย

ชาย

นาย

พาย

ฟาย

กาย

มาย

ชย

รย

लय

วย

พาย

ฮาย

การสะกดคำ

ใช้วิธีสะกดคำตามรูปคำ ตามหลักวิชาการ (มานะ มานี)

กาย	สะกดว่า	คอ - อา - ยอ - กาย
งาย	สะกดว่า	งอ - อา - ยอ - งาย
ชาย	สะกดว่า	จอ - อา - ยอ - ชาย เป็นต้น

๕. นักเรียนฝึกท่องจำสระจาก บัตรคำดอกไม้

๖. นักเรียนฝึกแยกตัวสะกดตามมาตราต่างๆ จากบัตรคำดอกไม้

สื่อการเรียนรู้

๑. บัตรคำดอกไม้เรื่อง “คนชี้เหนี่ยวกับทองคำ”

๒. นิทานบนกระดาษปรีฟ เรื่อง “คนชี้เหนี่ยวกับทองคำ”

การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

๑. วิธีการวัดและประเมินผล

- ประเมินการอ่านจากแบบวัดการอ่าน

๒. เครื่องมือ

- แบบประเมินการอ่าน

๓. เกณฑ์การประเมิน

- ๒๗ คะแนนขึ้นไป ถือว่าผ่าน

Prince of Songkla University
Pattani Campus

แบบอ่านประเมินความสามารถในการอ่าน
(ข้อความสำหรับนักเรียน)

นารีได้จดบันทึกในวันอังคารว่า ฉันกินข้าวผัดกุ้งและข้าวเหนียวสังขยาอร่อยมาก แล้วจึงไปโรงเรียน วันนี้หลังจากเข้าแถวเคารพธงชาติแล้ว ก็เรียนวิชาภาษาไทยก่อน เรียนคำศัพท์ที่ยากหลายคำ ได้แก่ สงกรานต์ เหตุการณ์ และการ์ตูน หลังจากนั้นเรียนการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์เกี่ยวกับเรื่องการขายสร้อยแหวน กางเกงรูปภาพ จนหมดภาคเช้า ตอนพักกลางวันได้ไปวิ่งเล่นที่สนามเด็กเล่นและชวนเพื่อนมานั่งเป็นวงร้องเพลงด้วยกัน เมื่อเสียงระฆังดังขึ้นจึงพากันเข้าห้องเรียน ในภาคบ่ายนี้เป็นวิชาวิทยาศาสตร์ เรียนเรื่องธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นักเรียนสนใจเรื่องนี้มากยกเว้นสมศรีนั่งมองนอกอินทรีที่ต้นไทร เธอสะดุ้งเมื่อได้ยินเสียงคุณครูเรียกและเพื่อนพากันหัวเราะ

แบบประเมินความสามารถในการอ่าน
(สำหรับผู้ประเมิน)

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....โรงเรียน.....

		๔.๑							๕.๑							๗.๑	
นารี	ได้	จด	บัน	ทีก	ไว้	วัน	อังคาร	ว่า	ฉัน	กิน	ข้าว	ผิด	กั้	และ	ข้าว	เหนียว	
๗.๒						๑.๑				๘.๑				๒.๑			
สังขยา	อ่อย	มาก	แล้ว	จึง	ไป	โรง	เรียน	วัน	นี้	หลัง	จาก	เข้า	แถว	เคารพ	จง		
๓.๑										๙.๑		๒.๒		๑.๒			
ชาติ	แล้ว	ก็	เรียน	วิชา	ภาษา	ไทย	ก่อน	เรียน	คำ	ศัพท์	ที่	ยาก	หลาย	คำ	ได้	แก่	
	๙.๒	๓.๒	๙.๓			๙.๔							๘.๒	๙.๕			
สง	กรานต์	เหตุ	การณ์	และ	การ	ตูน	หลัง	จาก	นั้น	เรียน	การ	แก้	โทษ	ปัญหา			
						๖.๑	๗.๓				๓.๓	๓.๔		๗.๔			
คณิตศาสตร์	เกี่ยว	กับ	เรื่อง	การ	ขาย	สร้อย	แหวน	กาง	เกง	รูป	ภาพ	จน	หมด	ภาค	เข้า		
๒.๓	๕.๒	๖.๒	๕.๓				๘.๓	๗.๕	๕.๔			๔.๒				๕.๕	
ตอน	พัก	กลาง	วัน	ได้	ไป	วิ่ง	เล่น	ที่	สนาม	เด็ก	เล่น	และ	ชวน	เพื่อน	มา	นั่ง	เป็น
๔.๓		๖.๓				๘.๔	๒.๔								๘.๕		
วง	ร้อง	เพลง	ด้วย	กัน	เมื่อ	เสียง	ระ	ซัง	ดั่ง	ขึ้น	จึง	พา	กัน	เข้า	ห้อง	เรียน	
๑.๓																	
ใน	ภาค	บ่าย	นี้	เป็น	วิชา	วิทยาศาสตร์	เรียน	เรื่อง	ธรรมชาติ	และ	สิ่ง	แวด	ล้อม	นัก			
	๔.๔	๑.๔				๔.๕			๒.๕		๖.๔					๑.๕	
เรียน	สน	ใจ	เรื่อง	นี้	มาก	ยก	เว้น	สมศรี	นั่ง	มอง	นก	อินทรี	ที่	ต้น	ไทร	เธอ	
						๓.๕	๖.๕										
สะดุ้ง	เมื่อ	ได้	ยิน	เสียง	คุณ	ครู	เรียก	และ	เพื่อน	พา	กัน	หัว	เราะ				

แบบบันทึกคะแนนการอ่านออกเสียง

กลุ่มคำ	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	รวม
	ไม่มีตัว สะกด	สะกดตรง มาตรา	สะกดไม่ ตรงมาตรา	สระ ลดรูป	สระ เปลี่ยนรูป	คำ ควบกล้ำ	อักษร นำ	มีรูป วรรณยุกต์	มีตัว การันต์	
จำนวนคำสำคัญ	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๔๕
คะแนนเต็ม	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๔๕
คะแนนที่ได้										

เกณฑ์การตรวจให้คะแนนความสามารถในการอ่าน

๑. การอ่านออกเสียง คะแนนเต็ม ๔๕ คะแนน แยกเป็นคำละ ๑ คะแนน
๒. กรณีที่นักเรียนอ่านคำที่มีตัวเลขกำกับผิด แต่สามารถอ่านคำเดียวกันที่ไม่มีตัวเลขกำกับอยู่ในลำดับต่อไปได้ถูกต้อง ให้ถือว่าอ่านคำนั้นได้ถูกต้องและให้คะแนนเป็นคำที่อ่านถูก
๓. ไม่มีการให้คะแนนการแบ่งวรรคตอนในการอ่าน

ผลการประเมินจากการความสามารถในการอ่านออกเสียง นำมาเทียบกับเกณฑ์และแปลความหมายของคะแนนได้ ดังนี้

การอ่านออกเสียง	สรุปผลการประเมิน
๓๖ – ๔๕ คะแนน	ความสามารถในการอ่านได้ในระดับดี
๒๗ – ๓๕ คะแนน	คะแนน ความสามารถในการอ่านได้ในระดับพอใช้
๑๘ – ๒๖ คะแนน	ความสามารถในการอ่านได้ในระดับปรับปรุง
๐ – ๑๗ คะแนน	ความสามารถในการอ่านได้ในระดับอ่านไม่ออก

ที่มา : แบบประเมินการอ่านออกเขียนได้ จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต ๒

แผนการจัดการเรียนรู้ ชั้นที่ ๔

แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย การสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) (สำหรับวิจัย)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
 หน่วยการเรียนรู้เรื่อง “คนชี้เหนียวกับทองคำ” ขั้น รวมพลังแตงนิทาน
 สอนวันที่..... เวลา ๕ ชั่วโมง
 ผู้สอน นางสาวฮามินะ โชะสะอาด โรงเรียนบ้านต้นหยง

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนการสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้า อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

๑. คัดลายมือ ตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด
๒. เขียนสื่อสาร โดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม
๓. เขียนเรื่องตามจินตนาการ
๔. มีมารยาทในการเขียน

สาระสำคัญ

การเขียนเรื่องรวมกันเป็นการระลึกเรื่องที่ได้ฟัง เพื่อสื่อความหมายเป็นภาษาเขียน ช่วยให้นักเรียนรู้จักตัวอักษร และเข้าใจความสัมพันธ์ของเสียงกับตัวอักษร เพื่อเป็นพื้นฐานทางการเขียนและความคิดสร้างสรรค์

สาระการเรียนรู้

๑. การเขียนเรื่องตามจินตนาการ และสร้างสรรค์

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

๑. ใฝ่เรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ
๒. มีวินัย
๓. อยู่อย่างพอเพียง
๔. มีจิตสาธารณะ
๕. ซื่อสัตย์ สุจริต

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับองค์ประกอบของนิทานว่ามีอะไรบ้าง

ขั้นสอน

- นักเรียนนั่งเป็นกลุ่ม ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่องการแต่งนิทาน ครูชี้แจงเพิ่มเติมว่า ต้องการให้นักเรียนแต่งเรื่องตามจินตนาการ แล้วนำไปทำเป็นนิทานเล่มใหญ่

ใบความรู้
เรื่อง องค์ประกอบของนิทาน

องค์ประกอบนิทาน คือ

๑. **แนวคิด** : แก่นสารหรือสาระที่จุดประกายให้เกิดเรื่องราว
๒. **โครงเรื่องของนิทาน** : โครงเรื่องและเนื้อหาต้องไม่ซับซ้อน ล้นๆ กะทัดรัด เป็นลักษณะเรื่องเล่าธรรมดา มีการลำดับเหตุการณ์ก่อนหลัง
๓. **ตัวละคร** : ขึ้นอยู่กับจินตนาการของผู้เขียน เช่น คน สัตว์ เทพเจ้า แม่มด เจ้าชาย นางฟ้า.. แต่ไม่ควรมีตัวละครมากเกินไป
๔. **ฉาก** : สถานที่เกิดเหตุ..ในป่า กระท่อมร้าง ปราสาท บนสวรรค์ แล้วแต่ความคิดสร้างสรรค์ของผู้เขียน
๕. **บทสนทนา** : การพูดคุยของตัวละคร ควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย กระชับ สนุกสนาน ไม่ใช่คำหยาบ
๖. **คติสอนใจ** : เมื่อจบนิทาน ผู้อ่านควรได้แง่คิด คติสอนใจเพื่อเป็นการปลูกฝังคุณธรรมกล่อมเกลาคิดใจ

๒. นักเรียนศึกษาวิธีการเขียนหนังสือเล่มใหญ่จากตัวอย่างที่ครูนำมาประกอบสื่อการสอน

๓. นักเรียนช่วยกันแต่งเรื่อง ผูกเป็นประโยคตามจินตนาการ

๔. นักเรียนช่วยกันวาดภาพประกอบที่หน้าบนกระดาษปรีฟ และเย็บเข้าเล่มให้สวยงาม

ขั้นสรุป

- ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายภาพ ตรวจสอบความถูกต้องของประโยค ความสัมพันธ์ของภาพกับตัวอักษร ลักษณะการระบายที่ถูกต้องสวยงามหรือไม่ ควรเพิ่มเติม หรือปรับปรุงอย่างไรบ้างหรือไม่

สื่อการเรียนรู้

๑. กระดาษเปล่า
๒. กระดาษปรู๊พ
๓. ดินสอ
๔. สีเทียน
๕. กรรไกร
๖. เครื่องเย็บกระดาษ
๗. กระดาษกาว
๘. ใบความรู้ เรื่ององค์ประกอบของนิทาน
๙. หนังสือนิทานเล่มใหญ่ เรื่อง “คนขี่เหนียวกับทองคำ”

การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

๑. วิธีการวัดและประเมินผล

- สังเกตการณ์พฤติกรรมนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

๒. เครื่องมือ

- แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม

เกณฑ์การประเมิน

- คะแนนร้อยละ ๘๐ ผ่าน

แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน

คำชี้แจง ครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนและให้คะแนนลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	๑. มีความรับผิดชอบ	๒. มีความสนใจ ตั้งใจในการทำงาน	๓. มีความซื่อสัตย์ อดทน สะอาด รอบคอบ	๔. ให้ความร่วมมือใน การทำงาน	๕. มีน้ำใจเอื้อเฟื้อ เพื่อแม่	รวม	เกณฑ์ผ่าน ร้อยละ	
		ค	ค	ค	ค	ค		๒๐	ผ่าน
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									
๖									
๗									
๘									
๙									
๑๐									
๑๑									
๑๒									
๑๓									
๑๔									
๑๕									
๑๖									

เกณฑ์การประเมิน ผู้ผ่านการประเมิน ต้องได้คะแนนร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวฮามินะ โช๊ะสะตา)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๑	๒	๓	๔
๑. มีความ รับผิดชอบ	ทำงานเสร็จ ทันเวลาที่กำหนด	ทำงานเสร็จทัน เวลาเล็กน้อย	ทำงานเสร็จช้า เล็กน้อย	ทำงานไม่เสร็จ ทันเวลา
๒. มีความสนใจ ตั้งใจในการ ทำงาน	มีความตั้งใจใน การทำงานให้เกิด ผลดีชวนชววย ช่วย งานอย่าง สม่ำเสมอ	มีความตั้งใจ ต้องการทำงาน ให้เกิดผลดี	มีความตั้งใจ ต้อง การทำงานให้เกิด ผลดีเป็นบางครั้ง	ไม่ตั้งใจทำงาน
๓. มีความซื่อสัตย์ อดทน สะอาด รอบคอบ	๑. มีความซื่อสัตย์ ๒. มีความอดทน ๓. มีความสะอาด ๔. มีความรอบ คอบในการทำงาน	บกพร่องเกณฑ์ ใดเกณฑ์หนึ่งใน ๔ เกณฑ์	บกพร่องเกณฑ์ ตั้งแต่สองข้อใน ๔ เกณฑ์	บกพร่องเกณฑ์ ตั้งแต่สามข้อใน ๔ เกณฑ์
๔. ให้ความร่วมมือ ในการทำงาน	ให้ความร่วมมือใน การทำงานเป็น อย่างดี	ให้ความร่วมมือ ในการทำงาน เป็นบางส่วน	ให้ความร่วมมือ ในการทำงานบ้าง เล็กน้อย	ไม่ให้ความร่วม มือในการทำงาน เลย
๕. มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อ เพื่อแม่	มีน้ำใจเอื้อเฟื้อ เพื่อแม่และคอย ช่วยเหลือให้ คำแนะนำเพื่อน ที่ทำงานไม่ได้	มีน้ำใจเอื้อเฟื้อ เพื่อแม่และคอย ช่วยเหลือเพื่อน ที่ทำงานไม่ได้ แต่ไม่สามารถ ให้คำแนะนำที่ดี	มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเพื่อ แม่แต่ไม่สามารถ ช่วยเหลือเพื่อนที่ ทำงานไม่ได้และ ไม่สามารถให้คำ แนะนำที่ดีได้	ไม่มีน้ำใจเอื้อเฟื้อ เพื่อแม่ไม่สามารถ ช่วยเหลือเพื่อนที่ ทำงานไม่ได้และ ไม่สามารถให้ คำแนะนำที่ดีได้

แผนการจัดการเรียนรู้ ชั้นที่ ๕

แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย การสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) (สำหรับวิจัย)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
 หน่วยการเรียนรู้เรื่อง “คนชี้เหนียวกับทองคำ” ขั้น แสดงบทบาทสมมติ
 สอนวันที่..... เวลา ๕ ชั่วโมง
 ผู้สอน นางสาวฮามีนะ โช๊ะสะตา โรงเรียนบ้านต้นหยง

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้
 ความคิดและความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและ
 สร้างสรรค์

ตัวชี้วัด

๑. พูดแสดงความรู้ ความคิดเห็นและความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู
๒. ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู
๓. เล่ารายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดูทั้งที่เป็นความรู้และความบันเทิง
๔. บอกสาระสำคัญจากการฟังและการดู
๕. มีมารยาทในการฟัง การดูและการพูด

สาระสำคัญ

การเล่าเรื่องย้อนกลับช่วยให้จับใจความสำคัญของเรื่องได้ และสามารถแสดงออกทางภาษา
 ได้อย่างเหมาะสม

สาระการเรียนรู้

๑. การจับใจความ และการพูดแสดงความรู้ ความคิดในเรื่องที่ฟัง และดูจากสื่อต่างๆ
๒. มารยาทในการพูดและการดู

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

๑. ใฝ่เรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ
๒. มีวินัย
๓. อยู่อย่างพอเพียง
๔. มีจิตสาธารณะ
๕. ซื่อสัตย์ สุจริต

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

นักเรียนช่วยกันทบทวนเนื้อเรื่องที่ช่วยกันแต่งภายในกลุ่ม

ขั้นสอน

เล่าเรื่อง เล่นบทบาทสมมติ

๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มสามกลุ่ม
๒. นักเรียนวางแผนเตรียมการแสดงบทบาทสมมติ ตามขั้นตอนของ
ทศนา แชมมณี (2550) ดังนี้

ขั้นตอนของการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ

๑. ผู้สอน / ผู้เรียน นำเสนอสถานการณ์สมมติและบทบาทสมมติ
๒. ผู้สอน / ผู้เรียนเลือกผู้แสดงบทบาท
๓. ผู้สอนเตรียมผู้สังเกตการณ์
๔. ผู้เรียนแสดงบทบาท และสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออก
๕. ผู้สอนและผู้เรียน อภิปรายเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก
และพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้แสดง
๖. ผู้สอนและผู้เรียนสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับ
๗. ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อเรื่อง ข้อคิดที่ได้จากนิทานที่แต่ละกลุ่มได้ออกมาแสดง
บทบาทสมมติ

สื่อการเรียนรู้

๑. หนังสือนิทานเล่มใหญ่ที่ช่วยกันแต่ง
๒. แบบสังเกตการณ์ปฏิบัติกิจกรรม

การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

๑. วิธีการวัดและประเมินผล

- ประเมินพฤติกรรมกรรมการเล่าเรื่อง

๒. เครื่องมือ

- แบบประเมินพฤติกรรมกรรมการเล่าเรื่อง

๓. เกณฑ์การประเมิน

- คะแนนร้อยละ ๘๐ ผ่าน

Prince of Songkla University
Pattani Campus

แบบประเมินการเล่นบทบาทสมมติ

คำชี้แจง ครูประเมินพฤติกรรมของนักเรียนและให้คะแนนลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของนักเรียน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	แสดงตรงกับเรื่อง	ใช้ภาษาตรงตามเนื้อเรื่อง	พูดออกเสียง ร ล ชัดเจน	ลำดับเรื่องราวถูกต้อง	รวม	เกณฑ์ผ่าน ร้อยละ	
		๓	๓	๓	๓		๑๒	ผ่าน
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								
๑๑								
๑๒								
๑๓								
๑๔								
๑๕								
๑๖								

เกณฑ์การประเมิน ผู้ผ่านการประเมิน ต้องได้คะแนนร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวฮามินะ โช๊ะสะตา)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
๑. แสดงตรงกับเรื่อง	-แสดงได้ตรงกับเรื่อง - เติบเรื่องได้ต่อเนื่อง	-แสดงตรงกับเรื่อง - เติบเรื่องไม่ต่อเนื่อง	-แสดงไม่ตรงกับเรื่อง - เติบเรื่องไม่ต่อเนื่อง
๒. ใช้ภาษาตรงตามเนื้อเรื่อง	- พูดถูกต้องตามเนื้อเรื่อง - นำเสียงตามอารมณ์ของเนื้อเรื่อง	- พูดไม่ถูกต้องตามเนื้อเรื่อง - พูดเสียงตามอารมณ์ของเนื้อเรื่อง	- พูดไม่ถูกต้องตามเนื้อเรื่อง - พูดเสียงไม่ตามอารมณ์ของเนื้อเรื่อง
๓. พูดออกเสียง ร ล ชัดเจน	- ออกเสียง ร ล ได้ถูกต้อง - เสียงดังฟังชัดเจน	- ออกเสียง ร ล ไม่ถูกต้อง - เสียงดังฟังชัดเจน	- ออกเสียง ร ล ไม่ถูกต้อง - เสียงฟังไม่ชัดเจน
๔. ลำดับเรื่องราวถูกต้องและเหมาะสม	- เล่าได้ตามลำดับเรื่องราวเหตุการณ์อย่างต่อเนื่องเหมาะสม	- เล่าได้ตามลำดับเรื่องราว เหตุการณ์อย่างต่อเนื่องเป็นบางครั้ง	- เล่าไม่ลำดับเรื่องราว พูดสับสน วกวนไปมา

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ตัวอย่างแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทย
2. ตัวอย่างแบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย

ตัวอย่างแบบทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาไทย

แบบวัดทักษะการอ่านภาษาไทย
(ข้อความสำหรับนักเรียน)

นารีได้จัดบันทึกในวันอังคารว่า ฉันกินข้าวผัดกุ้งและข้าวเหนียวสังขยาอร่อยมาก แล้วจึงไปโรงเรียน วันนี้หลังจากเข้าแถวเคารพธงชาติแล้ว ก็เรียนวิชาภาษาไทยก่อน เรียนคำศัพท์ที่ยากหลายคำ ได้แก่ สงกรานต์ เหตุการณ์ และการ์ตูน หลังจากนั้นเรียน การแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์เกี่ยวกับเรื่อง การขายสร้อยแหวน กางเกง รูปภาพ จนหมดภาคเช้า ตอนพักกลางวันได้ ไปวิ่งเล่นที่สนามเด็กเล่น และชวนเพื่อนมานั่งเป็น วงร้องเพลงด้วยกัน เมื่อเสียงระฆังดังขึ้นจึงพากันเข้าห้องเรียน ในภาคบ่ายนี้เป็นวิชา วิทยาศาสตร์ เรียนเรื่องธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นักเรียนสนใจเรื่องนี้มากยกเว้นสมศรี นั่งมองนอกอินทรีที่ต้นไทร เธอสะดุ้งเมื่อได้ยินเสียงคุณครูเรียกและเพื่อนพากันหัวเราะ

แบบวัดทักษะการอ่านภาษาไทย

(สำหรับผู้ประเมิน)

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....โรงเรียน.....

		๔							๕								๗
นารี	ได้	จด	บัน	ทิก	ไว้	วัน	อังคาร	ว่า	ฉัน	กิน	ข้าว	ผิด	กึ่ง	และ	ข้าว	เหนียว	
๗						๑				๘				๒			
สังขยา	อ่อย	มาก	แล้ว	จึง	ไป	โรง	เรียน	วัน	นี้	หลัง	จาก	เข้า	แถว	เคารพ	ธง		
๓										๙		๒		๑			
ชาติ	แล้ว	ก็	เรียน	วิชา	ภาษา	ไทย	ก่อน	เรียน	คำ	ศัพท์	ที่	ยาก	หลาย	คำ	ได้	แก่	
	๙	๓	๙		๙							๘	๙				
สง	กรานต์	เหตุ	การณ์	และ	การณ์	หลัง	จาก	นั้น	เรียน	การ	แก้	โจทย์	ปัญหา				
						๖	๗				๓	๓		๗			
คณิตศาสตร์	เกี่ยว	กับ	เรื่อง	การ	ขาย	สร้อย	แหวน	กาง	เกง	รูป	ภาพ	จน	หมด	ภาค	เข้า		
๒	๕	๖	๕					๘	๗	๕			๔				๕
ตอน	พัก	กลาง	วัน	ได้	ไป	วิ่ง	เล่น	ที่	สนาม	เด็ก	เล่น	และ	ชวน	เพื่อน	มา	นั่ง	เป็น
๔		๖				๘	๒							๘			
วง	ร้อง	เพลง	ด้วย	กัน	เมื่อ	เสียง	ระ	ฆัง	ดั่ง	ขึ้น	จึง	พา	กัน	เข้า	ห้อง	เรียน	
๑																	
ใน	ภาค	บ่าย	นี้	เป็น	วิชา	วิทยาศาสตร์	เรียน	เรื่อง	ธรรมชาติ	และ	สิ่ง	แวด	ล้อม	นัก			
	๔	๑			๔				๒		๖						๑
เรียน	สน	ใจ	เรื่อง	นี้	มาก	ยก	เว้น	สมศรี	นั่ง	มอง	นก	อินทรี	ที่	ต้น	ไทร	เธอ	
						๓	๖										
สะดุ้ง	เมื่อ	ได้	ยิน	เสียง	คุณ	ครู	เรียก	และ	เพื่อน	พา	กัน	หัว	เราะ				

แบบบันทึกคะแนนการอ่านออกเสียง

กลุ่มคำ	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	รวม
	ไม่มีตัว สะกด	สะกดตรง มาตรา	สะกดไม่ ตรงมาตรา	สระ ลดรูป	สระ เปลี่ยนรูป	คำควบ กล้ำ	อักษร นำ	มีรูป วรรณยุกต์	มีตัว การันต์	
จำนวนคำสำคัญ	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๔๕
คะแนนเต็ม	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๔๕
คะแนนที่ได้										

เวลาที่ใช้ในการอ่าน ๕ นาที

เวลาอ่านของนักเรียน.....นาที

ตัวอย่างแบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย

แบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย

นิยามศัพท์เฉพาะ

เจตคติต่อวิชาภาษาไทย หมายถึง ความคิดเห็น ท่าทีความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อวิชาภาษาไทย ที่เกี่ยวกับคุณค่า ประโยชน์ของภาษาไทย ซึ่งมีทั้งเจตคติที่ดีคือเชิงบวกและเจตคติที่ไม่ดีคือเชิงลบ ที่วัดได้จากแบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ ถ้ามุ่งเกี่ยวกับเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ขอให้นักเรียนอ่านข้อความในแต่ละข้ออย่างละเอียดและพิจารณาให้รอบคอบก่อน แล้วจึงตัดสินใจเลือกตอบ
2. การตอบแบบสอบถาม ไม่มีคำตอบถูกหรือผิด คำตอบไม่มีผลต่อการเรียนของนักเรียนแต่อย่างใด
3. การตอบแบบสอบถามวัดเจตคติให้นักเรียนอ่านข้อความในมาตราวัดแต่ละข้อ แล้วพิจารณาอย่างรอบคอบจึงทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องทางขวามือที่ตรงกับความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุดในแต่ละข้อใดข้อหนึ่ง จะมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความนั้นเป็นอย่างยิ่ง เพราะข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียนอย่างยิ่ง

เห็นด้วย หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความนั้นมากเพราะข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียนเป็นส่วนใหญ่

ไม่แน่ใจ หมายถึง นักเรียนไม่แน่ใจกับข้อความนั้นเพราะข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียนเป็นส่วนน้อย

ไม่เห็นด้วย หมายถึง นักเรียนไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นเพราะข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียน

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง นักเรียนไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นเป็นอย่างยิ่งเพราะข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง

แบบสอบถามวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย (17 คำถาม)

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นางสาวหามีนะ โชะสะตา ผู้สอน

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คำสั่ง จงทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริง ที่สุดของนักเรียน

ข้อ	ข้อความคิดเห็นของนักเรียน	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วย อย่างยิ่ง (5)	เห็นด้วย (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่เห็น ด้วย (2)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง (1)
1	ข้าพเจ้าชอบเรียนวิชาภาษาไทย					
2	ข้าพเจ้าเรียนวิชาภาษาไทยอย่างมีความสุข					
3	ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดเมื่อเรียนวิชาภาษาไทย					
4	วิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่ฝึกฝนได้ง่าย					
5	วิชาภาษาไทยทำให้ข้าพเจ้ากล้าแสดงออก					
6	วิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่พัฒนาไปสู่สังคมโลกได้					
7	วิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่เรียนยากมาก					
8	ข้าพเจ้าอยากเรียนวิชาภาษาไทยทุกวัน					
9	วิชาภาษาไทยทำให้พูดภาษาไทยได้ดีขึ้น					
10	วิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่ไม่น่าสนใจ					
11	ข้าพเจ้าสนุกและตื่นเต้นที่ได้ร่วมกิจกรรมในช่วง เรียนวิชาภาษาไทย					
12	การเรียนวิชาภาษาไทยทำให้มีการพัฒนาด้านการ คิดวิเคราะห์มากขึ้น					
13	วิชาภาษาไทยทำให้ข้าพเจ้าเกิดความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์					
14	การเรียนวิชาภาษาไทยเป็นสิ่งที่น่าเบื่อ					
15	การเรียนวิชาภาษาไทยทำให้เข้าใจเนื้อหา วิชา อื่นๆมากขึ้น					
16	วิชาภาษาไทยมีส่วนช่วยในการประกอบอาชีพของ ข้าพเจ้าในอนาคตได้					
17	วิชาภาษาไทยทำให้สามารถ ศึกษาค้นคว้าหา ความรู้ด้วยตัวเองได้					

ภาคผนวก ง

คุณภาพของแบบวัด

1. แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)
2. แบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย

ตารางที่ 8 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องที่ได้จากการประเมินความเหมาะสม และความสอดคล้องขององค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC
	1	2	3	4	5	
1. สารสำคัญ						
1.1 สารสำคัญกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
2. จุดประสงค์การเรียนรู้						
2.1 จุดประสงค์การเรียนรู้กับเนื้อหา มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้กับเนื้อหา กับกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมิน มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
3. เนื้อหา						
3.1 เนื้อหากับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
3.2 เนื้อหาและมาตรฐานการเรียนรู้ มีความเหมาะสม	0	+1	+1	+1	+1	0.80
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
4.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
4.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับเนื้อหา มีความเหมาะสม	0	+1	+1	+1	+1	0.80
4.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับการประเมิน มีความเหมาะสม	0	+1	+1	+1	+1	0.80
5. การประเมิน						
5.1 การประเมินกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
5.2 การประเมินกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
6. สื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
6.1 สื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความเหมาะสม	+1	0	+1	+1	+1	0.80

ตารางที่ 9 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC
	1	2	3	4	5	
1. ข้าพเจ้าชอบเรียนวิชาภาษาไทย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
2. ข้าพเจ้าเรียนวิชาภาษาไทยอย่างมีความสุข	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
3. ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดเมื่อเรียนวิชาภาษาไทย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
4. วิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่ฝึกฝนได้ง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
5. วิชาภาษาไทยทำให้ข้าพเจ้ากล้าแสดงออก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
6. วิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่พัฒนาไปสู่สังคมโลกได้	0	0	+1	+1	+1	0.60
7. วิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่เรียนยากมาก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
8. วิชาภาษาไทยทำให้ข้าพเจ้ามีความมั่นใจในตัวเอง	0	0	+1	+1	+1	0.60
9. ข้าพเจ้าอยากเรียนวิชาภาษาไทยทุกวัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
10. วิชาภาษาไทยทำให้พูดภาษาไทยได้ดีขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
11. วิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่ไม่น่าสนใจ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
12. การเรียนวิชาภาษาไทยทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจ ในความเป็นไทยมากขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
13. ข้าพเจ้าสนุกและตื่นเต้นที่ได้ร่วมกิจกรรมใน ชั่วโมง เรียนวิชาภาษาไทย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
14. การเรียนวิชาภาษาไทยทำให้ มีการพัฒนาด้าน การคิดวิเคราะห์มากขึ้น	+1	-1	+1	+1	+1	0.60
15. วิชาภาษาไทยทำให้ข้าพเจ้าเกิดความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์	+1	-1	+1	+1	+1	0.60
16. การเรียนวิชาภาษาไทยเป็นสิ่งที่น่าเบื่อ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
17. การเรียนวิชาภาษาไทยทำให้เข้าใจเนื้อหาวิชาอื่นๆ มากขึ้น	0	0	+1	+1	+1	0.60
18. วิชาภาษาไทยมีส่วนช่วยในการประกอบอาชีพ ของข้าพเจ้าในอนาคตได้	+1	+1	0	0	+1	0.60
19. การเรียนวิชาภาษาไทย ทำให้ข้าพเจ้ารักการอ่าน มากขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
20. วิชาภาษาไทยทำให้สามารถ ศึกษาค้นคว้าหา ความรู้ด้วยตัวเองได้	0	0	+1	+1	+1	0.60

ประวัติผู้เขียน

ชื่อสกุล นางสาวฮามีนะ โชะสะตา

รหัสประจำตัวนักศึกษา 5620120612

วุฒิการศึกษา

วุฒิ	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
ครุศาสตร์บัณฑิต (คบ.)	สถาบันราชภัฏยะลา	2539

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน

ครู วิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนบ้านต้นหยง อำเภอยะหา จังหวัดยะลา

การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน

นางสาวฮามีนะ โชะสะตา (2561) “ผลของการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์
ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) ที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่อ่านไม่ได้
ระดับชั้นประถม ศึกษาปีที่ 5” วารสารศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี (กำลังรอดำเนินการ)